

die publicatione ligare, & sub penis predictis perpetuo, inconcusso, & inviolabiliter observari.

Papa subscr.

Placet, publicetur, & describatur. A.

Publ. natio.

Letta, & publicata fuit suprascripta Regula Roma in Cancellaria Apostolica. Anno Incarnationis Domini millesimo quingentesimo octavo quarto, die Sabbati, tertiadecima mensis Martii Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N. Pauli divina providentia Papa III. Anno I.

JULIUS TERTIUS FONT. CCXXV. ANNO DOMINI MDL.

Julius Tertius, de Monte S. Sabini, qui est in agro Aricino, Joannes Maria de Monte antea dictus, Episcopus Cardinalis Praenestinus. Creatus 6. Idus Februarii, Coronatus octavo Kal. Martii, Anno Domini 1550. Vixit annos 5. mensem 1. dies 16. Creavit Cardinales 20. Obiit die 10. Kal. Aprilis, & in latericio monumento juxta aram S. Andreae sepultus fuit. Vacavit sedes dies 17.

I. De auctoritate, & potestate summi Poenitentiarum ex indulto Sixti IV. & Pauli III.

De hac vide supra in const. 23. Sixti IV. Quoniam, ubi dixi.

IVLIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

RATIONI congruit, & convenit honestati, ut ea quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu littere Apostolicae super illis confectae non fuerint, suum consequantur effectum.

6. 1. Dudum siquidem postquam à fel. rec. Sixto Papa IV. praedecessore nostro emanaverant littere tenoris subsequenti.

6. 2. Licet, sicut fel. rec. Paulus Papa III. praedecessor noster acceperat ab inde citra, littere ejusdem Sixti praedecessoris, absque ulla exceptione per universum orbem observatae fuissent, & tunc observantur, plenam roborem firmitatem obtinerent; cum tamen Romanus Pontifex illa libenter approbare, & innovare, ut ea firmius perpetuo illibata persisterent, & juxta ipsius Ro-

Qui omittitur, quia ipsam bullam posui sup. Paul. III. cujus bullae non habetur, non approbatur.

mani Pontificis intentionem sublati quibusvis litium, & calumniarum occasione, suum debitum servandum esse, firmique ab omnibus observantur, ac ea firmiter censentur, quae Apostolica confirmatione munimine saepius corroborarentur, praefatus Paulus sub dat. videlicet tertio nonas Julii, Pontificatus sui anno quindecimo, Motu proprio, non ad dilecti filii nostri tunc sui, Raynutii tituli sancti Angeli Praebyteri Cardinalis, nostri, tunc sui Majoris Poenitentiarum, seu alterius pro eodem praedecessori super ea oblatae petitionis instanciam, sed de sua liberalitate, & ex certa scientia sua, ac de Apostolica potestate plenitudine decreta, declarationes, mandatum, voluntatem, & statutum, ac cum omnibus, & singulis contentis in eis clausulis, litteras Sixti praedecessoris hujusmodi, auctoritate Apostolica approbavit, & innovavit, ac perpetuae firmitatis robur obtinere, & sub eisdem censuris, & penis ubilibet observari debere.

6. 3. Illeque non observans, seu illa, aut eorum validitatem, seu praefati Raynutii, modèri, & pro tempore existentis dictae Sedis Majoris Poenitentiarum, super praemissis, aut eorum aliquibus potestatem, seu auctoritatem, vel facultatem in dubium revocantes, seu eorundem Raynutii, & pro tempore existentis Majoris Poenitentiarum litterarum executionem qualitercumque impediens, aut quominus dictae litterae juxta illarum formam, & tenorem debite executioni demandentur, impedimentum, consilium, auxilium, vel favorem quomodolibet praestans, praedictas, ac omnes, & singulas alias contra impediens litterarum Apostolicarum executionem in bulla, quae quotannis in Coena Domini legi consuevit contentas, & latas sententias, censuras, & penas, eo ipso, absque aliqua alia declaratione desuper perficienda, incurrisse, & incurrere debere decrevit, ac declaravit.

6. 4. Et nihilominus potiori pro cautela praemissa omnia, & singula, prout per eundem Sixtum praedecessorem declarata, decreta, mandata, statuta fuerant, eisdem modo, & forma, ac motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, de novo decrevit, declaravit, & statuit, ac sub eisdem censuris, & penis, ac inhabilitate, privatione & confiscatione observari mandavit, Raynutii, & pro tempore existentis majoris Poenitentiarum praefati, juxta stylum praedictum expeditas litteras, quae clausae, & confessoribus directae, in foro conscientiae tantum, quae verò aperte, & sigillo praedicto, ut praefertur, pendente expeditae fuerant, & in posterum expeditentur, nisi in eis verba, (in foro conscientiae tantum) apposita essent, in utroque, tam poenitentiali, quam judiciali, & contentioso foro, intelligi, & interpretari, ac illis quibus pro tempore concedentur, suffragari.

6. 5. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque quavis auctoritate surgentes iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari, atque definiti debere, necnon irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingerit attentari, similiter decrevit, ac declaravit.

6. 6. Non obstantibus praemissis, & quibusvis Apostolicis, ac in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac partium illarum pragmaticis sanctionibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & litteris Apostolicis quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, concessis, approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, idem Paulus praedecessor tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pro sufficienter expressis, & insertis habens, illis alias in suo robore permansuris, ea vice dumtaxat specialiter, & expresse derogavit, illaque adversus praemissa nullatenus suffragari.

Et inobediens, ac Poenitentiarum executionem impedientium, inflixit penas contentas in Bulla Coena Domini.

Poenitentiarum litterae appositae in utroque foro suffragari fecerunt.

Decretum irritans appositum.

Contrarius derogavit.

fragari posse decrevit, necnon omnibus illis, que idem Sixtus prædecessor in dictis literis voluit non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi possit.

§. 7. Et insuper quia difficile foret literas desuper conscribendas ad singula quæque loca, in quibus de eis fore san fides faciendæ foret deferre, idem Paulus prædecessor voluit, ac motu, scientia, & potestatis plenitudine præmissis pariter decrevit, quod earundem literarum desuper conscribendarum transumptis, manu notarii publici subscriptis, & sigilli alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ impressione munitis, in iudicio, & alibi, ubi opus foret, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem desuper conscribendis literis, si forent exhibite, vel ostensæ.

Littera Romanæ
Sæc. III. ob
que motum
non expedire
sunt, et
da ab isto
T. m. edam-

§. 8. Ne autem de approbatione, invocatione, decretis, declarationibus, nova concessione, statuto, mandato, & voluntate Pauli prædecessoris hujusmodi, pro eo quod super illis, ipsius Pauli prædecessoris, ejus superveniente obitu, literæ conscriptæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari, & ii, quorum interest, aut intererit, quomodolibet in futurum, illorum frustrentur effectum, volumus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod approbatio, innovatio, decreta, declarationes, voluntas, nova concessio, statutum, mandatumque Pauli prædecessoris hujusmodi, perinde à dicta die tertionas Julii suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius prædecessoris literæ sub ejusdem diei data conscriptæ fuissent, prout superius enarratur, quodque præsentis literæ ad probandum plenè approbationem, innovationem, decreta, declarationes, novam concessionem, statutum, mandatum, & voluntatem Pauli prædecessoris hujusmodi ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Executoresque
duntaxat.

§. 9. Quocirca universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitan. & aliarum Cathedralium Ecclesiarum canonicis, ac modernis, & pro tempore existentibus causarum Apostolicæ Auditori, & nostro in Alma Urbe, & illius districtu Vicario, ac eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis, seu officialibus in spiritualibus generalibus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præsentis literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac pro parte illorum, aut alicujus eorum, quos ipsæ literæ concernunt, & concernent, solemniter publicantes, eisque, & eorum cuilibet in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra omnes, & singulos quos præsentis literæ quomodolibet concernunt & concernent, ut præfertur, illis, & in eis contentis quibuscumque pacificè frui, & gaudere. Non permitentes eorum aliquem desuper per locorum Ordinarios, seu alios quoscumque quomodolibet indebitè molestari, perturbari, & inquietari, contradictores quoscumque & rebelles, per prædictas, & quascumque alias sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias illorum arbitrio moderandas, applicandas pœnas, aliaque opportuna juris remedia, appellacione postposita compescendo, ac censuras, & pœnas prædictas legitimis super iis habendis servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Clausula de
regulatione
sunt.

§. 10. Non obstantibus omnibus supradictis, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum,
die 22. Febr.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Dom. 1530. 8. Kal. Martii, Pont. nostri anno 1.

II. Jurisdicção Vicarii Papæ in causis Hebræorum de Urbe.

Hæc jurisdicção quoad Hebræos baccherios data postea fuit Camerario Papæ, ut inf. in const. 65.

Clem. VIII. In conferendis. Et quoad alios Hebræos declarata est novissimè à Paulo V. in sua const. 71. Universi, §. 7. Quo vero ad Hebræos debitoribus Mercatoribus artis lana, coram Consulibus d. artis conveniri posse voluit Sixtus V. in sua const. 14. Cum alias.

I V L I V S P A P A I I I. 8. III. AN. D.
Motu proprio, &c.

Cum sicut accepimus universitatem Hebræorum Urbis, & homines illius particulares contra omnem juris ordinem, ac bullas, & privilegia dilecto fratri nostro Philippo Archinto Salutiarum Episcopo, nostræ Urbis, ac illius districtus Vicario generali, in præfatos Hebræos privativè jurisdicção per felicis recordat. Paulum Papam Tertium prædecessorem nostrum concessa, & per nos confirmata, diversimodè sine jurisdicção, & de facto coram aliis Tribunalibus, tam per universitates, quam particulares plerumque ex officio curiæ & ad querelam, ac petitionem, vel Hebræorum, seu Christianorum respectivè molestentur, inquietentur, perturbentur, quo fit ut justitia, non solum circa civiles, verum etiam criminales causas, suum debitum non sortiantur effectum, & jurisdicção ejusdem Vicarii ab aliis indebitè usurpetur, cum activè, & passivè præfati Hebræi jurisdicçãoi dicti Vicarii Urbis subjiciantur.

Caus. consilii
munitis.

§. 1. Idcirco volentes, ut ordo juris, & æquitatis suadet, ut dicta jurisdicção Hebræorum sit, ejusdem Vicarii, & ab aliis præter mentem nostram non usurpetur, Motu simili, & ex certa nostra scientia, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, dictas bullas, & privilegia, sic ut præmittitur, prædicto fratri nostro Philippo Vicario in Hebræos concessa, activè, & passivè inter ipsos, inter alios passivè tantum confirmamus, & approbamus, ac roboris firmitatem quatenus opus sit adjicimus.

Confirmatio
facultatum
Vicarii con-
cessarum circa
causas ju-
das hinc

§. 2. Mandantes nunc, & pro tempore existentibus Almæ Urbis Governatori, Auditori Camere, Senatori, Camere Apostolicæ Præsidentibus, & Clericis, omnibusque aliis Urbis Judicibus, tam ordinariis quam delegatis, quacumque jurisdicção, & auctoritate fungentibus, & functionibus, ne in causis Hebræorum tam Universitatis, quam particularium, civilibus, & criminalibus, ac mixtis, se de cætero intromittant, imò illas ad eundem Vicarium nostrum juxta formam dictarum facultatum, ac privilegiorum remittant, inhibitionesque, ac significaciones per alios quam à dicto Vicario à præfatis Hebræis obtentas, & in postremum obtinendas, per præsentis annullamus, ac pro nullis haberi volumus & mandamus.

adhibere
sunt
ne in
sua
intromittantur

§. 3. Non obstantibus facultatibus, ac privilegiis, & bullis, ac literis Apostolicis, seu motibus propriis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos dictis Governatori, Auditori Camere, Senatori, Præsidentibus, & Clericis Camere Apostolicæ, omnibusque aliis, tam delegatis quam ordinariis Judicibus circa jurisdicçãoem concessis, cæterisque contrariis non obstantibus.

Clausula de
regulatione

§. 4. Cum facultate præfatis Governatori, Auditori Camere, Senatori, Clericis, & Præsidentibus Camere Apostolicæ, ac omnibus aliis Urbis nostræ Judicibus, universitati prædictæ, ac particularibus illius hominibus, & personis, Barifello, ac omnibus aliis Urbis executoribus, & subexecutoribus, sub pœnis pecuniariis, & censuris Ecclesiasticis imponendis, & applicandis, inhibendi, illisque in eventum contraventionis, tam per dictos Judices, quam executores, & Justitiæ ministros, ac quoscumque alios incurrisse declarari, aggravari, interdici, auxiliūque brachii sæcularis invocari, cæteraque omnia, & singula in præmissis, & præmissorum quolibet faciendi, dicen, geren, exercen, & planariè exequendi.

Facultates
Vicarii pro
regulatione
sunt

§. 5. Ac quicquid secus factum, seu innovatum, vel attentatum per dictos Judices, & quoscumque fuerit, irritum, & inane decernentes, cum clausulis necessariis, & opportunis.

Decretum
vitalis.

Placet. I. 2. 26 subf. 1.
Innovatio,

Innovatio, & nova concessio privilegiorum Cardinalis S. R. E. Camerarii, & signanter circa ejus interventum in Camera Apostolica, dum agitur de contractibus ejus consanguineorum, & circa expeditiones a Clericis dictae Camerae, sub ipsius nomine, & sigillo signandas.

Quoad primam partem vide Pii IV. const. 55. Romanus, quam tamen huic derogare non puto, cum specificè de Camerario non loquatur. Et quoad ultimam partem habes confirmationem, & extensionem Greg. XIII. in ejus const. 96. Quae à Romanis, ubi notabo. Et de jurisdictione Camerarii attende Clem. VIII. const. 65. In conferendis.

Edita A. D. 1550. IULIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei. Dilecto filio Guidoni Ascanio S. Eustachii Card. presb. & S. R. E. Camerario, Sal. & Apost. ben.

§. 1. Licet ea quae à Sede Apostolica emanasse dignoscuntur, plenam roboris firmitatem obtineant, nonnumquam tamen Romanus Pontifex illa, praesertim S. R. E. Cardinalibus concessa libenter approbat, & innovat, ut supra ipsius Pontificis intentionem suam debitum, (ut patet est) consequantur effectum, firmiterque observentur ab omnibus.

§. 2. Dudum siquidem sol. record. Paulus Papa Tertius praedecessor noster, officium Camerariatus nostri, tunc sui, & ejusdem Ecclesiae, quae hunc mem. Augustinus tituli Sancti Apollinaris Presbyter Cardinalis, suus, & ejusdem S. R. E. Camerarius, dum viveret obtinebat, & exercebat, per obitum ejusdem Augustini Cardinalis, & Camerarii qui apud Sedem praedictam debitum naturae persolverat, vacans, cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, juribus, & emolumentis consuetis, Tibi, qui ejusdem praedecessoris secundum carnem nepos existeres, per te quoad viveres tenendum, & exercendum, Motu proprio, & de fratrum suorum consilio concessit, & assignavit, ac te in locum dicti Augustini Cardinalis, quoad hujusmodi effectum substituit, & subrogavit. Necnon te suum, & dictae Ecclesiae Camerarium fecit, constituit, & deputavit.

§. 3. Tibique suo, & praedictae Ecclesiae nomine Camerae Apostolicae Praesidenti, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus, ad ipsum, & praedictam Ecclesiam pertinentes, ad Camerae ipsam pervenire faciendi, & de illis debita ejusdem Camerae solvendi, officiales quoscumque in Civitatibus, Terris, & locis jurisdictionis temporalis praefatae Ecclesiae deputandi, & ab eorum officis cum expediens fuerit amovendi, & alios eorum loco subrogandi, Gentes armigeras suo, & dictae Ecclesiae statui fideles, & devotos conducendi, & illis convenientia de ejusdem Camerae proventus promittendi, & promissa solvendi, & generaliter omnia, & singula, quae in jurisdictionibus & aliis quibuscumque negotiis, & causis ad ipsam Camerariatus officium de jure, vel de consuetudine quomodolibet pertinebant, & quae praefatae Ecclesiae Camerarii facere, emendare, ordinare, administrare, & exequi soliti erant, faciendi, emendandi, administrandi, & exequendi, plenam & liberam concessit facultatem.

§. 4. Et deinde cum statutum, & ordinationem pie mem. Julii Papae Secundi, etiam praedecessoris nostri disponentia, quod Praesidentes, & Clerici Camerae Apostolicae, & quaecumque persona in dicta Camera, & in loco Camerali intervenientes, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, aut majori dignitate fulgerent, Doctores, Theaurarios, & alios introitus, & res ad dictam Camerae spectantes, per se, vel alium seu alios, in toto, vel in parte conducere, aut cum illorum Conductoribus ipsi quomodolibet participare non possent, ac eisdem Praesidentibus, Clericis, & personis sub excommunicationis latae sententiae, & privationis quoruscumque officiorum per ipsos obventorum poenis ipso facto incurrendis, ne contra praemissum quomodolibet venire praesumerent, inhibendo innovavit, & approbavit.

§. 5. Ac statutum, & decretum hujusmodi, ad hoc ut Clerici, Praesidentes, & personae praefatae, eorum consanguinei, & affines dictas Doctores, Theaurarios, Salarias, & introitus conducebant, seu conducere volebant in eisdem Camera, & loco Camerali, de locationibus ipsis, & negotiis illas concernentibus discernerent, aut tractarent, intervenire non possent, per ejus literas extendisset, & ampliasset.

§. 6. Quod Julii praedecessoris, ac suis licetis hujusmodi non obstantibus, etiam in futurum locationibus, & aliis praemissis, absque alicujus poena, seu censura incursum, interesse liberè, & licitè valeres, statuit, decrevit, & declaravit. Quodque sub statuto, & ordinatione Julii praedecessoris hujusmodi, ac literis suis praefatis nullatenus comprehensus, sed ab illis prorsus exceptus esses, & esse censeris, prout ex tunc te excepti, in omnibus, & per omnia, perinde ac si statutum, & ordinatio, ac literae tuae hujusmodi quoad te nullatenus emanassent, decrevit.

§. 7. Ac successivè, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, tam Almae Urbis Gubernator, Auditor Camerae, Vicarius, Judices ordinarii, quam alii quicumque Romanae Curiae, ac diuisionis ejusdem Romanae Ecclesiae tibi, tuisque ordinationibus, & mandatis, perinde ac si ab eo, vel Romano Pontifice pro tempore existente emanassent, omnino parere deberent, & adversus illa directè, vel indirectè modo aliquo venire nullatenus possent, voluit, & ordinavit, ac tunc, & pro tempore existentibus ejusdem Almae Urbis Gubernatori, Auditori Camerae, Vicario, & aliis Judicibus praefatis, sub excommunicationis, & privationis officiorum, & beneficiorum per eos pro tempore obtentorum, necnon aliis arbitrio suo ipso facto, si secus agerent incurrendis poenis, ne contra praemissa modo aliquo venire, aut facere, vel attentare, auderent, seu praesumerent inhibuit. Ac tibi, ut praemissorum observatione, executione, vel implemento, omnibus, & singulis praedictis, & quibus opus esset praeciperes, mandares, & inhiberes, illosque citares, cogeres, & compelleres, ac contra eos manu regia, & alias prout tibi videretur procederes, ceteraque alia in praemissis, & circa ea necessaria, quomodolibet opportuna faceres, & exequeris mandavit, Tibique ultra tuam potestatem, & auctoritatem in praemissis plenissimam licentiam, & facultatem concessit.

§. 8. Necnon etiam omnia, & singula privilegia, jura, jurisdictiones, potestates, auctoritates, facultates, literas, & indulta retroactis temporibus Camerariis dictae Ecclesiae, qui eatenus fuerunt, & Camerariatus officio hujusmodi per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos, ac ipsum, & Sedem praedictam, etiam super concedendis, salvis conductibus, & fidantiis, causis civilibus, criminalibus, & mixtis, necnon moratoriis, dilationibus, salinaribus, & quibuscumque aliis securitatibus, vel aliis quomodolibet concessa, confirmata, & innovata, quorum omnium tenores, causas, & effectus pro sufficienter expressis haberi voluit, etiam si majora expressis, approbavit, & confirmavit, ac ea omnia tibi de novo concessit, supplendo omnes, & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem, ac illa perpetuae firmitatis robur obtinere, inviolabiliter observari, ac tibi, tuisque in dicto Camerariatus officio successoribus suffragari, ac eos praemissis omnibus, & singulis uti, frui, potiri, & gaudere debere, nec desuper per quoscumque tam Apostolica, quam ordinaria, & mixta auctoritate fungentes, Judices, & personas, etiam dictae Romanae Ecclesiae Cardinales impediri, aut molestari posse decrevit.

§. 9. Et insuper considerando, quod cura jurium, & rerum Camerae Apostolicae Camerarii pro tempore existentis erat commissa, ipseque Camerarius suum, & Romani Pontificis pro tempore existentis viva voce oraculum habebat, suamque & dicti Pontificis personam in his representabat, & propterea non conveniebat, ut res Camerales per Decanum, & Clericos dictae Camerae, qui quicquid in dicta Camera agebant, nomine ejusdem Camerarii agebant, expedirentur, quod de cetero perpetuis futuris temporibus Decanus, & Clerici Camerae hujusmodi, expeditiones aliquas camerales, gratiam

Paul. III. (curia) bulla hic non habetur effectum Camerae

Jurisdictionem, quae proventus hic omnino debita sunt, & de illis debita Camerae solvendi, officiales quoscumque in Civitatibus, Terris, & locis jurisdictionis temporalis praefatae Ecclesiae deputandi, & ab eorum officis cum expediens fuerit amovendi, & alios eorum loco subrogandi, Gentes armigeras suo, & dictae Ecclesiae statui fideles, & devotos conducendi, & illis convenientia de ejusdem Camerae proventus promittendi, & promissa solvendi, & generaliter omnia, & singula, quae in jurisdictionibus & aliis quibuscumque negotiis, & causis ad ipsam Camerariatus officium de jure, vel de consuetudine quomodolibet pertinebant, & quae praefatae Ecclesiae Camerarii facere, emendare, ordinare, administrare, & exequi soliti erant, faciendi, emendandi, administrandi, & exequendi, plenam & liberam concessit facultatem.

A. decretum Jul. II. editum contra mem. P. in Camerae, & in loco Camerali intervenientes, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, aut majori dignitate fulgerent, Doctores, Theaurarios, & alios introitus, & res ad dictam Camerae spectantes, per se, vel alium seu alios, in toto, vel in parte conducere, aut cum illorum Conductoribus ipsi quomodolibet participare non possent, ac eisdem Praesidentibus, Clericis, & personis sub excommunicationis latae sententiae, & privationis quoruscumque officiorum per ipsos obventorum poenis ipso facto incurrendis, ne contra praemissum quomodolibet venire praesumerent, inhibendo innovavit, & approbavit.

Illudque tendit ad revocationem in Camerae dum agitur de contractibus ejus consanguineorum, & circa expeditiones a Clericis dictae Camerae, sub ipsius nomine, & sigillo signandas.

Sec. idem Paul. III. in ejus const. non habetur Camerae non legitime declaravit. Ad hoc quod dixi rub.

Omneque Judices ordinarii, quam alii quicumque Romanae Curiae, ac diuisionis ejusdem Romanae Ecclesiae tibi, tuisque ordinationibus, & mandatis, perinde ac si ab eo, vel Romano Pontifice pro tempore existente emanassent, omnino parere deberent, & adversus illa directè, vel indirectè modo aliquo venire nullatenus possent, voluit, & ordinavit, ac tunc, & pro tempore existentibus ejusdem Almae Urbis Gubernatori, Auditori Camerae, Vicario, & aliis Judicibus praefatis, sub excommunicationis, & privationis officiorum, & beneficiorum per eos pro tempore obtentorum, necnon aliis arbitrio suo ipso facto, si secus agerent incurrendis poenis, ne contra praemissa modo aliquo venire, aut facere, vel attentare, auderent, seu praesumerent inhibuit.

Hoc idem in Cl. m. VIII. cit. in rub.

Facultatem privilegia, jura, jurisdictiones, potestates, auctoritates, facultates, literas, & indulta retroactis temporibus Camerariis dictae Ecclesiae, qui eatenus fuerunt, & Camerariatus officio hujusmodi per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos, ac ipsum, & Sedem praedictam, etiam super concedendis, salvis conductibus, & fidantiis, causis civilibus, criminalibus, & mixtis, necnon moratoriis, dilationibus, salinaribus, & quibuscumque aliis securitatibus, vel aliis quomodolibet concessa, confirmata, & innovata, quorum omnium tenores, causas, & effectus pro sufficienter expressis haberi voluit, etiam si majora expressis, approbavit, & confirmavit, ac ea omnia tibi de novo concessit, supplendo omnes, & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem, ac illa perpetuae firmitatis robur obtinere, inviolabiliter observari, ac tibi, tuisque in dicto Camerariatus officio successoribus suffragari, ac eos praemissis omnibus, & singulis uti, frui, potiri, & gaudere debere, nec desuper per quoscumque tam Apostolica, quam ordinaria, & mixta auctoritate fungentes, Judices, & personas, etiam dictae Romanae Ecclesiae Cardinales impediri, aut molestari posse decrevit.

Expeditiones aliquas camerales, gratiam

JULIUS TERTIUS.

gratiam vel justitiam concernentes, seu missas, aut ab illis dependentes, alias quam sub nomine Camerarii, ac sigillo penes ipsum Camerarium existente, facere, & expedire nequirent, & si aliter fierent, ex libris cassari, & deleri deberent statim, & ordinavit, & ex tunc illas cassavit, & annullavit, & vitibus vacavit, ac pro penitus in factis haberi voluit, inhibendo Dilectis, & Clericis predictis, sub excommunicationis, & interdicti, & privationis officiorum, & beneficiorum per eos pro tempore obtentorum, aliisque arbitrio suo penes ipso facto, si secus agerent, incurrendis, ne premissis contravenire, aut contra eorum tenorem quovis modo fieri, vel attemptare auderent, seu presumerent, irritum, & inane si secus facere contingeret, decrevit. Ac tibi mandavit, ut pro premissorum observatione, executione, & implemento, omnibus, & singulis predictis, & quibus opus esset preceperes, & mandares, illisque inhiberes, ac eos citares, rogares, & compelleres, ac manu regia, & aliis prout tibi videretur, contra eos procederes, ceteraque alia faceres, & exquereris, quae in premissis, & circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna essent, & tibi viderentur. Ac etiam tibi ultra tuam potestatem, & auctoritatem in premissis plenissimam licentiam, & facultatem concessit, prout in ejusdem Pauli praedecessoris, tam sub plumbo, quam in forma Brevis desuper confectis literis plenius continetur.

§. 10. Nos circumspectionem tuam, quam Divina Clementia magnis illustravit gratiarum muneribus non minoribus, quam dictus Paulus praedecessor prosequatur favoribus, & gratiarum prerogativis prosequi volentes, ac singularum, & aliarum quasumcumque ligationum, & concessionum tibi, & aliis ejusdem Ecclesiae Camerarii praedecessoribus tuis quomodolibet concessarum, & factarum, veteres tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblatam petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate concessionem, assignationem, substitutionem, subrogationem, constitutionem, deputationem, statutum, decreta, declarationem, voluntatem, ordinationes, inhibitiones, mandata, approbationem, confirmationem, ac omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, literas praedictas auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus, & confirmamus, & innovamus. Et nihilominus tibi, potiori pro cautela, concessionem, assignationem, substitutionem, subrogationem, constitutionem, deputationem, statuta, decreta, declarationem, voluntatem, ordinationem, inhibitiones, mandata, approbationem, & confirmationem praefatas, modo, & forma premissis de novo concedimus, & respectivè facimus, statuimus, decernimus, declaramus, volumus, ordinamus, inhibemus, mandamus, approbamus & confirmamus.

§. 11. Ac etiam tibi, quod sigillum hujusmodi officii Camerariatus solus, & in solidum absque eo quod Clerici, & Praesidentes, seu Decanus Camerae hujusmodi, aliquod aliud sigillum penes se, vel eorum aliquem, retinere possint, aut debeant, retinere possis, & valeas concedimus, & indulgemus.

§. 12. Praemissaque omnia, & singula sub quibusvis reformationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, ac Cancellariae Apostolicae regulis, per nos editis, & in futurum quomodolibet edendis nullatenus comprehensa, vel revocata esse, aut posse decernimus, & quotiescumque comprehensa, vel revocata viderentur, illa toties in pristinum statum restituta, & de novo concessa, etiam ex nunc, prout ex tunc fuisse, & esse. Teque super premissis, & illorum occasione, à nobis, seu successoribus, vel aliis quibuscumque molestari, inquietari, vel perturbari nullatenus posse, neque debere, ac praesentes ad eorundem praemissorum omnium & singulorum probationem, verificationemque, in iudicio, & extra sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri, nec contrarium probari, vel ullam probationem recipi, seu admitti, ac de subreptionis, obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis, vel alio forsan majori defectu, aut alio quovis pretexto notari, seu impugnari, aut

Bullar. Mag. Tom. I.

in aliquo iterari nullatenus posse, neque per quoscumque quavis auctoritate fungente, iudicem, personam, suam, eius, & eorum, cuiuslibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari atque decidi debere, strictim quoque, & inane si super his à quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus, & derogamus, ac statuimus, & ordinamus, suppliciter omnibus singulis tam quibus facti, ut omissionibus, & quibusque sollemniter & consensu, etiam substantialibus debentur, & in futurum de necessitate exprimendos, si qui forsan intentionem in eis fecerint.

§. 13. Quibus venerabilibus fratribus nostris, Celsat. & Imolens. Episcopis, ac dilecto filio, Curiae Caesarum Cam. Apost. generali, Auditori per Apost. scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu aliquos, ubi, & aliis quorum interitus in praesentia efficacis defensionis praedio assistentes, ac praemissa omnia, & singula ubi, & quoties expedierit, fuerintque in praesentia acquiri sollemniter, publicitates non penitentibus contra praemissa per quoscumque Cam. Apost. Clericos, aut Praesidentes, Advocatos, & Procuratores, Episc. aut alias quavis personas, quavis auctoritate fungentes, directè, vel indirectè, quomodolibet impediri, seu molestari. Contradiutores, molestatores quolibet, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac alia opportuna, iuris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, ac poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato iuramento ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§. 14. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non de iure quæsito non tollendo, ac aliis Cancellariae Apostolicae regulis editis, & edendis, ac privilegiis, indulgiis, & literis Apostolicis quibusvis, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam motu simili concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus, illorum omnium formas, & tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, motu, & scientia similibus derogamus, nec non omnibus illis, quae dictus Paulus praedecessor in ejus literis praedictis voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si Clericis, Praesidentibus, & aliis personis praedictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo, &c.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini 1550. 8. Kal. Martii, Pont. nostri anno 1.

Jurisdicção, & potestas Governatoris utriusque Burgi Almaz Vrbis, & generalis Capitanei Custodiz Romani Pontificis.

Judex istius Governatoris in causis criminalibus citato Episcopo Rev. Cam. Apostolica, & in civilibus, praeterquam obligationum in forma Camerae, metcedam, & miserabilium personarum, procedere possit, ex bulla 58. Pii IV. Com ab ipso.

Ad hanc jurisdictionem attende constitut. 71. Pauli V. in §. 10. 11. & 12.

JULIUS PAPA III. Dilecte fili, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Ad fidei constantiam, & animi magnitudinem ceterisque virtutum dotes, quibus in conspectu Sedis Apost. fulgere dignosceris, nostrae consideratiois intuitum extendentes, & propterea volentes te, qui secundum carnem noster nepos existis, consignis favoribus, & gratiis sublimare: Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine te nullam Custodiz

hic modo...

hic modo...

hic modo...

Executores...

Contrariis...

Dat. P. An. 11...

I V.

Edita An. D. 1550.

Dilectio...

V V

generalium, cum omnibus, & singulis honoribus, oneribus, provisionibus, stipendiis, emolumentis, privilegiis, prerogativis, iuribus, pertinetiis; facultatibus, & jurisdictionibus ad Capitaneatus huiusmodi officium quomodolibet de iure, aut ex speciali gratia, tibi etiam presentium vigore facta spectantibus, & pertinentibus, auctoritate Apostolica, tenore presentium facimus, confirmamus, & deputamus.

Paulatus
quod de cogno-
scendi causas
civiles, & cri-
minales in
prima instan-
tia habeantur
in Burgo, pro-
curator quoad
alios Judices.
Idem habet
Pius IV. in
rub.

§. 1. Necnon tibi per te ipsum, vel alium, seu alios, aut Judicem, seu Judices, per te pro tempore deputatos, vel deputandos, omnimodam in temporalibus civilibus, & criminalibus jurisdictionem, ordinariam, seu etiam delegatam, ac mixtam de mixtum Imperium, gladiique potestatem, etiam Sedevacante duraturam, in dilectis, filijs incolis, & habitatoribus utriusque Burgi nostri S. Petri, civitatis prius in causis criminalibus pro tempore existente jurisdictionis nostre huiusmodi Burgi Procuratore Fiscali. Ita tamen quod nullus deinceps ex quibusvis Almae Urbis nostre Judicibus, tam ordinariis, quam extraordinariis, aliquam superioritatem, aut superintendentiam, in te aut Curiam ipsius Burgi, seu pro tempore per te deputatos, & deputandos illius Judices, Notarios, Barifellos, executores, subexecutores, etiam praetextu facultatum, privilegiorum, & indulgentiarum Apostolicarum, etiam per nos; aut praedecessores nostros, sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam Mota simili, quomodolibet haecenus concessorum, habere, aut per se, vel executores suos de quibusvis, tam civilibus, quam criminalibus dictae Curiae Burgi causis, in prima instantia pro tempore indecisus pendens, ante latam in eis definitivam sententiam quovis alio quovis colore se intromittere.

Executores
cujuscumque
Curiae ab ipso
licentia habeant
in Burgo
non exequantur.
Reverendissimus
Pius IV. in
ca.

§. 2. Aut Barifellus dictae Curiae, seu cujuscumque alterius Curiae ejusdem Urbis executores pro tempore existentes, quodcumque mandatum executivum per eodem Judices contra quascumque personas in ipso Burgo pro tempore habitantes, & degentes, aut illorum res, & bona quaecumque decretum, seu relaxatum, aut pro tempore decernendum, & relaxandum, sine tua, aut Judicis dictae Curiae Burgi pro tempore existentis expressa licentia, sine consensu exequi non possint.

Idem habet
causa alibi
non cognoscitur.
Idem habet
in rub.

§. 3. Nullusque, nullave cujuscumque status, gradus, & conditionis existat, incolas, & habitatores Burgi huiusmodi, seu in eo, & illius jurisdictione hospitantes, aut moram trahentes, convenire, aut molestare, nec conveniri, vel molestari, neque ad aliud iudicium sive tribunal trahere, seu trahi facere, active vel passive, ex quavis causa, aut actione, personali, reali, civili, criminali, aut mixta, durante prima instantia, praeterquam solum & demeritum in iudicio, & coram Iudice dictae Curiae Burgi pro tempore existenti, sub poenis contentis in Bannis in jurisdictione praefati Burgi publicatis, seu in futurum quando opus fuerit, publicandis, audeat, vel praesumat: sed te jurisdictionem, & potestatem tuas praedictas, ab omni, & quacumque superioritate, auctoritate, seu gladii quacumque potestate majori, atque etiam a quocumque Urbis praedictae Iudice, seu Superiore sive Magistratu, & Commissario cujuscumque auctoritatis, & in quocumque Tribunali, ac officio dictae Urbis pro tempore existente, seu etiam quibuscumque Stratarum Magistratibus, & aliis Judicibus, etiam Commissariis ipsius Urbis per nos pro tempore deputatis, praeterquam nostra ac Rom. Pont. pro tempore existentis superioritate, auctoritate, seu potestate liberam, immunem, & exemptam habeas. Ac eisdem, & quibuscumque aliis, quibus pro tempore opus fuerit, etiam sub sententiis, & censuris Ecclesiasticis, ac aliis etiam pecuniariis tuo, seu dictae Curiae Burgi Iudicis arbitrio imponendis, moderandis & applicandis, ne de praemissis causis, tam civilibus quam criminalibus in eadem prima instantia, donec sententia definitiva per praefatum Iudicem Curiae Burgi pro tempore existentem lata fuerit, quoquo modo se intromittant, seu in eis procedere, aut se intromittere quomodolibet audeant, seu praesumant inhibendi, eamque in eos exercendi.

Paulatus
quod de cogno-
scendi causas
civiles, & cri-
minales in
prima instan-
tia habeantur
in Burgo, pro-
curator quoad
alios Judices.
Idem habet
Pius IV. in
rub.

§. 4. Ac inter, & contra ipsos, civiliter, & citato dictae nostrae jurisdictionis Burgi Procuratore Fiscali criminaliter procedendi, ac iudicandi, statuendi, & ordinandi, ipsosque & eorum quoscumque juxta eorum demerita puniendi,

& molestandi, ac delinquentes, qui ex eorum culpa, & demeritis arguuntur ultimo supplicio, ac poena capitali affici meruerint, condemnandi, & in eodem Burgo, seu illius jurisdictione & pertinetiis dictae Curiae morti standi faciendi, seu illis indulgendi, ac ipsos absolvendi, & liberandi.

Paulatus
Gubernator
Judicem, Pro-
curatorem, &
Barifellum, Notarium, &
alios, & alios
illos Burgi
deputandi.

§. 5. Necnon omnes pro singulis Judices, Procuratores, Fiscalis, Notarios, Barifellos, & executores, ac subexecutores quoscumque, Commissarios ipsius Curiae Burgi, cum honoribus, oneribus, emolumentis, salariis, & aliis regalibus, sibi propter debitis, & exhiberi solitis, & contentis, ita quod tam Iudex Procurator Fiscalis, Notarius, Barifellus, & alii executores, & subexecutores, ac Commissarii eorum officia per loca quaecumque dicti Burgi liberè, & licite, absque conditione, restrictione, oppositione quibuslibet, sub praetextu lotorum quomodolibet reservatorum liberè, & licite, exerceri possint, & debeant ponendi, & deputandi.

Custodes
portarum Burgi
eligendi, &
deputandi.

§. 6. Et super quoscumque, tam Portanarios omnium, & singulorum portarum dicti Burgi Custodes, ad Capitaneatus officium huiusmodi spectantes, & pertinentes, quomodolibet ad tuum nutum amovibiles, quam dictos, ac Commissarios ad tui libitum, & voluntatem ponendos, acque revocandi, restituenti, & amovendi, ac quando & quoties tibi videbitur alios illorum loco, cum honoribus, oneribus, & emolumentis solitis, & consuetis, ut praefatur, simul, & successivè substituenti, subrogandi, & etiam deputandi.

Bannim
que in Burgo
publicandi
causa sine
necessaria
claudi.

§. 7. Ceterum tibi quaecumque banna, & alia de super necessaria, & opportuna in ipso Burgo per quemcumque Tibicinem, aut Bannitorem, per te aut tuos officiales eligendum, publicandi, & publicari faciendi, ac omnia, & singula, tam per te, quam Judicem, Notarium, Barifellum, Commissarios, & alios officiales tuos praedictos per haecenus deputatos nunc pro tempore existentes, ac quos pro tempore deputari contigerit, & quae circa jurisdictionem dictae Curiae Burgi, & alias per eos, seu eorum quemlibet haecenus facta, gesta, dicta, & exequuta fuerint, valida, & efficacia existant, vobisque & colligantibus in Curia Burgi huiusmodi perinde valeant, & suffragentur, ac si praesentes literae a die assumptionis nostrae ad summi Apostolatus apicem emanatae extitissent, gratiamque praesentem tunc a nobis reportasset, cetera alia in praemissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, exercendi, & exequendi, seu fieri, & exequi faciendi, plenam, & liberam, ac omnimodam, merique & mixti Imperii, ac etiam gladii potestatem, facultatem, auctoritatem concedimus, atque pariter indulgemus.

Derogatio
ordinum

§. 8. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Cameraeque Apostolicae, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, necnon Urbis generalibus, vel specialibus, ac etiam particularibus, & Camerae praedictae decretis, contractibus, consuetudinibus, etiam ab immemorabili observatis, necnon etiam longissimi temporis praescriptionibus, privilegiis quoque, indultis, licentiis, concessionibus, & literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, quibusvis personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis, existentibus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoris, necnon etiam fortioribus clausulis, irritantibus quoque, & aliis decretis, & contractibus, cum eadem Camera super praemissis, necnon etiam quibusvis aliis pecuniis, etiam ipsius Camerae Commissariis forsitan celebratis, seu etiam per fel. rec. Paulum Papam III. seu alios Rom. Pont. praedecessores nostros, aut etiam per nos forsitan, sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam pari motu, vel alias quomodolibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, necnon cujuscumque Tribunalis praedictae Urbis, ac dilectorum filiorum supradictae Cam. Clericorum significationibus, mandatis, & inhibitionibus, quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, ac illorum loco datis, & totis tenoribus, necnon nominibus, & cognominibus personarum huiusmodi specialis, specificae, individuae, & expressae, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quaevis alia expressio habenda, vel aliqua alia ex qua

forma

forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. Ap. 1. Dar. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 22. Februarii 1550. Pont. nostri anno primo.

V. Indulta Curialium, & Incolarum Urbis disponendi de eorum bonis in Urbe, & ejus districtu existentibus, etiam ex fructibus bonorum Ecclesiasticorum acquisitis, & ad favorem incapacium. Et facultas proximorum in illis succedendi ab intestato.

De hoc privilegio primam disposuit Sixtus IV. in const. 8. Et si universis, sup. Et tandem Paul. V. in const. 10. In eminenti, ubi videas qua tibi indicabo.

Edita A. D. 1550. I V L I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Uipientes, ut Alma Urbs nostra, in qua beatus Petrus Apostolorum Princeps, sibi, & suis in Christi Vicariatu successoribus Sedem constituit, & ad quam veluti communem omnium fidelium patriam frequens est hominum accessus, spiritualibus favoribus, & prerogativis decoretur, & qui illam pro tempore incolunt, seu Romanam Curiam sequuntur, tam in iis quae ad victum hominis pertinent, quam in suorum dispositione bonorum, & post eorum obitum haeredes sui in eorundem bonorum affectatione plena libertate fruantur, & Urbis decori, ac Curiae praedictarum frequentiae, necnon Urbem incolentium, & Curiam hujusmodi insequentium indemnitati consulere.

§. 1. Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatam petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & ex certa scientia nostris, plurium Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, qui eandem Urbem diversis gratiis, & privilegiis decorarunt, vestigiis inherendo, &c. statuimus, & ordinamus, quod de caetero perpetuis futuris temporibus omnes, & singuli Urbis Incolae, seu Curiam hujusmodi sequentes, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, praerogativae, vel conditionis existant, etiam si Cardinalatus honore, aut Patriarchali, Archiepiscopali, Abbatiali, vel quavis alia, Ecclesiastica seu mundana dignitate praefulgeant, si eos in dicta Curia, seu ejus districtu decedere contigerit, de omnibus, & singulis eorum immobilibus, mobilibus, & se moventibus bonis, pecuniis, jocalibus, juribus, actionibus, & de rebus aliis in dicta Urbe, & ejus districtu pro tempore consistentibus, & per eos etiam ex fructibus, redditibus, & proventus Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, saecularium, & quorumvis Ordinum Regularium quomodocumque, & qualitercumque qualificatorum, per eos etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in titulum, vel commendam, aut administrationem, seu alias quomodolibet obtentorum, aut alias (licite tamen) acquisitis, cujuscumque quantitatis, qualitatis, summae, valoris, & pretii seu conditionis existant, etiam si talia sint, quae sub generali verborum expressione non comprehendantur, sed speciali nota digna sint, tam donatione inter vivos, & causa mortis, quam testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, & quavis alia ultima voluntate in favorem consanguineorum, & affinium suorum, ac quarumvis aliarum personarum, etiam penitus extranearum, ac de juribus incapacium, seu alias prohibitarum, etiam divitum, potentium, ac natorum suorum illegitimorum, seu spuriorum, ac Collegiorum, & Universitatum, Ecclesiarum, & piorum locorum, & non piorum disponere, ac in eis consanguineos, affines, & quavis alias personas, ac natos etiam, ut praefertur, procreatos, necnon Collegia, Universitates, Ecclesias, & pia loca, haeredes particulares, & Universales pro libito eorum voluntatis institere libere, & licite valeant.

Bullae. Mag. Tom.

§. 2. Quodque si Urbis incolae, aut Curiam hujusmodi sequentes ab intestato decesserint, eorum bona, pecunia, jocalia, jura, actiones, & res hujusmodi non ad nos, & pro tempore existentes Romanos Pontifices, aut Cameram Apost. sed ad ipsorum pro tempore decedentium proximiores agnatos, & alios qui eis, nisi beneficiati essent, de jure succedere deberent, alias juxta juris communis dispositionem libere devolvantur, nec per Cameram praefatam, aut pro ea agentes, etiam praetextu quod haeredes praefati in Curia tunc non existant, aut quod aliqui eisdem defunctis sanguine conjuncti in eadem in Urbe non reperiantur, vel alias tempore dilapidationis bonorum, pecuniarum, jocalium, & rerum hujusmodi occupari, aut inventariari possint; sed si haeredes praefati in Curia non fuerint, aut aliqui eisdem pro tempore defunctis sanguine conjuncti in Urbe non reperiantur, tunc, & eo casu bona, & pecunia, & alia hujusmodi per ad id pro tempore deputatos singularum rationum, quarum ipsi defuncti fuerint, apprehendantur, & juxta juris formam inventarientur, & sub fidei custodia pro eisdem haeredibus conserventur.

§. 3. Districtius inhibentes dilectis filiis modernis, & pro tempore existenti Camerario nostro, & Clericis ejusdem Camerariae Praesidentibus, ac aliis nostris, & Urbis, ac Curiae praedictarum officialibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum praedictorum Praeblatis, Capitulis, Conventibus, & Rectoribus, ac illa pro tempore obtinentibus, quocumque nomine nuncupentur, ne de bonis, pecuniis, jocalibus, juribus, actionibus, & rebus per Episcopos pro tempore decedentes in dicta Urbe vel infra ejus districtum, ut praefertur, pro tempore relictis se intromittere, aut illa petere, seu vendicare, vel haeredes, & successores decedentium personarum hujusmodi illorum occasione impetere, seu alias quomodolibet molestare praesumant. Ac decernentes ex nunc irritum, & inane si secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apost. ac Cam. necnon Eccles. & Monasteriorum praedictorum, etiam in quibus beneficia hujusmodi fuerint, etiam juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apost. eisdem Cam. Ecclesiis, Monast. & beneficiis, ac quibusvis aliis, si b quibuscuque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie quomodolibet, etiam Motu proprio concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c. Dar. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1550. sexto Idus Martii, Pont. nostri anno 1.

Absolutio omnium Haereticorum (praeterquam sub generali Inquis. Regnorum Hispaniae & Portugalliae comprehensorum) ad Catholicae fidei, & S. R. E. gremium reduntium.

Ad hic videtur potestis bulla 8. Paul. III. Illius, supra. I V L I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Illius qui misericors, & miseratus est, non solum septies, sed etiam septuagies septies ignescere debet mandavit, vices licet immeritis gerentes in terris, etiam illis, qui a fide Christi aliquando aberrant, sanam pietatis, & misericordiae aperimus, ac poenitentiam quas juris severitas in eos statuit, Apostolicae Sedis clementia mitigavit.

Successio habet regum in bonis Curialium, & in R. V. Cam. Apost.

Inhibito omnia officialia, &c. Appellat. Inhibentibus.

Constitutio derogatoria.

Dar. P. An. 1. die 19. Martii.

Edita A. D. 1550.

Exordium.

mur, ut abominatè hujusmodi, dicte Sedis benignitate alleciti, eorum erroribus abjuratis, Catholicæ fidei zelum, & observantiam in eorum cordibus firmiter recipiant, & si in eorum falsis opinionibus perseverare præsumpserint, in eos vehementius animadvertatur, quo obstinatiores se in erroribus suis præsterint.

Multum illi non redibant perhorrescentes publicam penitentiam.

§. 1. Sanè cum sicut nuper accepimus, diversi fideles diabolica fraude decepti, se in diversas erroneas, & ab eadem fide alienas opiniones, paulatim deduci permiserint, & modo publicam penitentiam abhorrentes, & potius placida hujus sæculi, quam salutem animæ susceperint, ne infamia aspergantur, ad ovile Christi redire differant.

Hic modo Pont. ad pri. vancas penitentiam admittit.

§. 2. Nos animarum saluti quantum cum Deo possumus consulere cupientes, Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa scientia nostris, omnes, & singulos utriusque sexus, tam laicos, quam clericos, seculares, & quorumvis Ordinum, & militiarum Regularum, tam milites, quam Presbyteros, non tamen sub generali Inquisitione Hispaniæ, ac Portugalliæ Regnorum comprehensos, de præmissis culpabiles, cujuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis, aut præminentie existant, etiam si Pontificali, aut alia quacumque, etiam majori, Ecclesiastica, vel mundana dignitate præfulgeant, qui infra tres menses à die publicationis præsentium, modo, & forma infra scriptis faciendæ computandos, coram Inquisitoribus Civitatum, in quibus ipsi degunt, se personaliter exhibuerint, & suas hæreses coram eis privatim abjurerint, & se ad penitentiam privatam eis per dictos Inquisitores injungendam adimplendum paratos obtulerint, eamque postmodum cum effectu adimpleverint, ab omnibus, & singulis eorum hæresibus, & à fide Christi apostatis, ac quibusvis aliis in eadem fide erroribus, quantumcumque gravibus, & enormibus, necnon excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque sententiis, censuris, & pœnis, tam Ecclesiasticis quam temporalibus, etiam honorum privativis, & corporis afflictivis, ac capitalibus, à jure, vel ab homine latis, & promulgatis (dummodo hætenus inquisiti, aut in hæresim relapsi non fuerint) Apostolica auctoritate, tenore præsentium, in utroque foro penitus & omnino absolvimus, & liberamus, necnon cum eis super irregularitate per eos præmissorum occasione, etiam quia sic ligati forsitan Missas, & alia divina officia, etiam forsitan in contemptum clavium celebraverint, aut illis alias se immiscuerint contracta. Quodque ea, & aliis præmissis non obstantibus, non promoti ad omnes, etiam sacros, & presbyteratus ordines promoveri, & in illis tam ipsi, quam qui jam etiam post incursum hæresim promoti existunt, etiam in altaris ministerio ministrare.

Uti sique eorum successores ad honores restituit.

§. 3. Necnon tam clerici, quam laici, & utriusque sexus personæ, eorumque filii, nepotes, & descendentes ad gradus, honores, ordines, officia, & alia quæcumque assumi, illaque suscipere, & exercere liberè & licitè valeant, auctoritate, & tenore prædictis, de specialis dono gratiæ dispensamus, eisque pariter indulgemus. Necnon inhabilitatis, & infamiæ maculam, sive notam circa eos præmissorum occasione quomodolibet insurgentem, penitus & omnino abolemus.

Impunitos autem inquisitoribus in notariis præcipi.

§. 4. Quod si forte culpabiles præfati infra dictum terminum resipiscere, & ad cor reverti noluerint, seu distulerint, ad hoc ut eorum notitia haberi, ipsique debitis pœnis affici possint, Motu & deliberatione, ac scientia prædictis omnes, & singulas utriusque sexus personas etiam, ut præfertur, qualificatas, de aliquibus ex hæreticis, seu alias culpabilibus prædictis quomodolibet notitiam habentes, seu eos hæreticos esse, aut fuisse scientes, dicta auctoritate tenore præsentium requirimus, & monemus, ac eis, & eorum cuilibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub incursum hæresis, ac omnibus contra hæreticos de jure inflictis, & promulgatis, tam Ecclesiasticis, quam temporalibus sententiis, censuris, & pœnis districte præcipiendo mandamus, quatenus infra spatium triginta dierum, terminum prædictum immediatè sequentium, quorum decem pro primo, & alios decem pro secundo, ac reliquos decem dies pro tertio, & peremptorio termi-

no ac monitione canonica, eis, & eorum cuilibet iis scriptis assignamus, hæreticos, seu alias culpabiles prædictos, Inquisitoribus hæreticæ pravitatis Civitatum suarum, si prius, ut præfertur, aut aliàs absoluti non fuerint, denuntiassent, & notificasse debeant realiter, & cum effectu.

Et per Inquisitoribus generales eosdem impunitos appellavit remota cunctis mandata.

§. 5. Et nihilominus venerabili fratri Joan. Petro Episcopo Tusculan. Neapolitan. & dilectis filiis nostris Joanni S. Clementis de Burgos, ac Marcello S. Crucis in Jerusalem, Cervino, & Francisco S. Anastasiæ tit. Sfondrato nuncupatis, presbyteris Cardinalibus, Inquisitoribus generalibus per Sedem Apostolicam deputatis, per Apostolica scripta, & pari motu mandamus, quatenus ipsi per se, vel alium seu alios, eosdem requisiti & monitos, monitioni, & mandato nostris prædictis non parentes, quos hæresim, & alias sententias, censuras, & pœnas prædictas propter non partitionem hujusmodi incurrere contigerit, ex nunc prout ex tunc, & è contra, hæreticos, ac sententiis, censuris, & pœnis prædictis irritos tandiu publicè nuntient, & faciant ab aliis nuntiari, donec ipsi hæresim hujusmodi abjurerint, & rehabilitationis gratiam obtinere meruerint. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis derogat.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Formam publicandi hanc bullam prescribit.

§. 7. Cæterum ut præmissa omnia ad eorum quorum interest, notitiam deducantur, nullusque de eis ignorantiam justè prætere, aut se legitime excusare possit, volumus, & dicta auctoritate Apostolica decernimus, quod præsentis literæ per aliquos Curie nostræ Cursores, in Basilica principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesia Lateran. dum inibi multitudo populi ad divina audienda congregari solet, plana, & clara voce legantur, & lectæ in earundem Basilicæ, & Ecclesiæ valvis, ac in porta Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, necnon in singularium Cathedralium, & Metropolitan. Ecclesiarum valvis affigantur, ubi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquandiu affixæ pendeant, & cum inde amovebuntur, earum exempla in eisdem locis remaneant affixa. Quodque per lectionem, affixionem, & publicationem hujusmodi omnes, & singulæ personæ sub præsentibus comprehensæ post spatium trium mensium, & triginta dierum hujusmodi respectivè, ita sint obligatæ, & adstrictæ, ac si illæ eis coram, & personaliter lectæ, & publicatæ essent.

Transumptis credi præcipi.

§. 8. Et quod earum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis ea prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Formam ab utraque subnebit.

§. 9. Volumus autem quod de personali exhibitione, & privata abjurazione per dictos culpabiles, ut præfertur faciendæ, per scripturam manu propria ipsiusmet se exhibentis, & abjurantis, seu per publicum Notarium confectam, ac ipsius Inquisitoris, coram quo exhibitio, & abjuratio hujusmodi fieri contingerit, manu suscripta, ita ut si ipsi culpabiles in eisdem, vel similes errores reinciderint, relapsi omnino esse censeantur, constare debeant, aliàs eadem præsentibus, ac per eas dictis culpabilibus absolutio, & liberatio, ac dispensatio, & indultum concessa hujusmodi eis nullatenus suffragentur.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c.
Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1550. tertio Kal. Maii, Pont. nostri anno 1.

Dat. P. An. die 20. Nov. Publicatis.

Anno à Nativitate Domini 1550. indictione 8. die vero 5. mensis Junii, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Julii divina providentia Papa III. Anno ejus primo, retroscripta litera Apostolica, absolutionis, liberationis, & dispensationis ab hæresi, ac monitionis, & mandati palam, publicè

publice alia, & intelligibili voce in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, dum ibidem divina officia de mane celebrabantur, & magna populi multitudo congregata esset, de verbo ad verbum, per me Joannem Roillard prefati Sanctissimi D. N. Papa Cursorem lecta, & deinde affixa, & publicata fuerunt. Et successivè eadem die in Ecclesia S. Joannis Lateranensis, etiam de verbo ad verbum, hora vespertorum, per me eundem Joannem Cursorem, lecta affixa, & publicata fuerunt, & postmodum eadem die affixa, & publicata fuerunt in valvis, seu portis Cancellaria Apostolica, & in acie Campi Flora, dimissis in superscriptis valvis, & locis per aliquod temporis spatium affixis, & deinde amotis copiis eorundem literarum, in valvis, & locis superscriptis affigendo, & dimittendo per nos eundem Joannem Roillard, Clericum conjugatum Viridunen. Diacef. & Maturinum Menandi Clericum Cenomanen. Diacef. pralibati Domini nostri Papa Cursores, Ita est. Joannes Roillard Cursor subscripsit. Ita est. Maturinus Menandi Cursor. Ita est Petrus Gomes Magist. Cursor.

no intell eis in coram ad Cardinalium assumptione adhiberi soliti, Camera Apost. perfructibus; declinare contendant; & sitagant.

§. 1. Nos attendentes fructus, & pecunias, & res alias occasione Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum pro tempore provenientes, & licet postquam ad manus Beneficiorum pervenerunt, & cum aliis ipsorum Beneficiorum fructibus, & pecuniis, & rebus commixti, seu ipsi Beneficiatis incorporati sunt; non ulterius in Ecclesiasticis, sed potius ipsorum Beneficiorum propriis, & ab eis acquisitis bonis judican. & propterea quodammodo pro laicis haberi, & de eis testandi, aut alias disponen. facultas eidem Beneficiatis per Sedem Apostolicam concedi consueverit; nihilominus donec in manibus eorum, qui illos tanquam Ecclesiasticos, seu ex Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis predictis provenientes, & pro talibus conservant, aut ut tales detinent, ipsique Beneficiatis pecunias hujusmodi realiter non exegerint; & fructus, &c. non perceperint, neque cum aliis eorum bonis commiscuerint & sibi incorporaverint; semper ipsarum Ecclesiarum, quarum ipsi Beneficiatis sunt, ac vere ecclesiasticos esse, & ceteri debere, & propterea juri non congruere, ut ipsi Beneficiatis de rebus certis ipsarum Ecclesiarum; quæ omni jure alienari prohibentur, disponere, etiam in eorum ultima voluntate possint, nec ipsi Beneficiatis; etiam Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis & aliis, ac Cardinalibus pro tempore defunctis, eorum hæredes, qui ut plurimum sunt laici, in præjudicium successorum Beneficiorum fructus, &c. ac res & pecunias inexactos hujusmodi, os bovi triturantri alligando exigant, & hæredes Cardinalium mala malis addendo, bona Capellæ Apostolicæ debita occupent, seu quod Camera, & creditoribus, ac legatariis debent, pro se retineant: Volentes in præmissis opportune providere, motu simili, &c. declaramus nostræ intentionis nunquam fuisse, nec esse, quod quivis quorumcumque Beneficiorum, etiam ut præferatur, Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Prælatorum, etiam Cardinalium ubilibet, etiam in Romana Curia, aut districtu, pro tempore decedentium sive ex testamento, per ipsos Beneficiatos, etiam vigore facultatum quarumcumque eis in specie vel in genere, etiam prætextu quorumcumque capitulorum, ac statutorum & ordinationum, etiam nostrorum, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac aliis quomodolibet concessorum condito, sive ab intestato hæredes, fructus, &c. ac pecunias & res alias per ipsos sic defunctos Beneficiatos; etiam Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas & alios Prælatos, ac Cardinales ante eorum obitum non exactos, etiam si pro tempore ante obitum hujusmodi decurso debeantur, ac eorum solutionis dies Beneficiatis, & Cardinalibus viventibus advenit, & per ipsos Beneficiatos, & Cardinales non steterit quo minus illos exegerint, quinimò omnem pro illorum exactione necessariam diligentiam, etiam judicialiter agendo fecerint, quoquo modo exigere, aut etiam sponte oblatos percipere.

§. 2. Aut cruces, candelabra, imagines, patenas, calices; & alia cujusvis sortis, tam aurea quam argentea; vasa, & jocalia, ac quævis ornamenta, paramenta, & alia utensilia Capellæ singulorum Cardinalium pro tempore decedentium, ceteraque tam ad ipsam Capellam, quam ejus ministros, circa altaris Ministerium, & celebrationem missæ pertinentia, pro se retinere, aut solutionem quingentorum ducatorum hujusmodi evitare possint, sed quod de cætero perpetuis futuris temporibus fructus &c. ac pecunias, & res, ut præfertur, inexacti hujusmodi ad ipsorum sic defunctorum Beneficiorum etiam Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Prælatorum, & Cardinalium in Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis predictis successores, qui ex illis, quorum solutionis dies ante obitum Beneficiorum hujusmodi advenit, omnia ipsorum Beneficiorum, etiam ut præfertur, Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Prælatorum, etiam Cardinalium debita, & ad pias causas facta legata, si aliunde ex aliis ipsorum Beneficiorum bonis solvi non possint, solvere teneantur, liberè devenire, & in posterum deveniant; ac

Ita idem Pp. declarat, & res fructus, &c. non possunt sed ad fructus, &c. spectare, hoc 2. modum declaratur &c.

VII. Fructus beneficiorum tempore obitus Beneficiorum etiam Cardinalium inexacti, ad successores in beneficiis, & non ad hæredes spectant, in locis in quibus non deputantur à R. Camera Apost. spoliatorum Collectores. Et ornamenta Capellæ Cardinalis defuncti, debentur eidem Camera, unà cum pretio annuli.

Isud creditum Camera ceteris aliis præfertur, ex dispositione Pii V. in const. 15. Sanctissimus.

Hæc bulla quoad fructus beneficiorum Regni Neapolis declaratur à Sixto V. in constit. 90. Cum sicut. Et de materia spoliatorum plenè notabo in constit. 18. Pauli V. In eminenti.

Acta A. D. I V L I V S P A P A I I I. Motu proprio, &c.

Verdes Beneficiorum fructus tempore obitus inexactos, & res alias per ipsos Beneficiatos Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, & alios Prælatos, ac etiam Cardinales ante eorum obitum non exactos, etiam si pro tempore ante obitum hujusmodi decurso debeantur, ac eorum solutionis dies Beneficiatis, & Cardinalibus viventibus advenit, & per ipsos Beneficiatos, & Cardinales non steterit quo minus illos exegerint, quinimò omnem pro illorum exactione necessariam diligentiam, etiam judicialiter agendo fecerint, quoquo modo exigere, aut etiam sponte oblatos percipere.

Cum, sicut nobis nuper innotuit, diversorum Beneficiorum, etiam Episcoporum, Patriarcharum, & aliorum Prælatorum, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium pro tempore decedentium hæredes, non solum bona relicta, spolia stucupata, sic decedentium Beneficiorum Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Prælatorum, ac etiam Cardinalium, verumetiam fructus, &c. ecclesiasticos, ac pecunias, & res alias per ipsos Beneficiatos Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, & alios Prælatos, ac etiam Cardinales ante eorum obitum non exactos, etiam si eorum solutionis dies ante obitum ipsorum non advenit, sub eo forsan prætextu quod pro tempore ante obitum hujusmodi decurso debeantur exigere, & quandoque solutionem debitorum per ipsos Beneficiatos, & Cardinales dum viverent contractorum, & legatorum per eos in sua ultima voluntate, etiam ad pias causas factorum subterfugere, ac hæredes Cardinalium hujusmodi paramenta, & ornamenta Capellæ ipsorum Cardinalium, quæ jam tanto tempore quod ejus initii hominum memoria non habetur, Capellæ Apostolicæ, in qua missæ Papales celebrantur, & ex qua pauperibus Prælati ad Romanam Curiam pro tempore confluentibus, & paramenta Ecclesiastica cum quibus in processibus, & aliis solemnitatibus per Romanos Pontifices fieri solitis incedere possint, non habentibus subvenitur, devolvi consueverunt, occupare, ac solutionem quingentorum ducatorum auri de Camera, qui post obitum singulorum Cardinalium pro pre-

Ornamenta que Capellæ à R. Camera sui hæredes decernit.

Bullar. Mag. Tom. I.

V V V 5 pec

gentes, & non heredes predictos exigi possent, & in posterum possint, necnon crucis, candelabra, imagines, patenas, calices, vasa, jocalia, ornamenta, paramenta, utensilia, & alia ad Capellam singulorum Cardinalium, & ejus ministeria prefertur, pertinentia, & ad eandem Capellam Apostolicam pertinerent, & spectarent, ac in posterum pertineant, & spectent, & per agentes pro ea realiter, & cum effectu capi, & apprehendi possent, & deberent, ac in posterum possint, & debeant. Ac heredes Cardinalium, tam hactenus defunctorum, quam pro tempore decedentium, quingentos ducatos hujusmodi eidem Camere persolvere venerentur, & in posterum teneantur. Et propterea successores in Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis hujusmodi fructus, &c. ac pecunias, & res per eorum successores non exactas, libere & licite percipere, exigere, & levare, ac solutis, si aliunde unde solvant non erit, ut praefertur, debitis, & legatis praedictis, quod residuum fuerit in suos usus, & utilitatem convertere. Necnon agentes pro Capella Apostolica crucis, candelabra, imagines, patenas, calices, vasa, jocalia, ornamenta, paramenta, utensilia, & alia praedicta propria auctoritate libere capere, & apprehendere posse. Ac heredes Cardinalium, tam hactenus defunctorum, quam aliorum pro tempore decedentium, ad crucis, candelabra, & alia praedicta agen. pro dicta Capella Apostolica, realiter, & cum effectu consignandam. Et eisdem quingentos ducatos agentibus pro eadem Camera, ut praefertur, solvendum teneri, & obligatos esse, ac ad id omnibus juris, & facti remediis cogi, & compelli posse.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Limitatio quoad fructus exactos.

Justo publicandi.

Papa subscri.

Publ. P. A. S. die 26. Junii.

Edita A. D. 1550.

Reformo anst. praed.

Causa hujus declar. irritans.

per heredes vero diversa debita iam extincta, & de quorum extinctione successores in beneficiis informati esse non possunt, pro validis, & veris supponendo, sicque successores praefatos fructibus, &c. ac pecuniis, & rebus aliis non exactis frustrando in animarum suarum periculum, & successorum praedictorum detrimentum non modicum.

§. 2. Nos fraudibus hujusmodi occurrere, & ne verbis & non rebus legem imposuisse videamur, pro videre volentes, Motu simili, &c. Constitutionem nostram praedictam, solum legata quae per ipsos Beneficiarios, etiam Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, Praelatos, & Cardinales, dum in sanitate constituti extiterint, ad pias causas facta fuerint, & debita quae occasione Beneficiorum ad quos fructus, &c. ac pecuniae, & res inexacti hujusmodi pertinuerint, contracta extiterint, de quibus successores in beneficiis informationem verisimiliter habere possunt, & debent, comprehendere, & in eis tantum intelligi debere, ac successores praefatos ad aliorum quam, ut praefertur, ad pias causas factorum legatorum, & occasione ipsorum beneficiorum contractorum debitorum solutionem minime teneri, nec ad id etiam vigore constitutionis nostrae praedictae cogi, aut compelli posse.

Declaratio praedicta confirm. irritans in causa, & d. vana.

Decretum irritans.

Contractus derogat.

Justo publicandi.

Papa subscri.

§. 3. Sicque in omnibus & singulis, etiam ad praesens occurrentibus, seu pendentibus casibus per quoscumque, &c. in quavis causa, & instan. sublata, &c. judicari, & definiti debere, ac irritum, &c. decernimus, & declaramus.

§. 4. Non obstantibus omnibus quae in dicta constitutione nostra volumus non obstare.

§. 5. Decernentes praesentes in dicta Cancellaria, ut praefertur, publicari, & describi debere.

Placet, & ita Motu proprio decernimus, & declaramus. I.

Sequitur secunda declaratio dictae constitutionis.

JULIUS PAPA III. Editis A. D. 1550.
Motu proprio, &c.

§. 1. Cum autem, sicut nobis nuper innotuit, licet quos per constitutionem nostram praedictam, solum Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis in locis in quibus Collectores fructuum, & proventuum Camerae Apost. debitorum deputati, seu esse non consueverant, consistentibus, & circa quae jus commune servari debet, providere intellexerimus, nihilominus diversae personae eandem constitutionem nostram ad Ecclesias, Monasteria, & beneficia, etiam in locis in quibus Collectores hujusmodi deputati, seu esse consueverant, consistentia, & in quibus diversae consuetudines, diversaeque particularia jura, seu privilegia vigent, trahere, & extendere contentur contra mentem & intentionem nostras, ac in fraudem & detrimentum quamplurimum.

Publ. P. A. die 4. Aug.

Editis A. D. 1550.

Causa irritans declaratio.

Declaratio quod irritans confirm. irritans in beneficiis in locis in quibus Collectores res à Camera deputantur.

§. 2. Nos fraudibus, & detrimentis hujusmodi occurrere, ac mentem, & intentionem nostras in praemissis declarare volentes, Motu simili, &c. Constitutionem eandem solum Ecclesias, Monasteria ac beneficia Ecclesiastica in locis in quibus Collectores praedicti deputati, seu esse non consueverant, comprehendere, & ad tantum extendi, nec in Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis, in locis in quibus iidem Collectores deputati, seu esse consueverant consistentibus, locum habere, aut effectum aliquem sortiri posse, aut debere. Et omnino ea non obstante, consuetudines, & particularia jura, seu privilegia cujuslibet loci in quo Collectores hujusmodi deputati, seu esse consueverunt, in praemissis vigentia observari, & executioni demandari.

§. 3. Sicque in praemissis omnibus & singulis, etiam ad praesens occurrentibus casibus, seu pendentibus casibus, per quoscumque, &c. sublata, &c. judicari, & definiti debere, ac irritum, &c. decernimus, & declaramus.

Decretum irritans.

§. 4. Non

Lege & publicata fuit superscripta regula, constitutio, & ordinatio Roma, in Cancellaria Apost. Anno Incarnationis Dominica 1550 die vero 26. Junii Pontificatus praedicti Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Iulii divina providentia Papa III. Anno primo.

Prima declaratio dictae constitutionis.

JULIUS PAPA III. Editis A. D. 1550.
Motu proprio, &c.

Udum ex certis tunc expressis rationabilibus causis, per quandam constitutionem nostram perpetuo duraturam, inter alia Motu simili declaravimus, &c. ut sup. §. 1. Cum autem sicut plurimum fide dignorum relatione nobis nuper innotuit, constitutioni nostrae praedictae per Beneficiarios, ac heredes praedictos diversae fraudes fieri possint, per Beneficiarios videlicet fructus, &c. ac pecunias & res alias, ut praefertur, non exactos, legatis per eos in extremo eorum vitae, & dum ulterius vivere desperant, ad pias causas pro tempore factis absorbendo,

Causa de-
gatoria
in p[ro]p[ri]o
subscr.

§.4. Non obstantibus omnibus que in eadem Consti-
tutione nostra volumus non obstant.
§.5. Presentes in p[re]senta Cancellaria, ut p[re]dictis
publicari, & describi debere decernimus.
Placet, & ita declinamus.

Paul. P. A. n.
18. Junii.

*Letta, & publicata fuit supradicta Regula, sive
Declinatio Roma in Cancellaria Apostolica, Anno
Incarnationis Dominice millesimo quingentesimo quin-
quagesimo primo, die vero Iovis decima octava mensis
Iunii, Pontificatus praelibati Sanctiss. D. N. Iulii, Di-
vina providentia Papa III. Anno 2.*

VIII. Quod Fratres Ordinis Servorum B. MARIE
Virginis, qui officium Pœnitentiarii, vel be-
neficia in titulum vel commendam tenent,
non habeant vocem activam, nec passivam,
neque in locis Ordinis commorari possint.

*Alia de his Fratribus vide apud const. I. Benedicti
XI. Dum levamus, hic sup.*

Philippus Benitus Florentinus hujus Ordinis professor
dum vixit, fuit inter Beatos postea relatus, de eo offi-
cium recitandi certis personis concessit facultatem
Paul. V. in const. 110. Domini nostri, inf. tom. 3.

Edita An. D.

I V L I V S P A P A I I I.
Motu proprio, &c.

Causa hujus
constituit.

Um, sicut accepimus, Fratres Ordinis Servorum sub
Regula S. Augustini, Congregationis ejusdem Or-
dinis, beneficia Ecclesiastica ex dispensatione Apostolice,
seu officium Pœnitentiarii tenentes in domibus Ordi-
nis & Congregationis p[re]dictorum permanere, & inibi
officia, quæ inter Fratres ipsarum domorum distribuuntur,
exercere, & privilegiis, immunitatibus & indultis
ejusdem Ordinis, & Congregationis uti & gaudere, vo-
cemque activam & passivam habere velint, & contenda-
nt, & hæc omnia constitutionibus Ordinis, & Congre-
gationis hujusmodi, necnon professioni, quæ per eos-
dem Fratres emittitur, maxime adversentur, & cæteris
Fratribus materiam scandali p[re]stent.

Fratre hujus
Ordinis bene-
ficia Eccl[esi]a-
stica obtinere
vel officium
Pœnitentiarii
non habere
vocem activam
neque passivam,
& in
domibus Or-
dinis non com-
morari.

§.1. Nos hujusmodi inconvenientibus, prout nostro
incumbit Pastoralis officio, occurrere volentes, hac in
perpetuum valitura constitutione, Apostolica auctoritate,
ex certa nostra scientia statuimus, & ordinamus,
quod de cætero perpetuis futuris temporibus Fratres
Ordinis & Congregationis p[re]dictorum, beneficia Ec-
clesiastica, vel quorumvis aliorum Ordinum regularia in
titulum vel commendam pro tempore obtinentes, aut
officium Pœnitentiarii exercentes, quavis auctoritate &
dignitate suffulti existant, in domibus Ordinis & Congre-
gationis hujusmodi degere aut commorari, seu officia,
& Prælaturas eorundem Ordinis & Congregationis
obtinere, vel privilegiis, immunitatibus, & indultis p[re]-
dictorum gaudere, seu vocem activam, & passivam in
Ordine & Congregatione p[re]dictis habere non possint
modo aliquo.

Fratribus
professis tran-
sire ad le-
xitimam Ordi-
nem prohibet,
& extra do-
mos Ordinis
commorari.

§.2. Et insuper, Fratribus, qui in Ordine, & Con-
gregatione p[re]dictis professionem tacitam vel expres-
sam emiserunt, sub excommunicationis late sententia
pœna districtius inhibemus, de cætero habitum dimitte-
re, aut ad alium Ordinem laxiorem se transferre, vel (si
beneficia Ecclesiastica, aut officium Pœnitentiarii non
obtinuerint) extra domos Ordinis aut Congregationis
hujusmodi sine sui Superioris licentia in scriptis habita
degere, aut commorari p[re]sumant.

Prior Genera-
lis & Vica-
rius hujus bul-
le publicare
& exequan-
tur.

§.3. Et ne aliquis statuti, & ordinationis, ac inhibi-
tionis nostrorum ignorantiam p[re]tendere possit, dilectis
filiis Magistro Augustino de Aretio, Priori Generali to-
tius Ordinis, & Magistro Philippo Castello de Utino,
moderno Vicario Congregationis, & pro tempore exi-
stentibus Priori Generali Ordinis, & Vicario Generali
Congregationis hujusmodi, sub eadem excommunicatione

pena p[re]dicta inhibitionis & mandamus, quatenus p[re]dicta
sententiam, ordinationem & inhibitionem nostram p[re]dictam
inter institutiones & constitutiones Ordinis & Congre-
gationis p[re]dictorum registrari, & per se vel alium, seu
alios in singulis Provinciis, Capitalibus, & domibus eo-
rundem Ordinis & Congregationis publicari, ac per eo-
rum Fratres inviolabiliter observari faciant. Contradi-
ctores quolibet oppositores, aut illis auxilium, consilium
vel favorem publicè vel occultè p[re]stantes, per censu-
ras Ecclesiasticas, aut alias p[ro] arbitrio imponendas p[re]-
nas, appellatione postposita compescendo, invocato
etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Causa de
regalia

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinatio-
nibus Apostolicis, ac ipsorum Ordinis, & Congrega-
tionis, etiam juramento roboratis statutis, & consuetu-
dinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis,
tam sub plumbo quam in forma Brevis per quoscum-
que Romanos Pontifices p[re]decessores nostros, sub qui-
buscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clau-
sulis & decretis quomodolibet concessis. Quibus omni-
bus latissime extensis, & etiam si de eis, & c. illorum teno-
res, & c. hac vice dumtaxat specialiter & expresse de-
rogamus ac sufficienter derogatum esse decernimus, ceteris-
que contrariis quibuscumque.

Sola signat
sufficit.

§.5. Presentium etiam absque eo quod registrantur,
aut illis data apponatur, solam signaturam sufficere, &
ubique fidem facere decernimus.

Papa subscr.

Placet, & ita mandamus.

Approbatio secunda instituti Religionis Cleri-
corum Regularium Societatis IESU, melius
explicati.

Edita

*Adversus hoc institutum primo à Paulo III. appro-
batum, nonnulla fuerunt excitata dubitationes, quæ
habentur in const. 89. Greg. XIII. Ascendente, &
in const. X. Greg. XIV. Ecclesia, lib. II. ubi illa reput-
santur, institutumque & privilegia confirmantur.
Cetera autem de hac Religione dixi sup. ad const.
XXV. d. Pauli III. Regimini.*

I V L I V S E P I S C O P V S,
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D.
1550.

Exp[er]it debitum Pastoralis officii, cui nos, licet im-
meritis, p[re]stitit divina Majestas, ut fideles quosli-
bet, p[re]sertim Religiosos, in via mandatorum Domini
ad illius honorem & gloriam, & proximorum spiritua-
lem profectum deambulantes, paternis confoveamus af-
fectibus, ut fideles ipsi, dextera Domini sibi assistente
propitia, æternæ salutis p[re]mium ferventiùs exquirant,
& in eorum pio proposito confoveantur.

Exordium.

§.1. Dndum liquidem per fel. rec. Paulum PP. III.
p[re]decessorem nostrum accepto, quod dilecti filii Igna-
tius &c.

Paulus III.
confirma-
vit. Sacra-
re. 1550, no in
rubr.

Quæritur residuum narrativæ, quia tota bulla Pauli III. est in
loco cit. hic in rub.

§.2. Ut autem p[re]dicta omnia prius ab eodem p[re]-
decessore concessa magis confirmarentur, & simul omnia
quæ ad institutum p[re]dictæ Societatis pertinent, eidem
in literis aliarum summam continentibus comprehen-
dantur, ut aliqua obscurius dicta, & quæ scrupulum, ac
dubitationem possent injicere, per nos exactius expli-
centur, nobis fuit humiliter supplicatum, ut formulam
quæ p[re]dictæ Societatis institutum exactius & distin-
ctius quam antea, edocente experientia, ac usu rerum,
expressum, eodem tamen spiritu, comprehenditur, con-
firmare dignaremur.

Ita tamè
supplicat
pro eius ap-
probatione.

Cujus tenor sequitur, & est talis.

§.3. Quicumque in Societate nostra, quam Iesu
nominis insigniri cupimus, vult sub Crucis vexillo Deo
militare, & soli Domino, ac Ecclesie ipsius sponsæ, sub
Romano Pontifice, Christi in terris Vicario servire, post
sollemnem perpetuæ Castitatis, Paupertatis, & Obedientie
votum, proponat sibi in animo, se paratū esse Societatis,
votum, & ad

Regula tenor.
De Castitate
paupertatis
& Obedien-
tia votis.

ad hoc potissimum instituit, ut ad fidei defensionem, & propagationem, & profectum amaranum in vita, & doctrina Christiana per publicas predicationes, lectiones, & alia quodcumque verbi Dei Ministerium, ac spiritualia exercitia puerorum, ac rudium in Christianismo institutionum, Christi spiritum in confessionibus audientibus, ac ceteris Sacramentis administrandis spiritualem consolationem precipue intendat, & nihilominus ad dissidentium reconciliationem, & eorum qui in carceribus, vel in hospitalibus inveniuntur, piama subventionem, & Ministerium, ac reliqua charitatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonum expedire visum erit, exequenda, gratis omnino, & nullo pro suo in predicationibus labore, stipendio accepto, se utilem exhibeat, curetque primo Deum, deinde hujus sui instituti rationem, que via quedam est ad illud, quoad vixerit, ante oculos habere, & finem huic sibi a Deo propositum totis viribus assequi, unusquisque tamen secundum gratiam sibi a Spiritu sancto subministratam, & vocationis sue proprium gradum.

Præpositi Generalis auctoritas.

§. 4. Ideoque ne quis forte zelo utatur, sed non secundum scientiam, proprii cujusque gradus iudicium, & officiorum discretio ac distributio tota sit in manu Præpositi Generalis, seu prælati per nos quocumque tempore eligendi, vel eorum quos ipse sibi ea cum auctoritate substituerit, ut congruus ordo servetur in omni bene instituta communitate necessarius. Qui quidem Præpositus de consilio confociorum constitutiones ad constructionem hujus propositi nobis finis conducentes condendi, majori suffragiorum parte semper statuendi jus habente, & que dubia esse poterunt in nostro instituto hac formula comprehenso declarandi auctoritatem habeat. Consilium verò necessarid convocandum, ad condendas vel immutandas constitutiones, & alia graviora, ut alienare, vel dissolvere domos, ac Collegia semel erecta, intelligatur esse major pars totius professe Societatis (juxta constitutionum nostrarum declarationem) que sine magno incommodo potest à Præposito generali convocari. In aliis, que non ita magni momenti sunt, idem Præpositus adjutus, quatenus ipse opportunum judicabit fratrum suorum consilio, per seipsum ordinandi, & jubendi que ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, jus totum habeat, prout in constitutionibus eisdem explicabitur.

Obedientia erga Roman. Pont. & Sedem Apostolicam.

§. 5. Quicumque autem in hac Societate professionem emisserint, non solum in primis professionis sue foribus intelligant, sed quoad vixerint memores sint, Societatem hanc universam, & singulos qui in ea profiterentur sub Sanctissimi Domini nostri Pauli Papæ Tertii, & aliorum Romanorum Pontificum successorum ejus fidei obedientia Deo militare, Et quamvis Evangelio doceamur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter teneamus, omnes Christi fideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac JESU CHRISTI Vicario subesse, ob devotionem tamen majorem ad obedientiam Sedis Apostolicæ, & majorem voluntatum nostrarum abnegationem, & certiorum sancti Spiritus directionem summo opere conducere judicavimus, singulos nos, & quicumque eandem in posterum professionem emisserint, ultra illud commune trium votorum vinculum speciali ad hoc voto adstringi, ut quicquid modernus, & alii Romani Pontifices pro tempore existentes jussissent, ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, & ad quascumque provincias nos mittere voluerint, sine ulla tergiversatione, aut excusatione illicidè, quantum in nobis fuerit, sive nos ad Turcas, sive ad quoscumque alios Infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, sive ad quoscumque hæreticos, schismaticos, seu etiam ad quovis fideles mittendos censuerit, exequi teneamur. Quamobrem qui ad nos accessuri sunt, antequam huic oneri humeros supponant, diu multumque meditentur, an quantum pecunie spiritualis in bonis habeant, ut turrim hanc juxta consilium Dominicæ possint consummare, hoc est, an Spiritus sanctus qui illos impellit, tantum illis gratis pallicentur, ut hujus vocationis pondus, illo adjuvante se laqueo sperant, & postquam Domino in-
cipiente, in JESU CHRISTI militie nomen dederint.

ad hoc potissimum instituit, ut ad tam grandis debiti solutionem prompti esse debeant.

§. 6. Ne qui sicut possit esse inter nos missionum, aut Provinciarum hujusmodi ambicib, vel detrectatio, intelligant singuli, sive per se vel alium, de hujusmodi missionibus quicquam cum Romana Pontificia, non esse curandum, sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici tanquam ejus Vicario, & Societatis Præposito dimittendam, qui quidem Præposito, sicut ceteris, nihil de sui ipsius missione in alterutram partem, nisi de Societatis consilio, cum dicto Pontifice curandum erit.

Admissioni non prestat. de novitibus.

§. 7. Voveant etiam singuli, se in omnibus que ad regulæ hujus nostræ observationem faciunt, Societatis Præposito.

Observantia Regula.

§. 8. Qui ad hoc munus, quam fieri possit idoneus, ad plura vota, prout in constitutionibus declarabitur, eligetur, obediens fore. Ille autem omnem eam auctoritatem, & potestatem habeat supra Societatem que ad bonam ejusdem Societatis administrationem, correctionem, & gubernationem utilis erit. Jubeat autem ea, que ad constructionem propositi sibi à Deo & à Societate finis cognoverit esse opportuna, & in prælatione sua benignitatis ac mansuetudinis, charitatisque Christi, Petri, Paulique formulæ semper sit memor, & tam ipse, quam consilium prædictum ad normam hanc assidue spectent. Singuli verò subditorum tum propter ingentes Ordinis utilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis assiduum exercitium, non solum Præposito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parere semper teneantur, sed in illo Christum veluti præsentem agnoscant, & quantum decet, venerationem.

Præpositi Generalis munus.

§. 9. Cum autem experti fuerimus jucundiorum, puriorum, & ad proximi ædificationem aptiorum vitam ab omni avaritiæ contagione quam remotissimam, & Evangelicæ paupertati quam simillimam: cumque sciamus Dominum nostrum JESUM CHRISTUM servis suis regnum Dei solum inquirentibus, necessaria ad victum & vestitum esse ministraturum, sic voveant singuli & universi perpetuam paupertatem, ut non solum privatim, sed neque etiam communiter possint Possessi, vel ulla eorum Domus aut Ecclesia, ad aliquos proveniunt, redditus, possessiones, sed nec ad ulla bona stabilia, præter ea que opportuna erunt ad usum proprium & habitationem, retinenda jus aliquod civile acquirere; rebus sibi ex charitate donatis ad necessarium vitæ usum contenti.

Paupertas. Distoria Præpositi.

§. 10. Quia tamen Domus, quas Dominus dedit, ad operandum in vinea ipsius, & non ad scholastica studia exercenda destinandæ erunt, cum valde opportunum fore aliqui videatur, ut ex juvenibus ad pietatem propensiss, & ad literarum studia tractanda idoneis, operarii eidem vineæ Domini parentur, qui Societatis nostræ, etiam professe velut quoddam Seminarium existant, possit professa Societas ad studiorum commoditatem, Scholasticum habere Collegia, ubicumque ad ea construenda, & dotanda, ex devotione aliqui movebuntur, que simul atque constructa & dotata fuerint, (non tamen ex bonis, quorum collatio ad Sedem Apostolicam pertinet) ex nunc auctoritate Apostolica erigi supplicamus, seu pro erectis haberi, que Collegia possint habere redditus, census, seu possessiones usibus & necessitatibus studentium applicandas.

Non tamen quoad Collegia qua pro studentium sustentatione, bona etiam stabilia habere possunt.

§. 11. Retenta penes Præpositum, vel Societatem omnimoda gubernatione, seu superintendencia super dicta Collegia, & prædictos studentes, quoad Rectorum seu gubernatorum, ac studentium electionem, ac eorumdem admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem, & circa studentium instructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus, vestitusque & aliarum rerum necessariorum eis ministrandarum modum, atque aliam omnimodam gubernationem, regimen, ac curam, ut neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas professa in proprios usus convertere possit, sed studentium necessitati subvenire. Qui quidem studentes, ingenii & morum indolentes esse debeant, ut merito speretur, post absoluta studia

Collegiorum gubernatio penes Præpositum, qui Societatis est.

dia ad Societatis functiones idoneos fore, & sic demum post cognitum in spiritu & literis eorum profectum, & post sufficientem probationem, in Societatem nostram admitti possint.

*in sacris
officiis
privatim
faciatur
sunt.*

§. 12. Socii autem omnes cum Presbyteri esse debeant, ad dicendum officium secundum communem Ecclesie ritum, sed privatim & non communiter, vel in choro teneantur. Et in iis, quae ad victum, & vestitum, & cetera exteriora pertinent, honestorum sacerdotum communem, & approbatum usum sequentur, ut quod inde pro cuiusque necessitate, vel spiritualis profectus desiderio subtrahum fuerit, ex devotione, & non ex obligatione rationabile obsequium corporis Deo, prout expediet, offeratur.

in d. regu-

§. 13. Hec sunt, quae sub praefati Domini nostri Pauli, & Sedis Apostolicae beneplacito, de nostra professione, typo quodam explicare potuimus, quod nunc fecimus ut summam informaremus tum illos qui nos de nostro vitae instituto interrogant, tum etiam posteris nostris, si quos Deo volente imitatores unquam habebimus hujus vitae.

*Ad cuius
officium
admitti
nisi diu
ultimumque
ritus.*

§. 14. Quam cum multas, magnasque habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunum iudicavimus etiam statuere, ne quis ad professionem in hac Societate emittenda, nisi diuturnis, & diligentissimis probationibus, prout in constitutionibus declarabitur, ejus vita & doctrina explorata fuerit, recipiatur, quia revera hoc institutum omnino humiles & prudentes in CHRISTO, & in Christianae vitae puritate, ac literis conspicuos exigit.

*Coadjutores
scholares
sua sua de-
mittere,
aliqui etiam
solemniter
mittere pos-
sunt.*

§. 15. Imo & ij, qui in Coadjutores, tam in spiritualibus quam in corporalibus, & in Scholares admittentur, quorum utriusque post sufficientes probationes, & tempus in constitutionibus expressam, vota sua, ad devotionem, & meritum majus, non quidem solemnia, praeter aliquos, qui de licentia Praepositi Generalis, propter ipsorum devotionem, & personarum qualitatem, tria vota hujusmodi solemniter facere poterunt, sed quibus teneantur quando Praepositus Generalis in Societate eos retinendos esse censuerit, emittere debeant, prout in constitutionibus latius explicabitur, non nisi diligenter examinati, & idonei reperti ad eundem finem Societatis, admittantur ad hanc JESU CHRISTI militiam, qui tenuibus ceptis nostris favere dignetur, ad gloriam DEI Patris, cui soli sit semper decus & honor in saecula. Amen.

*Per modo
appro-
d. insti-
um, & om-
ita solet
vulgis.*

§. 16. Quapropter considerantes, nihil quod pium, sanctumque non sit, in dicta Societate, ejusque laudabilibus institutis, ac exemplari Ignatii, & aliorum sociorum praedictorum vita, & moribus reperiri, eaque omnia ad suorum & aliorum Christi fidelium animarum salutem, & fidei exaltationem tendere, Socios ac illorum coadjutores praedictos, & ipsius Societatis scholares, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, illosque sub nostra & Apostolicae Sedis protectione suscipientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, erectionem & institutionem Societatis, ac extensionem numeri illius Sociorum, ac receptionis & admissionis coadjutorum, ac omnia & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi & alterandi statuta, & ordinationes, ac alia quavis indulta eidem Societati & illius Praeposito per praedecessorem nostrum, & Sedem hujusmodi, sub quibuscumque tenoribus, & formis concessa, & confirmata, ac desuper confirmata, tam sub plumbo quam in forma Brevis literas, & in eis contenta, ac inde secuta quaecumque perpetuo approbamus, & confirmamus, ac eis perpetuae firmitatis robur adjicimus, suppletentes omnes & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem. Eaque omnia, & singula perpetuae & inconcussae firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere.

*Prima judica-
vi debere, pra-
cipit.*

§. 17. Et sic per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facul-

tate, & auctoritate, judicari, interpretari, atque decidi debere, necnon quicquid secus super his per quoscumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum & inane decernimus & declaramus.

§. 18. Quocirca universis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet, per se vel alium seu alios, praefatis Praeposito, & Societati in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra singulas praedictas, & praesentes literas plenum effectum sortiri, ac ab omnibus inviolabiliter observari, non permittentes quenquam contra illarum tenorem quomodolibet indebitè molestari, contradicere quolibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia jus opportuna remedia, appellatione postposita compescendo, ac censuras praedictas legitimis super his habendis servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

*Conservato-
resque & ceteros
depon-
sant.*

*Obstata om-
nia tollit.*

§. 19. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis & singulis quae in literis praedictis idem praedecessor noster voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicati non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo, &c.

D. P. A. I. d. d. Julii.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae milleesimo quingentesimo quinquagesimo, duodecimo Kal. Augusti, Pont. nostri Anno primo.

Jurisdictione, & facultates Iudicium & Conservatorum Congregationis Clericorum regularium S. Pauli decollati.

X.

De d. Congregationis institutione, ejusque statu, vide sup. in Clem. VII. const. 37. Voia.

Quoad Indices Conservatores Regularium attende Greg. XV. const. 9. Sanctissimus, inf. tom. 4.

I V L I V S E P I S C O P V S, *edita An. D. 1550.*
Servus Servorum Dei. Universis & singulis venerabilibus fratribus Archiepiscopis & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonis, & eorundem Archiepiscoporum, & Praepositorum in spiritualibus, ac officialibus generalibus sub libet constitutis, Salutem &c.

Ad hoc nos Deus praetulit in familiam domus suae, ut opportuna singulis provisionis auxilia fidelis servitutis injunctae providentia pro tempore dispensantes, illorum praesertim necessitatibus intendamus, & dispendiis occurramus, ac eos ab oppressionibus relevemus, qui studio pie vitae sub regularibus institutis Altissimo famulari dignoscuntur.

Exordium.

§. 1. Sane dilectorum filiorum Praepositi & universorum Clericorum regularium Congregationis sancti Pauli decollati Mediolanensis congregatione percipimus, quod nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii Ecclesiarum Praelati, eorumque Vicarii & officiales, necnon clerici, & aliae personae Ecclesiasticae, tam saeculares quam diversorum Ordinum regulares, exemptae, & non exemptae, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, & Laici, communia Civitatum, Universitates oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum ac aliae singulares personae civitatum, & diocesis, & aliarum partium diversarum occupant, & occupari fecerunt castra, villas, & alia loca, terras, domos, possessiones, iura, jurisdictiones, privilegia, & indulta, feuda, prata, pascua, sylvas, nemora, vineas, decimas, fructus, census, redditus

*Congregatio
nu. sp. p. a.
no pro depu-
tatione con-
servatorum.*

redditus & proventus, ac emolumenta, necnon bona, mobilia & immobilia, spiritualia, & temporalia dictæ eorum Congregationis, & ad ipsos Præpositum, & clericos, ratione tam congregationis & quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura & sine cura, quæ etiam ex dispensatione & concessione Apostolica, in titulum, & commendam, ac alias obtinent, quàm personarum suarum respectivè, communiter vel divisim, aut alias quomodolibet spectantia, & ea detinent indebitè occupata, seu ea detinentibus præstant auxilium, consilium, vel favorem, nonnulli etiam civitatum, & diocesium, ac partium prædictarum, qui nomen Domini in vanum recipere non formidant, eisdem Præposito, & Clericis super prædictis castris, villis, locis, terris, domibus, possessionibus, juribus, jurisdictionibus, feudis, pratis, pascuis, sylvis, nemoribus, vineis, decimis, fructibus, censibus, redditibus, proventibus, & emolumentis, ac bonis, mobilibus & immobilibus, spiritualibus & temporalibus, ac diversis fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiasticis loco pensionum annuarum, ac pensionibus annuis super similibus fructibus, redditibus, & proventibus sibi reservatis & assignatis, ac pecuniarum summis eis debitis, illarumque libera perceptione, & solutione, seu solutionis recusatione, necnon privilegiis & indultis, eis ac Congregationi hujusmodi, tam à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, quàm alias ritè ab Imperatoribus, Regibus & Ducibus, ac aliis Principibus concessis, & aliis rebus ad eos, ut præfertur, spectantibus multiples molestias & injurias inferant ac jacturas. Quare Præpositus & Clerici prædicti nobis humiliter supplicarunt, ut cum eis valde reddatur difficile pro singulis querelis ad Apostolicam Sedem habere recursum, providere eis super hoc paterna diligentia curaremus.

Deputatis
Conservatoribus
eum amplius
facultatibus.

§. 2. Nos igitur adversus occupatores, detentores, præsumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi illo volentes eisdem Præposito & Clericis remedio subvenire, per quod ipsorum occupatorum, detentorum, præsumptorum, & injuriatorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia præcludatur, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos vel duo aut unus vestrum, per vos vel alium seu alios etiam si sint extra loca in quibus deputati estis Conservatores & iudices, eisdem Præposito & Clericis efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittratis eos super his, ac privilegiis, & indultis prædictis, necnon quibuslibet aliis bonis & juribus ad eisdem Præpositum & Clericos, & per eos obtenta prædicta, & quæ eos pro tempore obtinere contigerit beneficia Ecclesiastica, communiter vel divisim, ut præmittitur, spectantibus, necnon libera perceptione fructuum Ecclesiasticorum, & solutione pensionum annuarum eis pro tempore reservatorum, & assignatarum, ac pecuniarum summarum, & rerum aliarum eis pro tempore debitarum, ab eisdem vel quibusvis aliis indebitè molestari, vel eis gravamina, seu damna vel injurias irrogari, facturi eisdem Præposito & Clericis, cum ab eis vel procuratoribus suis fueritis requisiti, de prædictis & aliis quibuslibet, super restitutione hujusmodi castrorum, villarum, locorum, terrarum, domorum, possessionum, jurium, jurisdictionum, feudorum, pratorum, pascuorum, silvarum, nemorum, vinearum, decimarum, fructuum, censuum, reddituum, & proventuum, ac emolumentorum, necnon bonorum mobilium & immobilium, spiritualium & temporalium, ac libera perceptione fructuum Ecclesiasticorum, & solutione pensionum ac pecuniarum summarum, & rerum aliarum hujusmodi, necnon observatione privilegiorum, & indultorum prædictorum, ac de quibuslibet molestiis, injuriis, atque damnis, præsentibus & futuris, in illis videlicet quæ judicalem requirunt indaginem, summarie, simpliciter & de plano, sine strepitu & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, in aliis verò prout qualitas eorum exegerit justitiæ complementum, occupatores, detentores, præsumptores, molestatores & injuriatores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet & rebelles, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis extiterint, quancumque & quotiescumque expedit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam,

appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Et nihilominus legitimis super his habendis servatis processibus, eos quos censuras & pœnas per vos pro tempore latas incurrisse vobis constiterit, eas incurrisse declaretis, ipsaque censuras & pœnas quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus aggravare curetis. Cæterum si per summariam informationem per vos super his habendam, etiam vobis constiterit, quod ad loca in quibus occupatores, detentores, præsumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, ac alios quos præsentis literæ concernunt pro tempore morari contigerit, pro monitionibus & inhibitionibus ipsis, ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus. Nos monitiones & citationes hujusmodi, ac inhibitiones qualeslibet per edita publica locis assignanda publicis, de quibus verisimilis conjectura quod ad ipsorum monitorum, citatorum, & inhibitorum notitiam pervenire valeant, faciendi, necnon eisdem occupatoribus, detentoribus, præsumptoribus, molestatoribus, injuriatoribus, contradictoribus & rebellibus, etiam sub sententiis, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis arbitrio vestro moderandis, inhibendi plenam & liberam concedimus earundem tenore præsentium facultatem, ac volumus & præfata auctoritate determinamus, quod monitiones, citationes & inhibitiones hujusmodi sic factæ, ipsos monitos, citatos, & inhibitos ardeant, perinde ac si eis personaliter infirmatæ & intimatæ extitissent.

§. 3. Non obstantibus sel. rec. Bonifacii Papæ Octavi prædecessoris nostri, quibus cavetur ne quis extra suam civitatem vel diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam à fine suæ diocesis ad iudicium evocetur, seu ne Iudices, & Conservatores à Sede deputati prædicta, extra civitatem, & diocesim in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii vel aliis vices suas committere, seu aliquos ultra unam dietam à fine diocesis earundem trahere præsumant, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium non trahatur, seu quod de aliis quàm manifestis injuriis & violentiis, ac aliis quæ judicalem non requirunt indaginem pœnis in eos, si secus egerint, & in id procurantes adjectis, Conservatores se nullatenus intromittant, quàm aliis quibuscumque constitutionibus à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, tam de Iudicibus delegatis & Conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis, aut alias editis, quæ vestræ in hac parte possent jurisdictioni aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare. Quodque vos filii Canonici, Vicarii, & Officiales, de personis quæ deputari possint, Conservatores non sitis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, facultatibus, & literis Apostolicis, aut aliis Conservatoriis, quibuscumque personis, cujuscumque qualitatis, conditionis, gradus, præminentie, seu dignitatis existentibus, etiam Episcopali, Archiepiscopali, aut alia majori dignitate, seu auctoritate fungentibus, ac Ordinibus prædictis, necnon Societatibus & universitatibus, etiam Studiorum generalium ac Collegiis, etiam exemptis, necnon Ducibus, Principibus & temporalibus dominis, & non de trahendis illis, aut eorum subditis extra eorum loca & dominia, aut coram aliis, quam eorum Conservatoribus & Iudicibus, etiam vigore quarumcumque literarum Apostolicarum, etiam conservatoriarum, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam per nos & Sedem prædictam, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, aliis alias in suo robore perman

Derogatio
restric
nificati
VII. & al
VIII.

JULIUS TERTIUS.

permanens, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ac eorum personis, locis, ordinibus & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dictae Sedis indulgentia generali vel speciali, cujuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam, vestra jurisdictionis explicitio in hac parte valeat quomodolibet impediri, & de qua, cujusque toto tenore de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Declaratio
salutis
instructio

§.4. Caeterum etiam volumus, & dicta auctoritate Apostolica decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico praepeditus, quodque a dat. praesentium sit vobis, & unicuique vestrum in praedictis omnibus & singulis, caeptis & non caeptis, praesentibus, & futuris perpetuata potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possit in praemissis omnibus, caeptis & non caeptis, praesentibus & futuris, & pro praedictis procedere, ac si praedicta omnia & singula coram vobis caepa fuissent, & jurisdictio vestra & cujuslibet vestrum in praedictis, omnibus & singulis, & per citationem vel modum alium perpetuata legitime extitisset, constitutione praedicta super conservatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante.

Insimul
in fides.

§.5. Verum quia difficile foret, praesentes litteras ad singula, in quibus de eis fides forsan facienda fuerit, loca deferre, etiam volumus & Apostolica auctoritate praedicta decernimus, quod ipsarum transumptis manu notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesasticae vel personae in dignitate Ecclesasticae constitutae munitis ea prorsus fides in iudicio & alibi, ubi opus fuerit, adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae, eisdem praesentibus perpetuo valituris.

Dat. P. An. 11.
die 11. Aug.

Dat. Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo, tertio Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno 1.

XI. Contra impediētes Inquisitores haereticæ pravitatis in eorum officio aut in causis inquisitionis se ingerentes. Et contra ipsos Inquisitores, admittentes laicos ad criminis haereticæ cognitionem.

Ad hac vide Pii V. constit. 82. Si de protegēdu, ubi notabo.

Dicitur An. D.
1551.

I V L I V S E P I S C O P P S,
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Inquisitores &
omnium impo-
nitur in
eorum officio
praeceptibus.

Licet à diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, etiam per speciales constitutiones in corpore juris insertas fuerit ritè, & salubriter sancitum atque decretum, ut saeculi potestates, & Domini temporales, ac Provinciarum, civitatum, terrarum, & locorum quorumcumque rectores, quibuscumque dignitatibus, vel officiis, aut nominibus censeantur, dioecesanis Episcopis & inquisitoribus haereticæ pravitatis in ipso inquisitionis negotio favent & assistant, nemoque ex praedictis potestatibus, dominis & rectoribus, eorumque officialibus de crimine haereticæ, cum merè sit Ecclesiasticum, quoquo modo cognoscat vel judicet, neque dioecetano Episcopo vel inquisitori ipsius inquisitionis negotio incumbenti se opponere, aut ipsam aliquatenus impedire, vel impediētibz auxilium aut favorem scienter dare audeat, perpetuae damnationis sententia in eos qui contra praedicta fecerint promulgata, quam si per annum animo sustinuerint pertinaci, ex tunc velut haeretici condemnentur: usque aded tamen in omnibus ferè, non solum Italiae, verum etiam aliis Provinciis, civitatibus, terris & locis, complurium laicorum, ut accepimus, mundanae gloriae processit ambitio, vel factorum

Canonum inscitia, vel Ecclesiastica disciplina contemp-
tus, ut in statuta suarum perniciousa atque interitum,
dioecesanos Episcopos, & Inquisitores à Sede Aposto-
lica institutos inquisitionis officium exercentes, alii sub
justitiae praetextu, ne ulli scilicet fiat injuria, impedire,
alii vero sub pietatis colore, ut fontes scilicet severius
puniantur, se ipsis dioecesanis Episcopis & Inquisitori-
bus adungere, & una cum eis de ipso haereticæ crimine
cognoscere, processus formare, formatosque suo judi-
cio submittere non erubescant.

Pontifici idem
praesentibus, ut
dicitur impo-
nitur Inquisi-
tores in negotio
inquisitionis
nisi nec se va-
gias in cog-
noscendo crimi-
nibus haereticis
nisi ab Inquisi-
toribus no-
quiritur.

§.1. Qui sanè morbo jam nimis late progredienti solita ac salutarem Ecclesiae medicinam pro nostra pastoralis sollicitudine afferre cupientes, saeculi potestates, dominos temporales, ac Provinciarum, civitatum, terrarum & locorum rectores supra dictos, necnon quascumque alias saeculares personas, tam privatas quam publico quovis munere fungentes, requirimus, & monemus, ac eis Jesu CHRISTI Redemptoris nostri) cujus vices, licet immetiti, gerimus in terris) nomine praecipimus, ne dioecesanos Episcopos & Inquisitores ipsos in suo inquisitionis negotio ullo modo impediāt seu perturbent, neque se in haereticæ crimine cognoscendo vel judicando, quovis, etiam assistentiæ & favoris colore, causa vel occasione (nisi quatenus ab ipsis dioecesanis Episcopis, aut Inquisitoribus spontanea & libera eorum voluntate fuerint requisiti) se ingerant, ordinationes, provisiones, & leges quascumque, de ipsius criminis cognitione laetas sacris canonibus obstantes, & Ecclesiasticam jurisdictionem impediētes sine mora abrogent & deleant, prout etiam nos eas omnes invalidas fuisse & esse decernimus & declaramus, ac ex nunc pro abrogatis & deletis haberi volumus, & mandamus.

Inobediētia
hujusmodi
non solum
sed etiam
per nos
in his
scriptis
proferimus

§.2. Qui monitis his nostris non obtemperaverint, quive scienter in praedictis consilium, auxilium, aut favorem dederint, noverint se non solum per sacras dictorum praedecessorum nostrorum constitutiones, verum etiam per hanc nostram sanctionem sive sententiam & declarationem perpetuo duraturam (quam auctoritate Omnipotentis Dei, ac beatorum Apostolorum Petri & Pauli ac nostra in ipsos non obtemperantes, quacumque illi praesulgeant dignitate, in his scriptis proferimus) communiōne fidelium, & omnium Ecclesiasticorum sacramentorum perceptione privatos, ac maledictionis, ac execrationis aeternae vinculo ligatos, anathematique & majoris excommunicationis mucrone percussos, ita ut nemo unquam in praemissis delinquens, nisi à nobis & successoribus nostris canonicè intrantibus, etiam praetextu quatumcunque facultatum, concessionum, & gratiarum, etiam confessionum nuncupatarum, etiam à nobis & dicta Sede haecenus emanatarum, vel in posterum emanandarum specificam & expressam, ac alias quam per verba generalia, de praesentibus nostris litteris mentionem non facientium, praeterquam in mortis discrimine, absolvi possit.

Non solum
sed etiam
per nos
in his
scriptis
proferimus
In his
scriptis
causae sunt
bullae.

§.3. Quibus etiam censuris ipsos dioecesanos Episcopos & Inquisitores subjacere volumus, si laicos secum quomodocumque de ipso crimine cognoscere aut judicare permiserint.

§.4. Ut autem praemissa omnia ad eorum quorum interest notitiam deducantur, nullusque de eis ignorantiam justè praetendere possit, volumus & Apostolica auctoritate decernimus, quod praesentes litterae per aliquos Cursores nostros, aut notarios publicos in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesiae Lateranen. Cancellariae Apostolicae valvis, necnon acie Campi Florae, ut moris est, publicentur, earum exemplo in singulis valvis & acie hujusmodi affixo & dimisso. Nulli ergo, &c.

Dat. P. An. 8.
die 2. Martii

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, quinto decimo Kal. Martii, Pontificatus nostri anno 2.

Publicatio.

Letta, & publicata fuit die veneris sancti in Capella Sanctitatis suae, dum divina celebrarentur officia.

Anno Domini 1551. indictione nona, aie vero 24. mensis Martii, Pont. S. D. N. Iulii divina providentia Papa III. anno ejus 2. Retroscriptae litterae, quae & publicatae fuerunt in valvis, seu portis Principis

Publicatio
die 2. Martii
Anno Domini 1551.
indictione nona,
aie vero 24.
mensis Martii,
Pont. S. D. N. Iulii
divina providentia
Papa III. anno ejus
2. Retroscriptae
litterae, quae &
publicatae fuerunt
in valvis, seu portis
Principis

Apostolicam auctoritate, & S. Romanæ Ecclesiæ & Can- cellaria Apostolica, ut supra in actis Campi Flora, di- missis copiis per nos Petram Gomes Ercyle, & Fran- ciscum Manos, S. D. N. Papa Cursores.

Ita est. Petr. Gomes Ercyle Curs. manu propria. Ita est. Francisc. Manos Cursor, manu propria. Petrus Leobodie Magister Cursorum.

XII. Indulta & privilegia Patriarcharum, Archiepis- coporum, & Episcoporum in Capella Summi Romani Pontificis Assistentium.

Similem concessionem habes in Greg. XV. Const. 32. Circumspecta, inf. tom. 4.

In nonnullis ejusmodi indulta revocata, & respectivè moderata fuerunt, in bullis hic indicatis in Apostillis.

Edict. An. D. 1551.

I V L I V S P A P A I I I.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex ex sua circumspecta providentia eas confuevit personas condignis præcipue com- plecti favoribus & gratiis, quas sibi & Apostolicæ Sedi devotas & obsequiosas, ac plurimis eognoscit meritis adjuvari.

Indultum pro Prelatis Ca- pella Assen- sibus, circa collatione be- neficiorum.

§ 1. Hinc est, quod Venerabiles fratres Fabium Constantinopolitan. Christophorum Alexandrin. Christo- phorum Hierosolymitan. Joannem Aquilegien. Patriar- chas, & Andream Spalaten, Jacobum Coscyren. Franciscum Senen. Joannem Michaelen Materan. Scipionem Tarentin. Thadæum Consentinen. Joannem Andream Messanen. Bernardinum Surrentin. Cæsarem Taurinen. Archiepiscopos, ac Marcum Senogallien. Thomam Fel- tren. Philos Afcalan. Philippum Salutarum, Nicolaum Mariam Catanen, Bernardinum Camerinen, Paulum Ca- turcen. Joannem Noviomen. Jacobum Nivernien. Leo- nem Forojulien. Claudium Mirapicen. Cornelium Bi- tuntin. Joannem Baptistam Venafran. Joannem Jacobum Aprutin. & Jodocum Lubicen. Episcopos, Prælatos do- mesticos nostros, & in Capella nostra Assistentes, eorum meritis & obsequiis existentibus, condignis favoribus, & gratiis prosequi, titulisque & honoribus decorare volentes, Motu proprio, non ad ipsorum Patriarcharum, Ar-chiepiscoporum, Episcoporum, vel aliorum pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & certa scientia, eisdem Patriarchis, Ar-chiepiscopis, & Episcopis, & eorum singulis (sine tamen quarumcumque dispensationum ad beneficia, ac indulto- rum de fructibus in absentia percipiendis, necnon exemp- tionum à superioritate & jurisdictione eorum Ordina- riorum sibi à Sede Apostolica, ante tamen Concilii Tri- dentini celebrationem concessorum, quorum omnium tenores pro expressis haberi volumus, & quæ illis tan- tam, quibus concessa sunt, minimè denegata censeantur, sed in suo robore persistent, præjudicio) ut quandiu eor- um quilibet Patriarchali, Archiepiscopali, & Episcopali cui nunc præesse dignoscitur, aut ad quam eum forsan transferri contigerit, Ecclesiæ præfuerit, de quibuscum- que dignitatibus, personatibus, administrationibus, offi- ciis, canonicatibus & præbendis, cæterisque beneficiis Ec- clesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus ac quorum- vis Ordinum regularibus, ad suam, ratione Ecclesiæ cui præest, collationem, provisionem, præsentationem, electio- nem, seu quamvis aliam dispositionem, conjunctim vel separatim spectantibus, & pertinentibus, quæ deinceps in- antea in singulis Februarii, Aprilis, Junii, Augusti, Octo- bris, & Decemb. mensibus vacare contigerit (dummodo dispositioni Apost. generaliter reservata, seu ex generali reservatione Apost. affecta non fuerint) etiam si præsentationes, nominationes, vel electiones aliorum, quæ salve sint, præcedere consueverint, perinde ac si aliqua à nobis vel dicta Sede aut illius legatis, gratiæ expectativæ, ac super illis reservationes, uniones, annexiones, & incorpora- tiones, ac reservadi, uniè ii, providendi, & alias disponen- di mandata, cum inhibitionibus, & irritantibus, & aliis

decretis nullatenus emissaissent, vel in posterum emanarent, de illis videlicet ad suam separatim, per se solum vel ejus pro tempore deputatum Vicarium, ad suam verò cum Capitulo Ecclesiæ suæ conjunctim, collationem, provisionem, præsentationem, electionem, & aliam dispo- sitionem hujusmodi spectantibus, unà cum eidem Capi- tulo personis sibi gratis & aliàs idoneis providere, & alias disponere, liberè, & licitè possint, & valeant, au- thoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus.

§ 2. Ipsosque Patriarchas, Archiepisc. & Episcopos, ac eorum singulos, Nobiles creamus, & facimus, ac nobilitamus, nobilitatisque titulo & insigniis decoramus, necnon aliorum nobilium numero, & consortio favorabiliter aggregamus, ac pro nobilibus haberi, nominari, & reputari volumus atque mandamus, eisque ut omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, exemp- tionibus, derogationibus, mandatis, dispensationibus, favoribus, gratiis, & indultis, quibus alii nobiles, etiam de nobili Comitum genere, etiam qui illustres reputantur, etiam ex utroque parente procreati, de jure vel consuetudine, ac alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, etiam uti, potiri & gaudere liberè & licitè possint & valeant, verè & non fictè, in omnibus & per omnia, ac si de illustrissimo genere ex utroque parente procreati forent, ita quod inter eos, & ipsos illustres quoad nobilitatem, & alia ad illam necessaria, nulla penitus sit diffe- rentia, nec fictio locum habeat, auctoritate, & tenore præ- dictis indulgemus. Et in signum honoris, & nobilitatis hujusmodi, eis & eorum cuilibet tres Montes & alteram ex laureis, sive coronis insigniorum nostrorum, quibus eorum unusquisque, prout melius sibi videbitur, unà cum insigniis suis, vel absque illis deinceps perpetuè uti possint gratisè donamus & impertimur.

Nobilitati, que decem- asu insigni- rum Papa.

§ 3. Ac eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, & eorum singulos à solutione cujuscumque deci- mæ, etiam per nos & Sedem prædictam pro tempore im- positæ, aut cujuscumque pedagii, subsidii, gabelle, & cu- juscumque alterius generis, ordinarii & extraordinarii, ubique locorum, & ex quavis causa impositi & impo- nendi.

Exemptio- nemque de- cime.

§ 4. Necnon ad instar Referendariorum nostrorum circa vectigal vini pro sex vegetibus dumtaxat, eisdem auctoritate & tenore eximimus & liberamus, ac liberos & exemptos esse volumus.

De quo con- sult. Pauli 1571. Const. 15.

§ 5. Et insuper eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & eorum singulis, ut Monasteria, Ecclesiæ, & alia quæcumque beneficia Ecclesiastica, suarum civitatum & dioccesum, ac infra limites Decanatum, Archidiaconatum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum per eos, ex quibusvis dispensationibus & concessionibus Aposto- licis, in titulum & commendam, & aliàs quomodolibet, nunc & pro tempore obtentorum, eorumque personas, in quibus sibi ratione Ecclesiæ suarum, ac Decanatum, Archidiaconatum, & aliorum beneficiorum prædicto- rum visitationis officium, de jure vel consuetudine com- petit, per unam seu plures personas idoneas, quas ad hoc duxerint deputandas, quandiu Ecclesiis prædictis præ- fuerint, ac Decanatus, & Archidiaconatus, & alia benefi- cia prædicta obtinuerint, & quoties visitationis tempus ingruerit, etiam duo, tria, seu plura ex eisdem monasteriis, Ecclesiis, seu locis una & eadem die visitate, & procura- tionis jura & emolumenta quæcumque ratione visitatio- nis hujusmodi sibi debita, etiam si summam triginta li- brarum Turonen. argenti, quarum duodecim valeant unum florenum de Florentia, pro die qualibet excedat, ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, locis & personis taliter vi- sitatis, in pecunia numerata recipere & exigere.

De visitatione vni pro sex vegetibus dumtaxat, eisdem auctoritate & tenore eximimus & liberamus, ac liberos & exemptos esse volumus.

§ 6. Necnon omnes, & singulos fructus, redditus & proventus mensarum suarum Patriarchalium, Archiepiscopali- um, & Episcopali- um, & quorumcumque monaste- riorum, & beneficiorum Ecclesiast. cum cura, & sine cura, secularium & quorumvis Ordinum regularium per eos ex quibusvis concessionibus & dispensationibus Apostolicis, in titulum & commendam, aut aliàs pro tempore obtentorum, quibusvis personis, etiam laicis, cum quibus suam & mensarum, ac monasteriorum, be- neficio

Locandam ad hunc fructum beneficiorum visitationis. An. 1571. Const. 15. mox sequitur.

beneficiorumque predictorum conditionem efficere poterint meliorem, usque ad biennium a die arrendationis desuper ab eis vel suis procuratoribus faciende computandum, pro pretio seu pretiis, de quo vel quibus eis vel procuratoribus suis videbitur arrendare, seu firmam vel annuam pensionem concedere. Ac pretium seu pretia hujusmodi, etiam unico contextu, & anticipata solutione in pecunia numerata recipere, & habere, ac de habitis & receptis solventes quietare & liberare. Necnon fructus, redditus, & proventus hujusmodi, ac se & suos, in Ecclesiis, monasteriis, & beneficiis predictis successores quoscumque, ad arrendationis hujusmodi sic faciende observationem pro dicto biennio, cum clausulis & obligationibus in talibus apponi solitis obligare possint, di- & que personarum fructus, redditus, & proventus predictos, ad firmam seu annuam responsionem pro dicto biennio recipere & levare, ac in suos usus & utilitatem convertere liberè & licitè valeant.

Indultum dispensandi de iuribus bonis, quorum ac quis sit ex fructibus beneficiorum pro suis duobus milite, etiam ad favorem monasterium. Sic ultimum recitavit Pius V. infra in eius bulla 117.

§. 7. Necnon ut de bonis suis mobilibus & immobilibus, ac se moventibus, ab eisdem Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, tam per predictas & alias Ecclesias monasteria, & beneficia Ecclesiastica qualitercumque qualificata, per eos ex quibusvis dispensationibus Apostolicis quomodolibet obtenta & obtinenda, necnon ex ingenio, industria ac labore suis, & alias quomodolibet licitè acquisitis, & acquirendis, usque ad summam duorum millium ducatorum auri in auro, in quolibet, etiam à jure interdictas & reprobatas personas, tam inter vivos quam causa mortis, pro libito eorum voluntatis, aut pro remuneratione laborum eorum, qui eis viventibus interfuerint, sive sint consanguinei, sive alii, & aliis in pios & non pios, alias tamen licitos usus disponere & erogare liberè & licitè valeant, auctoritate & tenore predictis de speciali gratia indulgemus.

Indultum remissionis fructuum male perceptorum, & omnia in familia & censura.

§. 8. Necnon eis & eorum cuilibet, omnes & singulos fructus, redditus, & proventus per eos, ex horarum omissione & indebita possessionis beneficiorum apprehensione, seu cujuscumque criminis, à jure vel ab homine, aut quavis alia, quantumcumque incogitabili causa indebitè perceptos, etiam in utroque foro remittimus, eosque ab eorum restitutione liberamus. Necnon à quibusvis propter eadem quomodolibet forsan incursum sententiarum, censurarum & poenarum Ecclesiasticarum absolvimus & liberamus, ac absolutos & liberatos fore nunciamus, omnemque inhabilitatis & infamiae maculam, sive notam ex præmissis quomodolibet provenientem, ab eis & eorum quolibet penitus abolemus.

Indultum contra Gabeliam.

§. 9. Districtius inhibentes quibusvis gabellarum, pedaggiarum, & onerum hujusmodi exactoribus, ne eosdem Patriarchas, Archiepiscopos & Episcopos, vel eorum aliquem contra præsentium tenorem quoquo modo molestare vel inquietare præsumant.

Arrendationem pro d. b. d. i. n. s. i. n. s. u. c. c. e. s. s. i. o. n. e.

§. 10. Ac decernentes, quod si contingat eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, dicto durante biennio decedere, aut regimini & administrationi suarum Ecclesiarum cedere, ac monasteria, & beneficia hujusmodi aliis quomodolibet dimittere, nihilominus fructus, redditus, & proventus predictos pro dicto biennio obligatos remanere, & suos in Ecclesiis, & Monasteriis ac beneficiis hujusmodi successores ad observationem eorumdem arrendationum teneri, ac si se ad id personaliter obligassent.

Practica eorum testam. & dispositio.

§. 11. Necnon testamta & dispositiones hujusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, & firmiter observari debere.

Indultum remissionis Notariorum & Tabellionum de auctoritate.

§. 12. Præterea quod Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac eorum cuilibet Milites & Equites deauratos octo, ac ad instar sacri Palatii, & Aulae Lateranensis Comitum, quoscumque Notarios & Tabelliones publicos, ac iudices ordinarios extra Romanam Curiam creandi & instituendi, ac eisdem Militibus solita Equitum deauratorum insignia concedi, ipsosque Notarios & tabelliones de notariatus & tabellionatus, & iudicatus officiis hujusmodi per pennam & calamare, ut moris est, investiendi.

Indultum remissionis Notariorum & Tabellionum de auctoritate.

§. 13. Necnon quoscumque utriusque sexus spurios, manferos, bastardos, aliosque ex quocumque illicito damnato coitu pro tempore procreatos, viventibus, seu mor-

tuis eorum parentibus, disjunctivè seu copulativè, ita ut ad partem, & alias successiones quorumcumque admittantur, & in illis (sine præjudicio illorum, qui ab intestato succedere debeant) & ad quæcumque officia publica & privata admitti, illaque gerere, & exercere possint, perinde ac si de legitimo toro procreati fuissent, legitimandi, ac omnem ab eis genituram maculam abolendi, necnon eos ad primæ naturæ jura restituendi, & reponendi.

Arrendatio P. 17. c. 1. §. 1.

§. 14. Ac quoscumque idoneos, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus dumtaxat Doctoribus seu Magistris in facultate in qua promovendi erunt, quos duxerint eligendos, in utroque vel altero iurium, ac Theologiæ & Artibus, necnon Medicina, ac Baccalariatus, Licentiatæ vel Doctoratus, ac Magisterii gradibus respectivè cum solita insigniorum in talibus tradi solitorum exhibitione promovendi, & sic promoti, quod omnibus & singulis libertatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis & indultis quibus alii Baccalarii, Licentiatæ, Doctores, & Magistri in utroque, seu altero iurium, ac Theologia vel Medicina hujusmodi in universitatibus Studiorum generalium promoti, de jure vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possent, concedendi.

Doctores & Magistri in utroque. R. v. o. n. e. r. u. t. P. 17. c. 1. §. 1.

§. 15. Necnon quoscumque ad omnes, etiam sacros & presbyteratus ordines promoveri cupientes, alias idoneos, à suis Ordinariis litteras dimissorias, seu ab eadem Sede licentiam habentes, ad omnes etiam sacros & Presbyteratus ordines hujusmodi, etiam extra tempora à jure statuta, ac etiam extra eorum diocesim, de consensu tamen diocesano, & aliis ritè promovendi, & dictos ordines eis conferendi.

Sacros Ordines extra tempora conferendi. Tu n. e. s. e. d. i. C. o. n. c. l. i. d.

§. 16. Necnon per se vel alium seu alios, contra omnes & singulos criminosos, & qualitercumque delinquentes suarum civitatum & diocesum, cujuscumque dignitatis fuerint, etiam exemptos inquirendi, ac eos iuxta eorum demerita, ac criminum & excessuum qualitatem & exigentiam, prout canonicæ mandant sanctiones, puniendi, ac super his etiam quodcumque opportunum cognoverint, auxilium brachii secularis invocandi.

Contra quosdam criminosos & delinquentes exemptos. A. c. c. p. r. o. c. e. d. e. n. d. i.

§. 17. Necnon Ecclesias quascumque in eorum diocesis consistens, etiam exemptas Ecclesias visitandi, & ut quæ reparatione indigent, reparantur, & animarum cura, si illis imminet, aliisque debitis obsequiis non defraudentur, omnibus juris & facti remediis providendi.

Ecclesias suarum diocesis visitandi. A. c. c. p. r. o. c. e. d. e. n. d. i.

§. 8. Necnon cum uno assessore seu iudice, quascumque causas, etiam criminales, cujuscumque qualitatis existant, audiendi & absolvendi, vel condemnandi, prout iustitia suadebit, & secundum Deum, ac salutem animæ suæ cognoverint expedire, ita quod propterea nullam penitus irregularitatem, aut inhabilitatem, vel infamiae maculam sive notam, aut alias censuras seu poenas incurrant, aut incurtere censeantur.

Causas quascumque criminales. A. c. c. p. r. o. c. e. d. e. n. d. i.

§. 19. Necnon omnia & singula beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia, per eos ex quibusvis dispensationibus & concessionibus Apostolicis, in titulum vel commendam, aut etiam invicem, vel aliis beneficiis ecclesiasticis, ad eorum vitam unita, per eos & eorum quemlibet nunc, & pro tempore obtenta, simul vel successivè, simpliciter, aut pro alio, seu aliis, simili vel dissimili, aut similibus vel dissimilibus beneficio seu beneficiis, Ecclesiastico vel Ecclesiasticis, cum quibusvis personis se cum permutare volentibus, ex causa permutationis hujusmodi, (in qua tamen nulla illicita pactio, seu simoniaca pravitas interveniat) in quorumcumque Ordinariorum locorum, aut Canonicorum Metropolitanarum, vel aliarum Cathedralium Ecclesiarum, seu aliarum personarum in dignitate Ecclesiastica constitutarum, ad id per eos eligendarum manibus extra dictam Curiam, præfatæ Sedis, aut ejusvis alterius licentia minimè requisita, resignandi, & commendis cedendi, ac unionem hujusmodi dissolutioni consentiendi, ipsisque Ordinariis & Canonicis, ac personis in dignitate Ecclesiastica constitutis resignationes simpliciter, vel ex causa permutationis, ac commendarum cessiones extra dictam Curiam recipiendi & admittendi, uniones hujusmodi dissolvendi. Necnon illa

Indultum remissionis & permutationis beneficiorum. De forma & observandi. C. o. n. c. l. i. d. l. v. §. 1. c. 1. §. 1.

quæ simpliciter ipsi resignaverint, aut quorum commenda cesserint, vel unionum hujusmodi dissolutioni consenserint, idoneæ seu idoneis personis per eos nominandis, etiam quæcumque, quocumque & qualicumque beneficia Ecclesiastica obtinentibus & expectantibus: quæ verò causa permutationis ipsis compermutantibus personis, & quæ dictæ compermutantes personæ resignaverint beneficia hujusmodi, etiam si, ut præfertur, qualificata, & per eos pro tempore quomodolibet obtenta ex quavis causa dispositioni Apostolicæ generaliter reservata seu affecta fuerint, eidem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis per eos quoad vixerint, etiam unâ cum Ecclesiis quibus præesse dignoscuntur, ac quibusvis monasteriis & beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, sæcularibus & quorumvis Ordinum regularibus per eos ex quibusvis similibus dispensationibus & concessionibus Apostolicis, in titulum & commendam, ac alias tunc & pro tempore obtentis, juxta tenorem dispensationum Apostolicarum eis desuper concessarum, in titulum vel commendam retinenda conferendi, & de illis etiam providendi, omniaque & singula alia in præmissis omnibus & circa, ea necessaria seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi, etiam si ipsi Patriarchæ, Archiepiscopi & Episcopi tempore resignationum, seu cessionum, aut præstationis consensus dissolutionum unionum hujusmodi, in aliqua infirmitate, ex qua eos postmodum infra viginti dies decedere contingat, constituti fuerint, plenam & liberam auctoritatem, & tenore prædictis facultatem concedimus.

In dolum per
quocumque
à visitandis
luminibus A-
postolicarum.
Hoc revoca-
vit Sixtus in
frâ in eius
bulla 15.

Confessione
que eligendi.
Quod decla-
ras non in-
fra.
Imò revoca-
vit confessio
nata Pius
II. in eius
bullâ 15.

Cl. 15. la pro
se. 15. 15.

§. 20. Et insuper eidem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis & eorum singulis, quod postquam à dicta Curia se absentaverint usque ad quinquennium ex tunc computandum, limina beatorum Petri & Pauli Apostolorum (dummodo per procuratorem idoneum illa visitent) personaliter visitare minimè teneantur, nec ad id à quoquam invitati compelli, aut propterea perjuri reatum incurrere possint.

§. 21. Necnon quod aliquem Presbyterum sæcularium, vel cujusvis Ordinis regularem in eorum confessionem, qui eos à quibusvis, etiam majoris excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliique Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa pro tempore latis, & quibus etiam pro tempore irretiti fuerint, etiam illorum absolutio Sedi prædictæ specialiter vel generaliter reservata fuerit, ac quorumcumque votorum & juramentorum, necnon Ecclesiæ præceptorum transgressoribus, juniorum, pœnitentiarum injunctarum, & divinarum officiorum, in toto vel in parte omissionibus, & quibusvis aliis peccatis, criminibus, excessibus & delictis, quantumcumque gravibus & enormibus, etiam talibus de quibus esset Sedes prædicta meritò consulenda, videlicet in casibus dictæ Sedi qualitercumque reservatis (exceptis contentis in Bulla in die Cœnæ Domini legi consueta) semel dumtaxat singulis annis, & etiam in dictis exceptis, ac in Bulla hujusmodi contentis in vero mortis articulo, in aliis verò eidem Sedi non reservatis casibus quoties opportunum fuerit, confessionibus eorum diligenter auditis absolvere, ac eis pro commissis pœnitentiam salutarem injungere. Necnon vota quæcumque, quatuor majoribus dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare, & juramenta, sine tamen tertii præjudicio relaxare, ac omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & confessi fuerint, ter in vita, & in mortis articulo, etiam si tunc mors non subsequatur, plenariam remissionem & absolutionem, ita ut hujusmodi plena remissio in dicto mortis articulo eis suffragetur, auctoritate Apostolica impendere possit, eligere liberè & licitè valeant, concedimus & indulgemus.

§. 22. Ac præsentis literas & in eis contenta quæcumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, declarationibus, & Cancellariæ Apostolicæ regulis, ex quibusvis causis quantumcumque maximis, & urgentissimis, etiam in favorem fidei, & pro divini cultus augmento, etiam consilialiter, nunc & pro tempore factis & editis nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, &

quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas existere, & censeri, ipsosque Patriarchas, Archiepiscopos & Episcopos, præmissis omnibus, etiam eorum à dicta Curia absentia, etiam postquam assistentes esse desierint, uti, potiri, & gaudere posse.

§. 23. Sicque in præmissis omnibus per quoscumque iudices & commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi facultate, & auctoritate, iudicari & definiti debere, ac si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§. 24. Quocirca venerabilibus fratribus Salutarum & Albigenensium ac Balneoregionensium Episcopis per præsentem committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium seu alios præsentis literas, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorumdem Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum prædictorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentis literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari. Non permittentes eos desuper per quoscumque quavis auctoritate fungentes, contra præmissa seu eorum aliquod quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoscumque & rebelles per censuras & pœnas Ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

§. 25. Non obstantibus nostra, per quam inter alia volumus, quod si quis in infirmitate constitutus resignaret aliquod beneficium Ecclesiasticum, & postea infra viginti dies à die per ipsum resignantem præstandi consensus computandos, ex ipsa infirmitate decederet, ac beneficium ipsum conferretur, per resignationem sic factam collatio hujusmodi nulla esset, ipsumque beneficium nihilominus per obitum vacare conferretur, ac fel. record. Gregorii X. & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, ac quibusvis aliis Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus, constitutionibus & ordinationibus, ac legibus imperialis, necnon civitatum & locorum quorumcumque etiam municipalibus, ac prædictarum & aliarum Ecclesiasticarum, in quibus sæcularia, ac monasteriorum seu aliorum regularium locorum, in quibus regularia beneficia hujusmodi forsan fuerint, seu à quibus ipsa regularia beneficia dependere contigerit, & Ordinum quorum illa extiterint, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis universitatibus, etiam generalium, & Scriptoribus Archivi dictæ Curie, & aliis Collegiis, etiam motu, & scientia similibus, ac quavis etiam Imperiali, vel Regia consideratione, & ex quibusvis causis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, irritantibusque & aliis decretis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, etiam disponentibus quod naturales & bastardi legitimari non possint, nisi de consensu legitimum, & naturalium, & quod nullus ad Bacchalarium, Licentiatum, & Doctoratum ac Magisterii gradus, alibi quam in universitate in qua studuerit, promoveri possit, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specificæ, expressæ & individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia exceptio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadè sit

Decretum in
ritibus.

Executores
istius cons.

Cl. 15. la
15. 15.

Sede Indultum, quod interdum, suspendi vel excommunicari non possunt per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quae presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Declaratio circa confessionem supra dictam.

§. 26. Volumus autem quod dicti Patriarchae, Archiepiscopi, & Episcopi poenitentiam per confessorem, quem singuli eorum duxerint eligendum, eis pro praemissis injungendam, adimplere omnino teneantur. Et ne, quod absit, dicti Patriarchae, Archiepiscopi & Episcopi propter hujusmodi gratiam vel concessionem eligendi confessorem reddantur procliviores ad illi in posterum committenda, etiam volumus, quod si Patriarchae, Archiepiscopi, & Episcopi praefati, a sinceritate fidei, & unitate dictae Romanae Ecclesiae, ac obedientia & devotione nostra, & successorum nostrorum canonice intrantium destiterint, aut ex confidentia ejusdem concessionis, vel remissionis aliqua forsitan commiserint, concessio & remissio praedictae, & quoad illas praesentes literae eis nullatenus suffragentur.

Declaratio circa beneficium.

§. 27. Quodque si singulorum beneficiorum praedictorum simpliciter resignatorum fructus, redditus & proventus vigintiquatuor florenorum auti de Camera secundum communem aestimationem, valore annuum excedant, tam conferentes quam illi quibus ipsae collationes fient, & si ex causa permutationis & resignationis hujusmodi fiant, ac suorum, & eis ex eadem causa collatorum beneficiorum hujusmodi fructus, redditus & proventus inaequales fuerint, id etiam si ipsa inaequalitas vigintiquatuor florenos similes secundum aestimationem praedictam non transcendat, similiter conferentes praedicti, & illi quibus beneficia majoris valoris hujusmodi collata fuerint, de nominibus, & cognominibus personarum, & beneficiorum eorundem, ac diebus factarum collationum hujusmodi agentes Camerae Apostolicae, aut collectores, vel subcollectores fructuum, reddituum, & proventuum inde Camerae debitorum, in partibus illis pro tempore deputatos infra unum, si citra, vel si ultra montes collationes ipsae factae fuerint, infra tres menses, juxta quasdam recol. mem. Sixti etiam IV. & Innocentii similiter VIII. Romanorum Pontificum etiam praedecessorum nostrorum super hoc editas literas, certificate procurent, alioquin beneficia ipsa sic collata vacante censeantur eo ipso.

Filiis transmissis.

§. 28. Caeterum quia difficile foret praesentes literas, ad singula quaeque loca in quibus de eis fides forsitan facienda erit, deferri, etiam volumus, & eadem auctoritate Apostolica, motu & scientia similibus decernimus, quod ipsarum transumptis manu publici Notarii subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut curiae Ecclesiasticae munitis, in judicio & alibi, ubi opus fuerit, ad eam prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur eisdem praesentibus si forent exhibitae vel ostensa.

Forma autem juramenti, quod notarii, tabelliones & iudices per dictos Patriarchas, Archiepiscopos, & eorum quemlibet creandi praestabunt, salu est.

Nota.

§. 29. Ego N. ab hoc antea, fidelis, & obediens ero Beato Petro, & Sanctae Romanae Ecclesiae, ac domino Nostro D. Papae N. suisque successoribus canonice intrantibus. Non ero in consilio, auxilio, consensu, vel facto, ut etiam perdant, vel membrum, aut capiantur mala captione. Consilium quod mihi, per se vel literas, aut nuntium manifestabunt, ad eorum damnum scienter nemini pandam, si vero ad meam notitiam aliquid devenire contingat, quod in periculum Romani Pontificis, aut Romanae Ecclesiae vergeret, seu grave damnum illi immineret, illud pro posse meo impediam, & si hoc impedire non potero, procurabo bona fide id ad notitiam D. N. Papae perferri. Papatum Romanum, & regalia S. Petri, ac jura ipsius Ecclesiae specialiter, si qua eadem Ecclesia

Bullar. Mag. Tom. I.

in civitate vel terra de qua oriundus sum, habeat, adiutor eis ero ad defendendum, & retinendum, seu etiam recuperandum contra omnes homines. Tabellionatus officium fideliter exercebo. Contractus in quibus exigetur consensus partium, fideliter factam, nil addendo vel immittendo sine voluntate partium, quod substantiam contractus immutet. Si vero in conficiendo aliquod instrumentum, unius solius partis sit requirenda voluntas, hoc ipsum faciam; ut scilicet nihil addam vel minuam, quod mutet facti substantiam: contra ipsius voluntatem instrumentum non conficiam de aliquo contractu, in quo sciam intervenire, seu intercedere vim vel fraudem. Contractus in Protocollo redigam, & postquam in Protocollo redigero, malitiose non differam contra voluntatem illius, vel illorum, cujus seu quorum est contractus; & super eo conficere publicum instrumentum, salvo meo iusto, & consueto salario. Sic me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 6. Aprilis millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, Pontificatus nostri Anno secundo.

Dat. P. An. s. die 6. Apr.

Visitatores carcerum Almae Urbis pauperibus carceratis dilationes dare, sed ad eorum fidejussores extendere non possint. XIII.

Facultates istorum Visitorum tradit Pius V. infra in const. 68. Reverendi, & statuta ab eis observanda edidit Paul. III. in const. 44. Ad onus, sup. & Paul. V. in const. 71 Universi, § 21 & 22.

De materia autem dilationum & moratoriarum, notavi sup. in Clem. VII. constit. 16. Cum ex multorum.

I V L I V S P A P A I I I. *Edita An. D. Motu proprio, &c.*

Um nuper ex rationabilibus causis quibuscumque Romanae Curiae Judicibus, & aliis personis quacumque dignitate & auctoritate fungentibus, ne aliquas moratorias dilationes, aut salvoconductus, seu significationes, vel quovis alio nomine nuncupatas gratias concedere quovis praetextu vel occasione audeant, & sub excommunicationis latae sententiae aena praeeperimus, verum quod carcerum Visitatores miserabilibus personis carceratis dumtaxat, si eis ex relatione iudicis, ad cuius instantiam carceratae fuerint, suis creditoribus satisfacere non posse constiterit, postquam carcerem per aliquod notabile temporis spatium sustinuerint, aliquam moderatam dilationem eorum arbitrio, sub cautione de se representando, & non aliis concedere possint, voluerimus, prout in Motu proprio desuper manu nostra signato primo, & deinde innovato latius continetur. Et quandoque, ut accepimus, praefati Visitatores dilationes per eos carceratis pauperibus hujusmodi concessas, etiam illorum fidejussoribus suffragari debere decreverint, quod quidem valde absurdum, & inconveniens videtur, cum non ob aliud fidejussores accipiantur, nisi ut si principalis debitor tempore convento solvere nequeat, illi persolvant, convenientiusque sit ut illi, qui pro debitore promiserunt, eum expectent, quam creditor qui ipsorum fidejussorum fidem est securus, aliter debitori non crediturus.

Causa hujusmodi confit.

Declaratio de qua in rub.

§. 1. Idcirco nos motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine Motum proprium nostrum praedictum iterum, si opus sit, innovantes, illique adden. Apostolica auctoritate eisdem Visitoribus carcerum, ut dilationes hujusmodi non nisi carceratis dumtaxat, ac modo, & forma praemissis servatis, concedant, neque illas aliquo modo ad eorundem carceratorum fidejussores extendant, aut illis suffragari quovis modo decernant, praecipimus, & mandamus.

§. 2. Et si aliqua decreta per eos in favorem aliquorum qui carcerati non fuerint, seu etiam carceratorum, contra formam praedictam, aut eorum fidejussorum, aut quovis

Annulatio aliter gestorum.

X X X 2

quosvis alios prater, & contra intentionem nostram fieri forsan contigerit, illa nulla, invalida, & irrita esse, & nemini suffragari debere.

Depuratio
causarum.

§. 3. Ac illis non obstant, sed penitus rejectis, dilectum filium nostrum, & Curiam causarum Camere Apostolicæ generalem Auditorem, & alios Romanæ Curie iudices, ad executionem contra eos in quorum favorem facta extiterint, omnes, & singulos, ac si illa nullatenus emanassent, procedere posse, & debere decernimus.

Clausula de
rogatoria.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Placet Motu proprio. I.

Papa subscr.

XIV. Cursores Papæ, & Mandatarii aliarum Curiarum Almx Urbis, in quibus causis citare, intimareque, &c. possint.

Ad hoc habes Alexand. VI. & Jul. II. & Clem. VII. constitutiones relatas supra in eisdem Clem. const. 24. Accepimus. Et quod Mandatarii possint citare in causis Capitolis, exceptis per commissiones à principio in illo foro commissis, declarat Statutum Urbis c. 5. in novis.

Edicta An. D.
1551.

I V L I V S E P I S C O P U S,
Motu proprio, &c.

Exordium.

Cum ea firmius illibata persistant, quæ frequentiori sunt Apostolico præsidio pro tempore stabilita.

Confirmatio
const. iudica-
torum in rub.

§. 1. Nos singulas præsertas, ac desuper respectivè confectas, & conficiendas literas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in eis contenta, & inde secuta quæcumque, ex certa scientia nostra, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, cum opportuna, si opus sit, juris, & facti, ac quarumcumque solemnitate, etiam requisitarum, forsan omisarum defectuum supplementatione, approbamus, confirmamus, & innovamus, ac inviolabiliter observari, necnon modernis, & pro tempore existentibus nostris, & eisdem Romani Pontificis Curatoribus suffragari, eosque illis omnibus uti & gaudere, nec desuper per quoscumque quavis auctoritate, præminentia, aut superioritate fungentes, molestari, perturbari, impediri, aut inquietari, vel eis in aliquo præjudicari, sicque per quoscumque iudices, &c. sublata, &c. irritum quoque, &c. decernimus.

Innovatio ex
vadem.

§. 2. Necnon prout illis concessa sunt, in omnibus, & per omnia de novo concedimus.

Causas tam-
en extant in
causis commi-
ssis, & etiam à
principio in
Capitolio.

§. 3. Insuper ut de cætero perpetuis futuris temporibus in quibusvis causis, tam Capitolii, & Ripæ, ac Ripæ, necnon Tertii Nonæ, & de Sabellis, ac Burgi S. Petri, quam quibusvis aliis Almx Urbis Curis sive Tribunalibus, in quibus commissiones aliquas manu vel de mandato nostro signatas præsentari contigerit, etiam si cause ipsæ ordinariæ inchoatæ extiterint post ipsarum commissionem, præsentationem, citationes, & alie quæ inde sequuntur per alios quam eosdem Cursores fieri non possint, neque valeant. Sed dicti Cursores, citationes, & alia quæ inde sequuntur, in ipsis curiis, & earum qualibet, etiam si cause, in, & pro quibus citationes, & alia fieri contigerit, commissariæ non fuerint, ad partem pro quibus citationes, & alia hujusmodi sicut instantiam facere, & exequi possint, & valeant. Et solummodo mandatariis dictarum prænominarum curiarum in causis ordinariis in Tribunalibus ipsarum curiarum prænominarum, quarum mandatarii existunt, tantum citationes faciendi potestas remaneat, statuimus & ordinamus.

Inhibiti-
o faciendi,
& contraven-
tionum pen-
na.

§. 4. Districtius inhiben, quibusvis dictarum curiarum, & cujuslibet ipsarum mandatariis, & notariis, ac aliis personis in virtute sanctæ obedienciæ, & sub excommunicationis majoris sententiæ, à qua non nisi per nos absolvi possint, ac privationis officiorum, & beneficiorum, si quæ obtinent, inhabilitatisque ad illa in posterum obtinere, pœnis, ne statuto, & ordinationi nostris hujusmodi in aliquo contravenire quomodolibet audeant vel præsumant. Ac decernentes citationes per alios

quam præfatis Curis, & aliis, ipsi committatis, etiam à principio inchoatæ fuerint, de casibus in dictis, & aliis quibuscumque Tribunalibus, & in quavis instantia faciendi, & processus, & ad quoscumque illarum vigore formandos, nullos, inanes, & invalidos, nulliusque roboris, & momenti fore, sicque per quoscumque, &c. decernimus.

Executores
deputati.

§. 5. Mandantes causarum Camere Apostolicæ generali Auditori, Gubernatori, ac Senatori modernis, & pro tempore existentibus, ut præmissa omnia, & singula perpetuò, sub præfatis, & quibusvis aliis censuris, & pœnis eorum arbitrio moderandis, & applicandis, perpetuò inviolabiliter observari faciant.

Clausula de
rogatoria.

§. 6. Non obstant, quibusvis literis sel. rec. Pauli prædecessoris nostri, ac quibusvis reformationibus, ac aliis dictarum curiarum statutis, &c. stabilimentis, iuris, & iuramentis, etiam juramento, &c. roboratis, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis, illi, & præfato Senatori, ac Populo Romano, & illius Conservatoribus, ac mechanicarum, & aliarum artium, ac mercatorum Urbis Consulibus, necnon Basilicarum, & aliarum Ecclesiarum Urbis Archiepiscopis, & Canonicis, aliisque personis, etiam motu simili, &c. in præjudicium, seu contra formam præmissorum sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, etiam per nos quomodolibet concessis, &c. quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, &c. tenores, &c. hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, & ad plenum derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Placet Motu proprio. I.

Papa subscr.
Repetitis
clausulas.

§. 7. Et cum absolute à censuris, ad effectum, &c. Et cum approbatione, confirmatione, innovatione, nova concessione, decreto, statuto, ordinatione, derogatione, & aliis, &c. & pro omnibus supradictis, quæ hic pro sufficienter repetitis habeantur, latissime extendendis. Cum opportuno decreto, quod præfens Motus proprius de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ defectu nosari seu impugnari nullatenus possit: sed illi stari, & secundum hujusmodi Motum proprium nostrum judicari, & interpretari, & definiti debeat.

Sola signa-
ra iusticia.

§. 8. Et quod sola præfens signatura nostra sufficiat, & ubique fidem faciat in iudicio, & extra, quacumque regula contraria non obstente.

Exemplum
pænis.

§. 9. Ac illius transumptis manu alicujus notarii Curie causarum dictæ Camere subscriptis, & sigillo ipsius Curie Auditoris munitis, in iudicio, & extra stari debeat, ac plenaria fides adhibeatur. Ac cum decreto quod præfentium, aut illius transumptis copiarum affixæ in valvis curiarum præfatarum, aut aliorum locorum publicorum perinde ardeant, & afficiant, ac si personaliter intimatæ forent.

Declara-
tio statuta.

§. 10. Et de confirmatione, decreto, statuto, inhibitione, & aliis præmissis, remanente Mandatariorum Curie Capitolii tantum exercitio, quod causas ordinarias, etiam si in eis postmodum aliquas commissiones præsentari contingat.

Dat. Romæ
an. 2. Julii.

Dat. Romæ apud S. Petrum, 6. Idus Julii, Anno 2.

Declaratio, & extensio auctoritatis Collegii Fabricæ Basilicæ S. Petri de Vrbe, in exequendis donationibus inter vivos, ad pias causas factis & fiendis, & in applicanda quinta eorum parte dictæ Fabricæ.

XV.

Alia de materia hujus Collegii, & Fabricæ indicavi tibi in const. 3. Clem. VII. Admonet, sup.

I V L I V S P A P A I I I.
Dilectis filiis O. vromo, & Prefecto Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Edicta
1551.

Accepimus vos in prosecutione exactoris relictorum ad pias causas factorum, & aliorum Fabricæ B. S. l. 2.

Causa
causæ.

Principis Apostolorum de Urbe per se. record. Ju-
lium II. Leonem X. Adrianum VI. Clementem VII. &
Paulum III. Rom. Pont. praedecessores nostros applicato-
rum, & per nos confirmatorum, multas etiam invenisse
donationes inter vivos factas, in quibus nonnulli intro-
tus, census, redditus, proventus, stabilia, & mobilia bona,
ac res aliae diversae Ecclesiis, monasteriis, hospitalibus,
locis, & personis piis, & pro donatorum, seu aliorum admi-
nibus donata, & pie elargita reperiantur, quae adhuc in-
executa, & non satisfacta remanent. Quodque tam hie-
des, & fidei commissarii dictorum donatorum, & aliae per-
sonae, quae ad hujusmodi honorem satisfactionem de jure
tenentur, commissioni nobis factae conantur opponere, &
contraire, sub praetextu quod iurisdictioni vobis per pra-
decessores praefatos, & nos super hujusmodi relictorum
exactione concessa, ad donationes inter vivos factas mi-
nimae se extendit, & ita pias donationum praefatorum dis-
positiones violatae videntur.

§. 1. Nos igitur, ut par est, in praemissa opportune pro-
videre volentes, ad tollendas omnes dubietates, exceptiones,
& oppositibnes, per praesentes declaramus, nostrae in-
tentionis fuisse, & esse, ut donationes inter vivos, & ad
pias causas tantum factae, & quae pro tempore fieri con-
tingerit, per vos, & a vobis pro tempore substitutos exe-
querentur. Et quinta pars bonorum, & rerum in eis dona-
tarum, ad opus dictae Fabricae converteretur, & quate-
nus opus sit, vobis, & substitutis praefatis tenore praesen-
tium, de novo, ut omnes, & quascumque donationes inter
vivos, in quibus aliqua bona, quae ad donationem hujus-
modi tenores hic pro expressis haberi volumus, ad pias
causas a donatoribus donata, & elargita fore reperietis,
vobis, & remediis in vestris commissionibus a nobis, &
praedecessoribus praefatis concessis, & confirmatis exequi
& quintam partem bonorum hujusmodi ad usum dictae
Fabricae applicare possitis & valeatis, de speciali gratia
concedimus, & indulgemus, ac donatorum hujusmodi vo-
luntates quoad quintam partem praefatam commutamus.

§. 2. Et sic in praemissis omnibus & singulis per quos-
cumque iudices & Commissarios quavis auctoritate
fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causasum Palatii
Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet qua-
vis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari, &
definiri debere. Et si secus super his a quoquam quavis
auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari,
irritum, & inane decernimus.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus
Apostolicis, ac omnibus illis, quae dicti praedecessores,
& nos, in singulis eorum & nostris commissionibus
hujusmodi, ac illarum confirmationibus, volumus non
obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Verum quia difficile foret, praesentes literas ad
singula quaeque loca, ubi opus foret deferri, volumus ut
earum transumptis manu publici Notarii subscriptis, &
sigillo alicujus Praelati Ecclesiastici munitis, eadem pro-
fus fides adhibeatur in iudicio & extra, quae adhiberetur
praesentibus, si essent exhibita vel ostensa.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die
ultima Julii, millesimo quingentesimo quinquagesimo
primo, Pontificatus nostri Anno 2.

XVI. Doctores in Alma Urbe a Collegio Advocato-
rum Consistorialium dumtaxat, in iure civili
& canonico creati possunt.

Doctores vero formam, & promovendi cujuscumque
artis vel scientiae professores, vide infra in const.
88. Pii IV. In sacrosancta, cum ibi notandis. De
trevisione autem hujus Studii videre est sup. Boni-
facii VIII. const. 9. In summa, & Leonis X. const. 4.
Dum suavissimos.

IVLIVS PAPA III.
Dilectis filiis, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Um, sicut fide dignorum relatione nuper accipi-
mus, multi juris civilis & canonici ignari ad docto-
ratus gradum aspirantes indebitè, sub praetextu quod in
aliqua universitate Studii generalis operam dante in-
tantum profecerint, quod idonei existant, licentiam a
nobis & Sede Apostolica extorquent, ac ab aliquo Prae-
lato, seu persona in dignitate Ecclesiastica constituta,
etiam de propitiis extorquendo, insignia doctoratus in
Romana Curia suscipere valeant, ac ejusdem licentiae
praetextu, & hinc ad id requisito, & aliis necessariis de-
super minime adhibitis, contra sacrorum canonum statu-
ta, & iustae dispositionem, in illius doctoralia, dignitatem
opprobriam se ad illius gradum faciant promovere. Un-
de plura absurda sequuntur, & Clerus repletur indoctis,
multis aspirantibus ob privilegia graduatorum beneficia
assequi, & cum plures magistratus ex consuetudine
& statutis locorum per iuris Doctores debeant exerceri, a
pluribus indoctis sic doctoratus saepe illi adipiscuntur,
eum iustitiae supremo detrimento, sicque bonis etiam &
industriis, literatisque Doctoribus animus concidit, cum
pariter doctis & indoctis gradus pateat dignitatis, jam-
que ex praemissis vilescat in populo doctoralis dignitas.

§. 1. Nos igitur praemissis, prout ex debito
officii tenemur, obviare volentes, praesertim in Urbe
ex qua utrumque jus profuit ac descendit, & a cujus
tempore Orbis partes solent regulari, ac de literarum
scientia, virtutibus & moribus vestris, quibus vestra Col-
legio Doctores in utroque iure civili, & canonico crean-
di, & illis insignia conferendi ex diversis privilegiis, &
antiqua consuetudine jus, facultas & potestas compe-
tent, & in quibus etiam potestas Sanctae Rom. Ecclesiae
Camerarii, Gymnasique Almae Urbis nostrae Cancellarii
pro tempore existentium representatur: Motu pro-
prio & ex certa nostra scientia, non ad vestram seu ali-
cujus instantiam, sed de nostra mera deliberatione, te-
nere praesentium statuimus, & ordinamus, quod ex nunc
de cetero, perpetuis futuris temporibus, nullus etiam
praetextu cujusvis licentiae, seu facultatis sibi concessae,
seu privilegiorum, indulgentiarum, & literarum Apostolica-
rum quibusvis personis, cujuscumque dignitatis, status,
gradus, conditionis, praeminentiae, nobilitatis, & excel-
lentiae existentibus, etiam Romanae Curiae officialibus,
eorumque Collegiis, ac quacumque dignitate & honore
fulgentibus; aut illorum contemplatione seu intuitu,
etiam motu, scientia & potestate similibus, & ex titulo
oneroso; ac ex quibusvis aliis, etiam quantumcumque
maximis & urgentissimis causis, sub quibusvis verborum
formis & expressionibus, ac cum quibusvis efficacissimis
& insolitis, etiam derogatoriis derogatoriis clausulis,
etiam talibus, quod illis nullatenus, aut non nisi sub cer-
tis modis & forma in eis contentis derogari possit, irri-
tantibusque & aliis decretis, per nos & praedecessores
nostros, ac Sedem eandem, seu alias pro tempore con-
cessorum, ad gradum doctoratus in utroque; seu altero
iurium hujusmodi ab alio quam vobis & Collegio ve-
stro in dicta Curia assumptis, seu in utroque vel altero ju-
rii Doctor creati possit.

§. 2. Ac assumptiones & creationes Doctorum, ac
insignium doctoralium traditiones per vos faciendas hu-
jusmodi, validas & efficaces existere, suosque effectus
fortiri, ac quascumque alias in utroque, seu altero iurium
hujusmodi Doctorum creationes, ac insignium praedi-
ctorum traditiones per alios quam per vos de cetero in
ipsa Curia, in futurum faciendas cum inde secutis, irritas,
& inanes, nulliusque roboris vel momenti esse & ceteri,
ac nemini suffragari, ipsosque ab aliis quam a vobis ad
gradum doctoratus hujusmodi assumptos, pro non do-
ctoribus haberi.

§. 3. Vosque quoscumque pauperes vel egenos,
quos ad susceptionem graduum hujusmodi habiles, &
idoneos repereritis, ad doctoratus in utroque, seu altero
iurium gradus hujusmodi gratis pro Deo, & absque ali-
qua pecuniarum solutione ab eis facienda assumere, seu
doctoris creare debere.

§. 4. Ac praesentibus ex quavis causa vel occasione,
etiam per nos & Sedem praedictam, in genere vel in spe-
cie, etiam per constitutiones Apostolicas, seu Cancellari-
ae Apostolicae regulas editas, ac quascumque alias
litteras Apostolicas, etiam in forma Brevis, & quod
tenore

Declatio
sua exco
municatio
Collegii
Ducto-
ris, in ex-
co
municatio
sua ad p
causa f. B. u.
et quibus
parte Fabricae
applicanda.

Claufula
soluta.

Claufula de-
rogatoria.

Fides danda
transumptis.

D. P. An. 2.
de Julii.

Vno An. D.
1573.

Ubi iuris
dicitur.

si in f. doctus
randi, ut sub
a Sede de p
obstantibus.
Pnde male
hic descripta
videtur.

Idem, idem
doctores, in
minimo haec
sede Doctorum
in Urbe creati
posse, nisi a
Collegio D.
Advocato-
rum Consistorialium
fiant.

Doctoresque
creationes ab
aliis f. illis
irritas & in-
anes, irritas &
inanes.

Pauperesque
quo gratia
Doctores cre-
ari possunt.

Claufula
praesentibus.

tenores, & forma illarum habeantur pro expressis, seu alias clausulis, & decretis quae cumque in se continent, etiam Officialibus, Collegiis, & personis praefatis pro tempore concessis, etiam vigore implicitae derogationis latissime extendendae in supplicationibus desuper praeter tempore signatis appolita derogari, seu illas revocari, cassari, suspendi, aut in aliquo alterari minime posse, neque revocari, suspendi vel alterari, & quoties illa emanabunt, toties easdem praesentes ab illis exceptas, & vobis concessas, ac in pristinum, & eum in quo nunc, & ante revocationem, & suspensionem hujusmodi erat, statum, restitutas, & repositas esse, & censeri.

Decretum irritum.

§. 2. Siquae per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & ejusdem Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cultibus, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari debere, ac ex hunc si serus super his a quoque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contrigerint, irritum, & inane decernimus.

Excelsiores illis consilii.

§. 3. Et nihilominus Camerario nostro, & Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori pro tempore existentibus per praesentes mandamus, quatenus ipsi vel alter eorum praesentes, literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, ac pro parte nostra desuper requisiti fuerint, solemniter publicantes, faciant illas, & in eis contenta quaecumque integrè, & inviolabiliter ab omnibus observari, non permittentes quicquam per quoscumque in contrarium attentari. Contradictores quoscumque, & rebelles, per sententias, censuras, ac etiam pecuniarias, & de quibus eis videbitur poenas, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas praefatas, etiam iteratis vicibus aggravando, invero etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria.

§. 7. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, praedictis, & quibusvis aliis, cujuscumque dignitatis, & praerogative existentibus, & quacumque, etiam Episcopali, Archiepiscopali, aut alia majori dignitate fulgentibus, in contrarium quomodolibet concessis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 6. Februarii. 1552. Pontificatus nostri Anno secundo.

XVII. Contra Franchisias in Urbe retinentes, & Curiam in executione impediennes, cum approbatione constitutionum contra bannitos, &c. editarum.

Pleniorem dispositionem in hoc fecit Pius IV. ut inf. in ejus const. 47. Inter caeteras, quam approbavit Greg. XIII. in ejus const. 12. Et ipsa ratio, ac Six. V. in ejus const. 6. Hoc nostris, ubi plenè notabo de materia bannitorum.

Ad. D. 1552.

IVLIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Cum civitates, & loca omnia, in quibus sanctissimum CHRISTI nomen colitur, deceat esse facinorosis hominibus expiata atque purgata, nemo est qui non

intelligat quam maxime oporteat Almam Urbem nostram Apostolorum Petri & Pauli, ac tot martyrum sanguine consecratam, in qua summus Pontifex cum sacro Cardinalium Collegio relictus, & ad quae omnia mundi partibus, veluti ad portam salutis, & salutem gentes confidunt, quae deique communis omnium patria censetur, esse ipsas facinorosis hominibus vacuum.

§. 1. Sanè cum à diversis Pontificibus praedecessoribus nostris plures constitutiones adversus homicidas, sicarios, latrones, sacrilegos, raptos, aliosque facinorosos homines, eorumque fautores, & receptatores, sine quibus delinquentes diutius latere non possunt, editae fuerint, quae vel temporum iniquitate, vel ad senium, & occasum vergentis saeculi corruptela, aut magistratum negligentia, minus custodiuntur, & observantur, ac ferè in delictu abierint, operae pretium censuimus constitutiones ipsas approbare, & innovare, prout illas Motu proprio, & ex certa scientia, cum omnibus, & singulis censuris, & poenis in eis contentis, harum serie approbamus, ac innovamus.

Plures Pont. adversus facinorosos, & eorum fautores, editae fuerint, quae vel temporum iniquitate, vel ad senium, & occasum vergentis saeculi corruptela, aut magistratum negligentia, minus custodiuntur, & observantur, ac ferè in delictu abierint.

§. 2. Et insuper quia, sicut accepimus, quosdam eo usque processit licentia, ut non solum homicidas, & facinorosos, ac alios praedictos, contra juris, & sacrarum constitutionum praefatarum prohibitionem receptare audeant, sed etiam domos suas, necnon vias publicas, & plateas, quae circa domos sunt, facinorosis ipsis turum refugium, & quasi portum esse velint, signatis etiam franchisiarum nomine quodammodo limitibus in via, quos iustitiae ministris ingredi non liceat. Nos abominabile ac detestandum franchisiarum hujusmodi nomen penitus abolemus, ac perpetuè abolitum fore decernimus. Volumus enim causarum capitalium iudicibus, bariellibus, apparitoribus, & aliis iustitiae praefatis & ministris, quascumque vias & plateas, aedes & domos, ad requirendos, capiendos, & debitis poenis afficiendos facinorosos homines, die, noctuque liberas & apertas esse: Si quis autem post hujus nostrae voluntatis declarationem franchisias hujusmodi adhuc habere, & tueri, ac illarum praetextu, aut alia quomodolibet iustitiae ministros in executione eorum officii impedire praesumpserit, etiam si Baro, Domicellus, Comes, Dux, Princeps cujusvis Orator, aut, quod futurum minime credimus, Episcopus, Archiepiscopus, Patriarcha, aut etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis extiterit, noverit se amissionis gratiae, ac benevolentiae nostrae, necnon coërcitionis & emendationis, prout nobis juxta circumstantiarum qualitatem videbitur, poenas ipso facto incursum. Si quis verò in tantam devenerit audaciam, ut etiam violenter & manu armata, ipsis iustitiae ministris se opponere, & resistere ausus fuerit, tam facientes quam mandantes eo ipso crimen laesae majestatis incurrere declaramus, & pro illius condigna ultione, si ultra iustitiae ministros majori manu opus ferit, praecipimus dilecto filio nobili viro Camillo Ursino Domicello Romano, ac alteri cuicumque pro tempore militiae nostrae temporalis generali Gubernatori, & custodiam Palatii nostri Ducibus, tam pedestribus quam equestribus, ac Conservatoribus & Capitibus regionum ipsius Almae Urbis, ut contra opposentes, & resistentes hujusmodi, tanquam iustitiae, pacis, & quietis perturbatores, nostrosque, & hujus Sanctae Sedis rebelles, acriter suo brachio seculari insurgant, ac eos manu regia, & nulla tela iudicialia servata, severissime puniendos capi, & carceribus mancipari faciant.

Franchisias, quae tenentur, Curia in executione impedire prohibent.

§. 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, statutis, & consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

§. 4. Ut autem praemissa omnia ad eorum quorum interest notitiam deducantur, nec aliquis de eis ignorantiam justè praetendere possit, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod praesentes literae per aliquos Curiae nostrae Custodes, ad basilicam Principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesiam Lateranensem valvas, dum inibi populi multitudo ad divina audienda convenit, palam, & clara voce legantur, & lectae in basilica, & Ecclesiam hujusmodi, ac Cancellaria Apostolica valvis, necnon

Justo publicandi.

non in acie Campi Florae affigantur, ubi ad locum, & notitia eundem aliquando affixa pendant, & cum inde amovebuntur, eorum exempla in eisdem locis temere affixa.

§. 5. Quodque earum transumptis manu notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, certa, & indubitata fides adhibetur, prout praesentibus literis adhibetur, si forent exhibitae vel ostensa. Nulli ergo, &c.

Dar. Romae apud S. Petrum, Anno Incarn. Domini. 1552. decimo Kal. Octobris, Pont. nostri anno 3.

Anno à Nativitate Domini 1552. indictione 10. die vero 27. mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Iulii divina providentia Papa III. Anno 3. Retroscripta litera lecta, affixa, & publicata fuerunt in locis retroscriptis, dimissis etiam inibi copiis affixis juxta illarum formam, & tenorem, per nos Iacobum Carra, & Hermannum Latum Cursores.

Ita est. Hermannus Latus Curs. Thomas Roger Mag. Curs.

VIII. Jurisdictio Consulium artis Pistorum Almae Urbis, cognoscendi causas, & differentias ipsam artem tangentes. Et privilegium, quo debitoribus ex causa panis dilationes concedi prohibetur.

Quoad primam partem, vide ampliationem jurisdictionis in constit. 36. Sixti V. Caesaris. Et quoad secundam, attende aliud privilegium in constit. 71. Gregor. XIII. Cum sicut.

IULIUS PAPA III. Dilectis filiis Consulibus, & Camerario, ac Universitati Panatariorum, seu Furnariorum Almae Urbis nostrae. Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Cum sicut nobis exponi fecistis, alias, & retroactis temporibus, vos & praedecessores vestri, qui in Alma Urbe nostra Panatarii sive Furnarii fuerunt, diversis temporibus diversas ordinationes, & statuta ipsius artis, fidele, & sollicitum exercitium, ac personas ad exercitium hujusmodi aptas, illarumque salaria, modos, & formas observandas, ac macinaturam, & macinaturae pretium concernentia, & alla ad artem hujusmodi necessaria in uno libro descripta ediderint, fecerint, & ordinaverint, illaque omnia, prout facta fuerant, per eos qui conditorum statutorum, & ordinationum hujusmodi temporibus fuerunt ipsius Urbis Senatores, & Conservatores respectivè, approbata, & confirmata fuerint, usque Consulatum habentis, in quo Panatarii sive Furnarii pro rebus artem hujusmodi tangentibus jus redditur.

§. 1. Et novissimè inter cetera statueritis, & ordinaveritis, quod vestri Consules, jus & rationem inter homines artis, & pro causis ad artem hujusmodi spectantibus usque ad quamcumque summam reddere valerent, & si aliquis ipsius artis conveniret in iudicio aliquam aliam personam, quae non esset ejusdem artis, dummodo foret pro re ad artem ipsam spectante, dicti Consules jurisdictionem contra tales conventos usque ad summam viginti scutorum, & non ultra haberent, & personae sic conventae jurisdictionem hujusmodi usque ad dictam summam inclusivè declinare non possent, & casu quo illam aliqui declinare vellent, nihilominus ipsi Consules illis licentiam dare non possent, neque id pati deberent, sub poena duorum scutorum ex eorum salario pro qualibet vice retinen, si secus facerent, ac declaraverint id quod per eosdem Consules fieret esse validum, firmum, & efficax, cum statutum hujusmodi factum foret pro eorundem Panatariorum seu Furnariorum tranquillitate, ne ipsi per diversa ejusdem Urbis Tribunalia pro rebus

artem hujusmodi concernentibus discutere deberent, seu discutendo non possent publico, prout deberent, inservire, quae quidem, & alia ultimò dicta ordinationes, & statuta per dilectos filios modernos ipsius Urbis Senatorem & Conservatores, tanquam rationi consonantia, approbata & confirmata fuerunt.

§. 2. Neenon fel. record. Leo Papa X. praedecessor noster providè attendens Panatarios, seu Furnarios maxime esse omnibus necessarios, volens indemnitatibus tunc & pro tempore existentium in eadem Urbe panatariorum, seu Furnariorum indemnitatibus consulere, quod ex tunc de cetero in perpetuum nullè, etiam ab eo, etiam juxta dictae Urbis statutum, super debitis cum ipsius Furnariis praesentibus, & ex tunc futuris ratione panis ab eis accepti, in parva vel magna quantitate contractis, dilationes, etiam in sal conficiendo, aut alterius cujusvis, & quantumcumque necessarii usus favorem, & per specialia rescripta, etiam in forma salviconducus, etiam ad modicum tempus, & Motu proprio, ac ex certa scientia quibusvis personis, cujuscumque status, gradus, vel conditionis existerent, etiam cum derogatione literarum dicti Leonis ex tunc concedendis, alicui suffragantur, sed eo ipso quod per praecupationem, vel importunitatem aut alias quomodocumque ab eo, & pro tempore existente Romano Pontifice emanarent, illicitè, revocata essent, nec locum contra dictos Furnarios habere, aut eorum aliquem cessio bonorum impedire valeret, quo minus contra personas debitorum seu creditorum procedi posset.

§. 3. Quodque pro tempore existentes dictae Urbis Gubernator, Senatores, Conservatores, Vicarius, & Auditor Camerae, ac alii Judices ordinarii, eorumque Locatenentes, in quibusvis causis coram eis, per dictos Furnarios, seu eorum aliquem contra eos ratione panis per eos pro tempore crediti dumtaxat debitores, & per viam reconventionis pro tempore movendis, summarie, simpliciter, & de plano, nulla judiciaria tela servata, sed sola facti veritate inspecta, absque alicujus scripturae confectioe, & aliis prout in causis mercedum, & salariorum per piæ memoriae Julium Papam II. etiam praedecessorem nostrum statutum fuerat, procedendum fore per suas literas statuit & ordinavit, prout in eisdem literis plenius contineri dicitur.

§. 4. Vosque, sicut eadem expositio subjungebat, cupiatis statuta, & ordinationes, ac literas Leonis praedecessoris hujusmodi pro illorum subsistentia firmiter, nostro, & Sedis Apostolicae munimine roborari, pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut omnia, & singula statuta, & ordinationes tranquillum statum, & directionem ipsius artis concernentia, ac literas Leonis hujusmodi approbare, & innovare, aliasque in praemissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur ad plenum informati, hujusmodi statuta, & ordinationes ad tranquillum statum, & directionem ejusdem artis facta, rationi consona, ac literas praedictas peritiles fuisse, & esse, vos & vestrum quemlibet à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore praesentium, ex certa nostra scientia, omnia, & singula, praesertim ultimò dicta statuta, & ordinationes, ac literas Leonis praedecessoris hujusmodi, & in illis contenta quaecumque auctoritate Apostolica, tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus, ac singula in eisdem literis contenta, prout per ipsum Leonem praedecessorem concessa fuerunt, vobis, & pro tempore existentibus Panetariis seu Furnariis dictae Urbis, juxta literarum earundem continentiam, & tenorem de novo concedimus. Ac omnes, & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, ac solemnitates, si quae ommissae fuerint, supplemus.

XX x 4 §. 6. Ita

transumptis manu notarii publici

Dar. Romae apud S. Petrum

Anno à Nativitate Domini

VIII. Jurisdictio Consulium artis Pistorum Almae Urbis

IULIUS PAPA III.

Cum sicut nobis exponi fecistis, alias, & retroactis temporibus, vos & praedecessores vestri, qui in Alma Urbe nostra Panatarii sive Furnarii fuerunt, diversis temporibus diversas ordinationes, & statuta ipsius artis, fidele, & sollicitum exercitium, ac personas ad exercitium hujusmodi aptas, illarumque salaria, modos, & formas observandas, ac macinaturam, & macinaturae pretium concernentia, & alla ad artem hujusmodi necessaria in uno libro descripta ediderint, fecerint, & ordinaverint, illaque omnia, prout facta fuerant, per eos qui conditorum statutorum, & ordinationum hujusmodi temporibus fuerunt ipsius Urbis Senatores, & Conservatores respectivè, approbata, & confirmata fuerint, usque Consulatum habentis, in quo Panatarii sive Furnarii pro rebus artem hujusmodi tangentibus jus redditur.

§. 1. Et novissimè inter cetera statueritis, & ordinaveritis, quod vestri Consules, jus & rationem inter homines artis, & pro causis ad artem hujusmodi spectantibus usque ad quamcumque summam reddere valerent, & si aliquis ipsius artis conveniret in iudicio aliquam aliam personam, quae non esset ejusdem artis, dummodo foret pro re ad artem ipsam spectante, dicti Consules jurisdictionem contra tales conventos usque ad summam viginti scutorum, & non ultra haberent, & personae sic conventae jurisdictionem hujusmodi usque ad dictam summam inclusivè declinare non possent, & casu quo illam aliqui declinare vellent, nihilominus ipsi Consules illis licentiam dare non possent, neque id pati deberent, sub poena duorum scutorum ex eorum salario pro qualibet vice retinen, si secus facerent, ac declaraverint id quod per eosdem Consules fieret esse validum, firmum, & efficax, cum statutum hujusmodi factum foret pro eorundem Panatariorum seu Furnariorum tranquillitate, ne ipsi per diversa ejusdem Urbis Tribunalia pro rebus

Ad hoc vide

Leo X. (cum) literas istas hic non habet) de rebus debitoribus pro pretio panis ad dilationes seu cessiones bonorum non admittit. Confirmatum Greg. & sim. in rubr. etc.

Et in causa panis, à quocumque iudice summarie, &c. procedi ordinavit.

Furnariorum autem vestras perit ab ipso Pont. confirmatio à praedictorum.

Per. Ideo eorum ordinationes, ac literas Leonis confirmat.

§. 6. Ita quod vestri de pro tempore existentes ejusdem artis Consules super hujusmodi, & in specie super statu de jurisdictione contra allegare, juxta illius tenorem exercenda, quoad personas de arte hujusmodi (firma manente jurisdictione iudicum, ad quos spectat, & quod summarie, & sine strepitu, sola facti veritate inspecta procedatur) per præfatos modernos de pro tempore existentes Urbis Gubernatorem, & Senatorem, ac Cameræ prædictarum Auditorem, vel alios ejusdem Urbis Judices, prætextu obligationum in forma Cameræ Apostolicæ impediti, vel alias molestari, seu inhiberi non possint, neque valeant.

§. 7. Et propterea quod nulla dilationes moratorias, & cessiones bonorum, sive indebitæ quinquennales, vel admissio ad beneficium Capituli Odoardus, etiam à nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice, sive Senatore præfato, seu dilectis filiis Camerario, Clericis, & præsentibus Cameræ, aut Salinariis hujusmodi, etiam cum præsentium infertione, & totali derogatione, cujus personæ Ecclesiasticæ vel secularis, contra præsentium, & Leonis prædecessoris hujusmodi literarum tenorem suffragentur, hoc expressè addito, quod idem jus per omnia servetur, & hominibus dictæ Urbis moratorie dilationes, salinarie, & alia prænarrata nullatenus suffragentur.

§. 8. Et ita per eisdem Gubernatorem, Senatorem, & Auditorem, ac alios quoscumque Judices, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, interpretari atque definiti debere decernimus.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Urbis, & Cameræ prædictarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Gubernatori, Auditori Cameræ, & Senatori, & quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam super jurisdictione in omnem universitatem in eadem Urbe facientes quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro sessu scienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expressè derogamus, necnon omnibus illis quæ dictus Leo prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem, & dicta Apostolica auctoritate decernimus, quod præsentium literarum per unum Mandatarium, seu aliquem Furnarium, ad quem pro tempore spectabit facta præsentatio, vim validæ inhibitionis habeat, ac irritum, & inane, si secus à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 2. Decembris, millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, Pontificatus nostri anno 3.

XIX. **Facultas Collegii Physicorum Medicorum Almaræ Urbis, quoscumque promovendi ad gradus Philosophiæ, & Medicinæ, privative quoad alios. Et confirmatio jurisdictionis Protomedici, cognoscendi causas civiles, & criminales ad ejus officium spectantes.**

Hujusmodi promovendi formam ad quascumque artes & scientias habes inf. in Pii IV. cons. 88. In sacrosancta, ubi notabo.

Aliam commisit eidem Collegio facultatis Greg. XIII. etiam in omnibus in Urbe medicis, in sua cons. 40. In Apostolica, ubi notabo de jurisdictione Protomedici.

JULIUS PAPA III. Sc. *Edin A. D. 1555.*

Meritis devotionis vestre erga nos, & Romanam Ecclesiam inducimur, ut petitionibus vestris quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus.

§. 1. Cum itaque sicut nobis exponi fecistis, multi Physici, ac medicis ignari, sub prætextu quod in aliqua universitate Studii generalis, Philosophiæ, ac Medicinæ operam dederint, tantum se profecisse præferant, ut veluti idonei ad doctoratus gradum se promoveri facere temerè præsumant, & cum hujusmodi gradum ob eorum imperitiam in eisdem Universitatibus assequi posse diffident, licentiam à Sede Apostolica sub fictis narrationibus extorquere conantur, ut ab aliquo Prelato seu persona in dignitate Ecclesiastica constituta, ad ipsum gradum, riguroso examine, aliisque in hujusmodi promotionibus, tam de jure quàm laudabili consuetudine requisitis, minime adhibitis, promoveri se faciant, in ipsius doctoratus dignitatis opprobrium, & maximum vitæ hominum exitium ac perniciem: pro parte vestrum assentientium vos à Sede Apostolica indultum, ad doctoratus hujusmodi gradum tam in Philosophiâ, quàm in Medicina, præmissis riguroso examine, aliisque ad id requisitis, de more solemniter observatis, quoscumque idoneos promovendi obtinuisse, nobis fuit humiliter supplicatum, ut privilegia vobis concessa confirmare, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

§. 2. Nos specialibus favoribus & gratiis vos prosequi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore præsentium privilegia, & indulta, necnon gratias Collegio vestro per sel. record. Clementem VII. & alios Romanos Pontifices prædecessores nostros concessa (quatenus sunt in usu) approbamus, & confirmamus.

§. 3. Ac statuimus & ordinamus ex nunc & de cætero perpetuis futuris temporibus, ut nullus etiam prætextu cujusvis licentiæ, seu facultatis sibi etiam Apostolica auctoritate concessæ, seu privilegiorum, & indultorum, ac literarum Apostolicarum quibusvis personis, chuscumque dignitatis, status, gradus, conditionis, præminentiæ, nobilitatis, & excellentiæ existentibus, Romanæ Curie officialibus, eorumque Collegiis, ac quacumque dignitate fulgentibus, ut illorum contemplatione seu intuitu, etiam Motu proprio, & ex titulo oneroso, & ex quibusvis aliis quantumcumque maximis, & urgentissimis causis, sub quibuscumque verborum formis & expressionibus, ac ex quibusvis efficacissimis & insolitis, ac etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, etiam talibus, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma eis derogari possit, irritantibusque & aliis decretis, per nos & prædecessores nostros, ac Sedem Apostolicam, seu alias pro tempore concessis, ad Philosophiæ, Medicinæ, seu eorum alterum doctoratus gradum, præterquam à vestro Physicorum, & Medicorum Collegio, in dicta Alma Urbe nostra existente assumi, creati, & promoveri possit. Decernentes assumptiones, creationes, & promotiones hujusmodi per vestrum Physicorum, & medicorum Collegium faciendas, validas & efficaces existere, suosque effectus sortiri debere. Quacumque autem alias hujusmodi creationes, assumptiones, ac promotiones, per alios quàm per Collegium vestrum de cætero in ipsa Curia faciendas, cum inde secus quibuscumque, ex nunc prout ex tunc, irritas & inanes, nulliusque roboris, & momenti esse censeri, ac nemini suffragari, ipsique ab aliis quàm à Collegio vestro ad gradum hujusmodi assumpti, pro non promotis, aut doctoratus haberi mandamus. Volumus tamen quod vos & Collegium vestrum quoscumque pauperes vel egentes, quos ad susceptionem graduum hujusmodi habiles & idoneos reperieritis, ad Doctoratus hujusmodi gradum benignis & gratiosis assumere & promovere debeatis.

§. 4. Et

*Consulibus
in universi-
tatis jurisdi-
ctionem de
his ven-
tibus.*

*Dilationes que
in terminis
venerunt debi-
torum excom-
municati, non
sunt agere de-
bitum.*

*Decretum in-
volutum.*

Papa subfir.

*Præsentio
ipsum consi-
dero valida
inhibitionis
obtinens.*

*Publ. P. A. 3.
die 2. Dec.*

*Causa ipsa
confir.*

*Consuetudo
privilegiorum
Collegii
tenus suis
usu.*

*Facultas
legi privi-
legiorum
quoscumque
in philo-
sophia
& medici-
na doctorandi.*

*Justitiam
proprietatem
causam et aliam
in criminalibus*

§. 4. Et in super eam intellectum, diffinitum situm Protomedicum dicte Urbis pro tempore existentem, in causis, tam civilibus quam criminalibus, in prima instantia ad eius cognitionem, ratione dicti officii, quod moribus spectantibus, & pertinentibus, a diversis ejusdem Romane Curie, five Communitatis, ordinatis vel extraordinariis Judicibus, impeditur ac inquietari, & in dies molestari. Nos ejusdem Protomedici, ac vestri Collegii indemnitati consulere cupientes, sub excommunicationis late sententia, ac mille ducatorum auri, pro una Cam. Apostolice, pro alia vero medicatibus vestri Collegii applicandis penis, dextrius inhihendis mandamus quibuscumque hujusmodi Alme Urbis nostre Judicibus & Commissariis, ordinatis, & extraordinariis, quacumque dignitate fungentibus, ne Protomedicum predictum in causis similibus ad eius officium, ut premititur, spectantibus & pertinentibus quoquo modo molestare, & impedire, vel in eis se intrinsece debeant, seu possint.

*Inhibitiones
horum iudicium
in nos affert
aut ipsorum
pauca et u.*

§. 5. Declarantes ex nunc prout ex tunc, inhibitiones quascumque & inde secuta quacumque in dictis Judicibus, contra eundem Protomedicum in dictis causis ad eum pertinentibus, quomodocumque de cetero decernendas, & faciendas, seu hucusque decretas aut inhibitas, ipso iure, & facto fore & esse nullas, ac nullius roboris & momenti, ac illis non obstantibus, quod idem Protomedicus in ipsis causis procedere possit, & valeat, sine aliquo censuram, ac predictarum penarum in hujusmodi inhibitionibus exprimentarum incursum, perinde ac si tales inhibitiones, ac alia inde secuta quacumque non emanassent, nisi alias per nos, seu successores nostros Romanos Pontifices provilum fuerit.

*Clausula
fuerit.*

§. 6. Sicque per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii Apostolici Auditores, & Sancte Romane Ecclesie Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac quicquid secus super his, a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter congerit attentari, irritum & inane decernimus.

*Deputatio
in casu
defensorum.*

§. 7. Quocirca venerabilibus fratribus Liparensi & Balmocorensi Episcopis, ac dilecto filio Curie causarum Camere Apostolice Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium seu alios presentes literas, & in eis contenta quacumque, ubi & quando opus fuerit, ac quotiens pro parte vestra fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra vos presentibus & in eis contentis quibuscumque pacifice frui & gaudere, non permittentes vos desuper contra presentium tenorem quomodolibet indebitè molestari, Contradiutores, molestatores quoslibet, & rebelles, per censuras, & penas Ecclesiasticas, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Confidit.

§. 8. Non obstantibus premissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicte Urbis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, cujuscumque dignitatis & preeminentie existentibus, & quacumque, etiam Archiepiscopali, vel alia majori dignitate fulgentibus, quomodolibet concessis, quibus omnibus etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specificis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

*P. An.
Aprilis.*

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 21. Aprilis 1553. Pontificatus nostri anno quarto.

Confirmatis & exensio confirmationum à ple-
nitudine Romane Pont. editarunt, contra non
solum es Rey. Cam. Apost. communita, &
minuta servitia, ac annatas.

XX

JULIUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

*Edicta A. D.
1553.*

Exordium.

Cupientes Camere Apostolice, ex qua non modò
S. R. E. verum etiam toti Republice Christiane sub-
stantiam provenit, & Collegii venerabilium fratrum no-
strorum S. R. E. Cardinalium, ac Officialium S. S. Apo-
stolice indomitati consulere, & eorum jura, ut tenemur, illa servare, his que à predecessoribus nostris
ad hoc provide emanarunt, libenter adjicimus nostri
muniminis firmitatem, aliasque desuper disponimus,
prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

*Pius II. (con-
jura. institutio
non habetur)
penas hic ex-
pressas im-
positas non sol-
vissent, non
vultus Cam.
Apost. anna-
tas.*

§. 1. Dudum siquidem postquam fel. record. Pius
Papa II. predecessor noster, accepto quod numerus de-
bitorum dicte Camere plurimum auctus erat, & quod
obligati pro annatis beneficiorum Ecclesiasticorum,
Apostolica auctoritate assenti fuerant excommunicatio-
nis sententiam in eos latam, quam non solvendo in ter-
mine eis praefixo ipso facto incurrerant, minime cura-
te videbantur, unde animabus se illaqueatis periculum
imminebat & continuè eidem Camere damna subsecu-
bantur. Capiens tam saluti assinarum, quam indemnita-
ti Camere hujusmodi salubriter providere, per suas
ordinaverat, quod omnes qui ex tunc de cetero pro an-
natis quorumcumque beneficiorum in dicte Camera se
obligarent, si infra terminos eis praefixos dicte Came-
re, aut collectoribus fructuum & proventuum eidem Ca-
mere debitorum in illis partibus existentibus satisfacere
deficerent, ipso facto lapsis terminis predictis, non so-
lum in sententiam excommunicationis inciderent, sed
etiam beneficiis pro quibus se in ipsa Camera obligas-
sent omnino privati essent, si vero qui se pro annatis
hujusmodi non per se, sed pro aliis ut principales obliga-
rent, si in terminis non satisfacerent, ultra sententiam ex-
communicationis hujusmodi, essent omnibus beneficiis
Ecclesiasticis per eos obtentis eo ipso privati, possent
que talia beneficia per quoscumque liberè impetrari.

*Paul II. illa
curat eius
conf. 6.
Innoc. VIII.
conf. 3. Jul. III.*

§. 2. Et pia mem. Paulus etiam PP. II. predecessor,
&c. ut sup.

§. 3. Ac similis memorie Innocentius Papa VIII. si-
militer predecessor noster, &c. ut sup.

§. 4. Sancte memorie Julius similiter Papa II. &
predecessor noster, &c.

Hic b. illa facta omnia, ut simpliciter confirmatoria.

*Post tradi-
das confirma-
tiones nullas
uniones per-
petuas, & simi-
les in Camera
obligationes
de f. v. d. o.
acceptas non
runt, vel ex-
cusa.*

§. 5. Cum autem, sicut accepimus, malitia & avari-
tia hominum in dies crescente, ordinationes, statuta,
voluntates, decreta & declaratio Pii, & Pauli, ac In-
nocentii, & Julii predecessorum hujusmodi ad presens
plene non observentur, & à tempore ipsius Alexandri
predecessoris citra, tam per ipsum Julium quam etiam
fel. recordat. Leonem X. Adrianum VI. & Clementem
VII. ac Paulum III. Romanos Pontifices predecessores
nostros, ac nos, diversae aliae uniones, annexiones, in-
corporationes, & applicationes perpetuè factae & con-
cessae fuerint, ac ex incuria agentium, pro Camera praedi-
cta, seu alias obligationes de solvendis communibus
& minutis servitiis, ac annatis, seu mediis fructibus,
aut aliis juribus solvi debitis, & consuetis, factae non
fuerint, & quae factae sunt, executioni non demandan-
tur, in eorum ad quorum commodum uniones, anne-
xiones, incorporationes, & applicationes praedictae
factae fuerunt, in animarum periculum, & Camere ac
Collegii Cardinalium, & Officialium detrimentum,
necnon Republicae hujusmodi non leve praedjudi-
cium.

*Pontifex se
indignatus
omnibus
unionibus
perpetuas
acceptas non
runt, vel ex-
cusa.*

§. 6. Nos volentes in premissis opportune provide-
re, predecessorum hujusmodi vestigiis inhzrendo, Motu
proprio, non ad alicujus nebis super hoc oblata pe-
titionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa
scientia nostris, ordinationes, statuta, voluntates,
& decreta,

ad beneficia de iuramento...

decreta, & declarationes Petri & Pauli, ac Innocentii & Julii predecessorum huiusmodi, necnon super confectas literas ac omnia, & singula in eis contenta, Apostolica auctoritate, tenore presentium approbamus, & innovamus, ac robur perpetue firmitatis obtinere, & quibuscumque, tam in eisdem literis nominatis, quam non nominatis, virorum & mulierum, secularium & quorumvis Ordinum regularibus congregationibus, ac omnibus aliis, sub singulis predictis, & presentibus nostris literis comprehensis personis, tam pro preterito quam futuro tempore inviolabiliter observari, eaque omnia, ac censuras, & penas in singulis literis huiusmodi contentas, contra omnes congregationes, & personas predictas quoad omnia, & singula monasteria & beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia quomodolibet qualificata, que congregationes predictas quomodolibet communiter possident, etiam si de iure patronatus laicorum, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, Marchionum, Baronum, Comitum, & aliorum nobilium etiam illustrium, aut dummodo per ipsas congregationes possideantur, tam in Romana Curia quam extra eam inter quoscumque litigiosa existant, vigere, & locum habere, totalique, & plenarie executioni demandari debere decernimus. Necnon ea omnia que singuli predecessores predicti voluerunt, eisdem auctoritate & tenore volumus, ac premissa omnia, prout per ipsos predecessores ordinata, statuta, decreta, & declarata fuerunt, de novo ordinamus, statuimus, decernimus & declaramus, eaque omnia ad quascumque, tam seculares quam regulares, virorum & mulierum congregationes, quantumvis privilegiatas, & exemptas, auctoritate, & tenore predictis extendimus, & ampliamus.

Clausula pre...

§. 7. Decernentes presentes literas de intentionis nostre defectu notari, aut preterito quod in aliquibus locis non recipiantur, aut moribus utentium non comprobentur impugnari, aut in desuetudinem adiri, dici non posse, sed ex die earum publicationis modo infra scripto faciendae quoscumque ligare.

Decretum in...

§. 8. Sicque, & non aliter in premissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis, etiam dicta Apostolica auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, iudicari & definiti debere, ac irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula de...

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis que singuli predecessores predicti, in singulis eorum literis voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma & of...

§. 10. Ut autem presentes nostre literae ad omnium quorum interest, notitiam deducantur, nullusque deinceps possit aliquam in premissis excusationem preterdere, aut ignorantiam allegare, auctoritate & tenore predictis volumus, & mandamus, quod literae huiusmodi in valvis Cancellariae Apostolicae tribus diversis diebus dum ipsa Cancellaria tenebitur, per aliquem ex Curforibus nostris affigantur, & donec illa duraverit, affixe teneantur, exindeque in quinterno Cancellariae, ubi similes constitutiones describi consueverunt, per eos ad quos spectat, ad perpetuam rei memoriam describantur & registrentur.

Sanctis pe...

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, &c. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Dat. P. An. 4...

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo tertio, quintodecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno 4.

Publicatio.

Anno a Nativitate Dominica 1554. indictione XII. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Iulii divina providentia Papa III. Anno

ejus. 4. Descripta litera... Cancellaria Apost. tribus diversis diebus, dum ipsa Cancellaria tenebitur, & donec illa duraverit, videlicet diebus Martis 9. necnon Iovis 11. & Sabbati 12. mensis Januarii, juxta ipsarum literarum tenorem affixa, & publicata fuerunt per me Humbertum Holtonium, pralibati D. N. Papa Curfori.

Ioan. Frede Mag. Curfi

Ecclesiarum Praelati ex Palatio Apostolico panem habentes, familiares, & continui Commensales Romani Pontificis declinantur. Eorumque Beneficia ipsi Pont. reservantur.

XXI.

Aliam super ejusmodi familiaritate sanctionem edidit 1. Jul. in const. 3. Sanctissimus, sup.

Edict. A. D. 1558.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Julius, divina providentia Papa Tertius, cui nuper innotuit, quod a nonnullis vertitur in dubium, in Ecclesiarum Palatii panem ex Palatio Apostolico ratione personae suae, & non alterius officii per eos pro tempore obtenti, quotidie habentes, sint Sanctitatis suae veri, & indubitati, & non ficti, aut per privilegium, Praelati domestici, & continui commensales, considerantes panem huiusmodi eis non nisi ratione familiaritatis & continuae commensalitates exhiberi.

Causa ista declaravit

§. 1. Et propterea volens dubium huiusmodi suae declarationis oraculo de medio tollere, declaravit, Omnes & singulos Ecclesiarum Praelatos, qui solum ratione personae suae, & non alicujus officii per eos pro tempore obtenti panem ex Palatio Apostolico quotidie habent, seu habere possunt, & in posterum habebunt, seu habere poterunt, licet in eodem Palatio non habitent, & ultra panem alia victui humano necessaria non habeant, nec in posterum habituri sint, Sanctitatis suae veros, & indubitatos, & non fictos, aut per privilegium Praelatos domesticos & continuos commensales esse, ac in posterum fore, & pro talibus & ut tales censeantur & reputari debere, ita ut sub regulis Cancellariae Apostolicae, & aliis constitutionibus suis, tam editis quam edendis, de veris familiaribus continuis commensalibus Sanctitatis suae loquentibus comprehensi, & illis quoad omnia subiecti sint, ipsique illis uti, potiri, & gaudere possint.

Declaratio quod Ecclesiarum Praelati panem ex Palatio Apostolico, sine veris familiaribus, & continuis commensalibus Sanctitatis suae, non habent.

§. 2. Et Sanctitas sua de beneficiis Ecclesiasticis, per eos pro tempore obtentis, qualitercumque qualificatis, & ad collationem, provisionem, presentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem quorumcumque collatorum, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, etiam indultum speciale super conferendis beneficiis ad eorum collationem, provisionem, presentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinentibus a Sanctitate sua, aut Sede Apostolica habentium, communiter vel divisim spectantibus, quae per eorum obitum in Romana Curia, vel extra eam in posterum vacabunt, tanquam Sanctitatis suae ratione familiaritatis & continuae commensalitates huiusmodi generaliter reservatis providere, & de illis disponere liberè & licite possint, in omnibus & per omnia, perinde ac si ipsi Praelati in dicto Palatio habitarent, & ultra panem alia victui humano necessaria haberent.

Collatio beneficiorum istorum Praelatorum ipsi Praefecti reservetur.

§. 3. Sicque per quoscumque, &c. etiam Cardinales Praelatorum ac causarum Palatii Apostolici Auditores in quavis causa & instantia, sublata, &c. iudicari & definiti debere, ac irritum, &c.

Decretum irritans.

Placet, publicetur, & describatur. I.

Papa subsc.

Letta, & publicata fuit suprascripta Regula Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae 1553, die vero Martis 13. mensis Feb. Pontificatus pralibati S. D. N. D. Julii divina providentia Papa III. Anno 4.

Publ. Pont. An. 4. die 13. Februarii.

A. Lomellinus Custos.

Quod

XII. Quod Frater germanus alicujus S. R. E. Cardinalis viventis, ad Cardinalatum promovendi non possit.

Approbavit hanc prohibitionem, & extendit Sixt. V. ut infra in ejus const. 50. Postquam, ubi laicè dicam de Cardinalibus.

A. D. S. Sanctissimus Dominus noster D. Julius divina providentia Papa III. pro bono regimine S. R. E. ac pro felicitate sacri Collegii Cardinalium directione, de ipsorum Cardinalium consilio, & unanimo assensu, presentis decreto statuit.

§. 1. Ut nullo unquam tempore assumatur aliquis posthac in ejusdem S. R. E. Cardinalem, qui sit frater germanus alterius Cardinalis viventis. Itaque eodem tempore duo fratres germani in eodem Collegio nullatenus esse possint. Decernens, & declarans fratres Cardinalium viventium ad Cardinalatus dignitatem penitus incapaces, & inhabiles habendos, & reputandos esse.

§. 2. Et ex nulla quantumvis urgentissima causa adversus hoc decretum dispensare licere. Actum Romæ, die Veneris 26. mensis Januarii 1554. in Consistorio.

XIII. Prohibitio Blasphemiarum, & Barattiarum in Alma Urbe. Et jurisdictio generalium Inquisitorum hæreticæ pravitatis, coercendi ipsos blasphematores, ac eos scientes & non revelantes.

Contra hos blasphematores procedit etiam Vicarius Papa, ut legitur in const. 36. Pauli III. Licet, sup. Et de materia blasphematorum vide etiam Leon. X. const. 6. Superba, & in Pii V. const. 5. Cum primum, ubi notabo.

A. D. ¶ V L I V S P A P A I I I. Ad perpetuam rei memoriam.

I N multis depravatis moribus, vitiosisque consuetudinibus, quæ in nostram hanc Almam Urbem, propter ejus amplitudinem, magnamque advenarum undique in eam concursum, simul cum pluribus eximisque virtutibus, atque egregiis veræ pietatis exemplis irreperunt, ad quas nos tollendas, & extirpandas, omnem aciem mentis, & cogitationis nostræ intendimus, nihil est quod animum nostrum magis exulceret, & confodiat, quam horribilis atque impia, & Christianis auribus intolerabilis divini nominis blasphemia. Cum audivimus sacratissimum DEI, & JESU CHRISTI Domini nostri nomen, quod super omne nomen cælestia veneratur, terrestria adorant, inferna contremiscunt (quod ne temerè quidem à quopiam, propter ejus sublimitatem, ac majestatem, usurpandum sit) passim pravorum, efferatorumque hominum vocibus scindi, unàque cum ejus sanctissimæ Genitricis, & venerabilium Sanctorum, & amicorum ipsius summi Dei nomine detestandis blasphemis, maledictisque lacerari, ut minimè mirandum sit, si à Christianis populis in tantis calamitatibus constitutis, divinæ iracundiæ flagella non amoveantur, propterea quod juxta sapientis dictum: A viri multum jurantis domo non discedet plaga.

§. 1. Quare nos hujusmodi execrandum abusum simul cum cæteris omnibus, quantum cum ejusdem Dei adjutorio fieri poterit, extirpare volentes, ut hanc ipsam Urbem, domicilium, ac Sedem Spiritus sancti, omnibus inquinamentis mundatam, ac perpurgatam Domino Deo per omnia placentem exhibeamus, in hunc qui sequitur modum, quoad præfatum horrendæ blasphemicæ crimen, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, & voluntate, invocata Dei omnipotentis justitia, decernimus, statuimus, & ordinamus.

§. 2. Blasphemantes scilicet Deum Patrem omnipotentem, vel ejus Filium unigenitum, Dominum, & Redemptorem nostrum JESUM CHRISTUM, seu Spiritum sanctum, vel particularitè, & explicitè, vel generalitè, & implicitè, attribuendo divinæ majestati quæ illi minimè conveniunt, vel removendo quæ eam decet, primo convicti, si divites fuerint, compellantur ad solvendum scuta auri quadraginta, si vero pauperes, solvant decem, quæ si nequeant numerare, luant in corpore. Secunda vice convicti, nobilibus, sive divitibus, sive pauperibus duplicetur pœna pecuniaria proportionabiliter ad primam hujusmodi multam. Atque insuper incurrant infamiam, & inhabilitatem ad beneficia quæcumque, ad gradus, dignitates, & honores obtinendos. Vilibus convictis perfodiatur lingua. Tertia vice convicti nobilibus, tam divitibus, quam pauperibus, triplicetur pœna pecuniaria respectivè ut supra. Uterius sunt ipso jure privati beneficiis Ecclesiasticis, & officiis quibuscumque, dignitatibus, titulis, magistratibus, honoribus, sint intestabiles tam activè, quam passivè. Sint inhabiles ad ferendum testimonium. Sint banniti publicè per triennium ab Urbe. Vilibus imponatur fustigatio, aut deportatio ad triremes per triennium, & exulent perpetuè.

Blasphemantes Deum, Christum & Spiritum sanctum.

§. 3. Idem servetur contra blasphemantes ipsius D. N. JESU CHRISTI Matrem beatissimam semper Virginem MARIAM.

Mariamque Virginem.

§. 4. Blasphemi in Sanctos vel Sanctas Dei, corrigantur severe arbitrio DD. Judicum, habita ratione qualitatis, & gravitatis criminis, cum cæteris circumstantiis jure attendendis.

Sanctos & Sanctas.

§. 5. Volumus autem, & statuimus, ut omnes pœnæ pecuniariæ exigendæ, applicentur tantummodo sustentationi Orphanorum utriusque sexus Catechumenorum, & puellarum.

Pœnam apud Deum.

§. 6. Judices vero tam horrendi & impii criminis deputamus, & instituiamus RR. DD. Inquisitores nostros generales, quos volumus posse addere præstantis pœnis, & maxime in corpore, si modus blasphemicæ ob gravitatem, impietatem, vel malitiam id exposcat.

Jurisdictio Inquisitorum generalium in eos.

§. 7. Partes eorundem DD. Judicum erunt declarate si dubium occurrat, qui nobiles, qui plebeji, qui divites, qui pauperes sint habendi.

Dubium declarandi.

§. 8. Insuper ne sacrilegi, & mortifera hæc pestis, si lateat, minus curari vel præcidi possit, ex omnipotentis Dei auctoritate mandamus omnibus, & singulis, cujuscumque sint gradus, & conditionis, qui sciverint aliquos blasphemasse ut supra, quod eos denuntient infra triennium Reverendis, Judicibus, vel per se ipsos, vel per chirographum, modo & ordine inferius exprimendo. Sicque omnes, & singulos in districto Dei judicio requirimus, & eorum conscientias aggravamus. Monendo tamen eos, quod si constiterit, aliquem scientem noluisse denuntiare, cujuscumque fuerit status, dignitatis, & conditionis, præter ultionem justitiæ divinæ, quam ei annuntiamus, & præter culpam mortalem, quam incurret ob inobedientiam, & ob neglectum honorem Dei, punientur eisdemmet pœnis, quibus blasphemis, & sic eos multari præcipimus; non enim solum digni sunt pœna aut supplicio qui ea faciunt, sed & qui non corrigunt facientes.

Scientes secretè blasphematos, alios qui pœnis hic solent incurri.

§. 9. Cupientes denuntiare secretè, scribant in chirographo nomen blasphemis, speciem, locum, & diem blasphemicæ, & si placuerit apponere nomen proprium, addant duos, vel saltem unum testem, si vero maluerint ipsi denuntiantes suppressere nomina propria, adscribent tres, vel saltem duos in chirographo, qui sint testes de blasphemia, & illud per religiosam personam, per spirituales patrem, cui confidant, mittant uni cui voluerint ex Reverendis, Judicibus ordinatis, quibus ita ad deferendum electis præcipimus in virtute Spiritus sancti, & sanctæ obedientiæ, quod nemini habeant revelare denuntiantes testes, vel denuntiatos, nisi tribunalliam decreto, in quo volumus servari omnino secretos, tum denuntiantes, tum testes, non secus ac servantur in causa, si lei.

Volentes eos denuntiare, secreta, præter hic tradita.

§. 10. In condemnando pro hoc execrabili scelere stabitur duobus testibus fide dignis, poterit haberi loco testis

Poterit haberi loco testis

testis unius denuntians, si medio juramento denuntiet, diligenter observata qualitate, integritate, & reliquis circumstantiis tum denuntiantis, tum alterius testis.

Falsus denuntiator vel testis.

§. 11. Si qui (quod Deus avertat) inventi fuerint denuntiantes, vel attestantes falso, subeant pœnas blasphemorum, & illorum ordine, & nihilominus severissimis, & gravissimis pœnis, etiam in corpore, affigantur, ac ad ultimes perpetuè deputentur.

Blasphemi se asserentes non puniuntur.

§. 12. Blasphemis non accusatis, nec denuntiatis, si scipos humili & contrito corde accusent, si de eorum iniquitate veniam petant, condonamus omnes pœnas à nobis impositas, interim tamen lacrimis, orationibus & ceteris voluntariis pœnitentiis peccatum maximè detestabile redimant in misericordia Domini.

Prohibitio tenendi barattarias.

§. 13. Quia verò compertum habemus, ludos quos barattarias vulgus appellat, præter multas iniquitates, quibus causam præbent, blasphemiam maximè enutrire, gignere, & evomere; ideo auctoritate nostra, in spiritu Domini, præsentis decreto nostro, & Motu proprio amovimus, damnamus, prohibemus omnes hujusmodi barattarias, tanquam semina plurium impietatum. Et qui in posterum auli fuerint eas manuteneere vel exercere, volumus ac jubemus eos carceribus mancipari de facto, & puniri pœnis à jure contra aleatores statutis, & insuper arbitrio DD. Judicum prætorum, &c. multari gravissimè pro transgressione hujus nostre prohibitionis, à qua nullum excipimus, cujuscumque sit gradus, dignitatis, vel conditionis, & pro hac causa dumtaxat cassamus, irritamus, annullamus quancumque præteritam licentiam, vel exemptionem.

Transumptivum fides.

§. 14. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, tam in judicio quam extra, quæ præsentibus originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Petrum, die prima Februarii 1554. Pont. nostri Anno 4.

XXIV. Contra Hebræos retinentes libros Thalmud, & alios, in quibus non en I E S U Salvatoris nostri, &c. cum blasphemiam, aut alias ignominiose nominatur.

Ampliolem dispositionem vide inf. in Clem. VIII. const. 10. Cum Hebræorum, ubi notabo.

Edita An. D. 1554.

JULIUS PAPA III.
Vn. vobis & singulis Venerabilibus Fratribus Patri. r. his, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis aliis locorum Ordinariis, Sal. & Apost. bened.

Causa confiscationis.

Cum sicut nuper non sine animi nostri molestia accepimus, licet alias venerabiles fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales hæreticæ pravitate in universa Republica Christiana Inquisitores generales, certum Hebræorum librorum volumen Ghemarot Thalmud nuncupatum, nonnulla indigna, & legem divinam, orthodoxamque fidem offendente continens, de mandato nostro damnaverint, & igne comburi fecerint, nihilominus inter ipsos Hebræos adhuc esse dicantur diversi libri diversas contra Christum Redemptorem nostrum, ejusque sanctissimum Nomen & honorem blasphemias, & ignominias continentes.

Justo comburi debent libri Thalmud.

§. 1. Nos in præmissis opportune providere volentes, vobis, & vestrum cuilibet per præsentis committimus, & mandamus, quatenus singulis universitatibus Hebræorum infra limites jurisdictionis vestre constituentibus ex parte nostra intimetis, & notificetis, quod elapsis quatuor mensibus à die intimationis, & notificationis hujusmodi, omnes, & singuli libri, in quibus nomen Jesu Salvatoris nostri, quod Jesevi Hanozri dicitur, cum blasphemiam, aut alias ignominiose nominatur, tam in eorum Synagogis, & locis publicis quàm privatis domibus, & alias ubique locorum diligentissimè exquirantur, & qui libros hujusmodi penes se quo-

quo modo habere reperti fuerint, debitis pœnis, tam pecuniariis, & confiscationis bonorum, quam si eorum contumacia, aut qualitas delicti id exegerit, corporis, etiam ultimi supplicii, ac alias prout à fide Christi apostatantes puniuntur, irremissibiliter puniantur, & nihilominus eidem quatuor mensibus elapsis, si per vos, vel alium, seu alios, vos ad hoc duxeritis deputandos, libros hujusmodi cum omni diligentia inquiretis, & studiosè investigate, inquireque & investigari facietis, & eos, quos libros hujusmodi penes se habere reperietis, pœnis quibus apostatantes præfati puniuntur, omnino, & irremissibiliter puniatis.

§. 2. Non permitentes de cætero eisdem Hebræos (qui in memoriam Passionis Dominicæ à sancta Matre Ecclesia tolerantur, ut aliquando mansuetudine nostra allecti ad verum Christi lumen divini afflante spiritu, convertantur) à quibusvis etiam Apostolica auctoritate fungentibus, occasione cujusvis sortis librorum apud eos existentium, (dummodo blasphemiam, ut præfertur, non contineant) nisi de nostro expresso mandato, quomodolibet vexari aut molestari. Contradiatores quoslibet, & rebelles, ac verbis in præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias arbitrio vestro moderandas, & applicandas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & pœnas prædictas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Hebræorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis queque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, contrariis quibuscumque, au si aliquibus communitè, vel divisim ab eadem Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 4. Et quia difficile foret, præsentis literas ad singula queque loca, in quibus de eis fides facienda erit, deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis præsentium, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curie Ecclesiasticæ, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, ea prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 29. Maii, millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto, Pontificatus nostri anno quinto.

XXV. Contra Homidas, Brigofos, Duellantes, & alia gravia criminosa patrantes, Bannitosque & eorum complices, receptatores, & fautores.

Quamplures Pontificias in hac materia sanctiones indicatas perleges in Sixti. V. const. 6. Hec nostri, inf. tom. 2. ubi hanc etiam adnumeratam habes.

JULIUS PAPA III.
Motu proprio, &c.

§. 1. Cum sicut accepimus, licet alias sel. rec. Pius II. Paulus etiam II. Sixtus IV. Innocentius VIII. Julius similiter II. & Clemens VII. & forsan alii Romani Pontifices prædecessores nostri, inter alias pro Alnæ Urbis, & torius S.R.E. temporalis status quiete, & tranquillitate susceptas curas, & factas provisiones, contra homicidas & in capitalibus inimicitias perseverantes, brigofos

Prohibitio cætero cõstimand.

Derogatio transumpt.

Fides transumptis.

Dat. Romæ apud S. Petrum, die 29. Maii, millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto, Pontificatus nostri anno quinto.

XXV.

Edita A.

Plurimæ sunt Pontificias in hac materia sanctiones indicatas perleges in Sixti. V. const. 6. Hec nostri, inf. tom. 2. ubi hanc etiam adnumeratam habes.

Marginal notes in Latin, including 'id in Stan...', 'instru...', 'Bannito um...', 'Civitate...', 'Incolas...', 'Civitate...', 'Civitate...', 'Civitate...'

brigosos nuncupatos, pacis, aut regne fradcores, sine Romani Pontificis, aut Officialium suorum licentia, cavalcata, seu armatorum collectas facientes, ju sibi... §. 2. Et a... §. 3. Nos considerantes quanta cum maturitate a praedecessoribus nostris litera praedicta emanaverint, & quantum publico bono illarum observantia sit profutura... §. 4. Et ne de modo citandi, & procedendi, probationibusque faciendis dubitanti, aut per disputationum subtilitates, & plerumque etiam cavillationes, dictorum Praedecessorum, & nostra, circa publicam tranquillitatem hujusmodi frustreretur intentio... §. 5. Possintque ipsi contra quos fuerit procedendum, citari per edictum hoc modo publicandum, videlicet, ut contra Romanos Cives, seu Incolas ab Urbe absentes, necnon Barones, Domicellos, Communitates, Universitates, Collegia, personas quascumque locorum intra quadraginta miliaria sitorum, debeant originales cedulae edicti per Nuntium, sive Mandatarium,

aut Cursorem, vel praeconem publicum affigi in valvis Curiae Capitolii hora, qua Senator cum suis Collateralibus pro jure reddendo in aula ipsius Curiae more solito sedebunt, & postquam ita perfecterint, in ingressu sine janua aulae praedictae alta voce legi, & publicari, & deinde cedula ipsa eodem modo affigatur & publicetur ad valvas domus habitationis cuilibet citandi, si in Urbe habitationis domum habuerit, alioquin ad valvas Curiae Gubernatoris praedicti, hora simili; qua ipse Gubernator, vel suus Locumtenens pro jure reddendo sedebit. Contra alios vero locorum distantiorum citandos quoscumque similis affixio, & publicatio sit in valvis Ecclesiae S. Petri, ac Cancellariae Apostolicae, & in audientia publica literarum contradictarum, diebus videlicet, quibus audientia celebrabitur, aliis vero diebus ejusdem audientiae loco in acie Campi Florae; non enim verisimilis esse poterit, neque excusabilis ignorantia rei tam patenter notificatae, ideoque volumus quod hujusmodi citatio ipsos sic citandos respectu ardeat, atque afficiat, perinde ac si personaliter per nuntium seu per literas citati fuissent, etiam aliter non docto, quo ad eos, eorumque personas, seu domos tutus non pateat accessus, dummodo in quolibet edicto terminus ad comparandum apponatur congruus, ita quod possit ad locum, ex quo quilibet reus citabitur, ipsius edicti notitia verisimiliter pervenire, & deinde citatus arrepto itinere commode comparere. Neminem autem putamus dubitaturum fore, quod congruus sit terminus, si pro locis intra quadraginta miliaria ab Urbe sitis, octo dies assignentur, & pro distantioribus locis, si pro singulis viginti miliaribus distantiae, dictis octo diebus duo dies addantur, praesumatque illico, praeter rito termino hujusmodi ipsius edicti propositio, & publicatio ad eorumdem citatorum notitiam pervenisse, ita quod non recipiatur probatio in contrarium. Loca autem ex quibus rei citari, & distantia praedicta computari debeat, volumus, & decernimus esse illa, in quibus per receptionem homicidarum, bannitorum, aliorumque praedictorum, aut alias praedecessorum hujusmodi literis contraventum, seu contrafactum fuisse proponitur, etiam si ipsi rei citandi tunc ibi non habitent, neque reperiantur, seu etiam a multo ante propositionem edicti hujusmodi praeterito tempore citati, aut ibi nunquam fuerint, neque habitaverint, cum eis sit imputandum, qui in talibus locis deliquerunt, & quoniam temeritatis, & delicti fomitem ibi habuerint, ac etiam de re solliciti esse debeant, nec digni sunt, qui alibi quaerantur, maxime postquam praesenti lege publicata, intelligent quo sit modo contra eos procedendum.

§. 6. Volumus praeterea quod in quolibet processu contra sic citatos faciendus procedatur summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, nulla terminatorum qui in Curia subtilitates appellantur, aut alias judicaria observantione interveniente, sed sola facti, & contraventionis literarum praedictarum veritate inspecta.

§. 7. Et ne etiam super culpa, vel excusatione, proforum citatorum, forsitan ignorantiam factae contraventionis literarum hujusmodi allegantes, disputando, literis praedictis, & praedecessorum, ac nostrae intentioni, publicaeque tranquillitati hujusmodi per pravas malorum astutias & fucata inedia fraus aliqua fiat, declaramus, & volumus, ut quoad illos qui haecenus deliquerunt, circa praesumentiam, vel probandam eorum scientiam, si ad se defendendum, prout citati erunt, comparuerint, servetur, qualiscumque sit, juris communis dispositio, quo vero ad illos, qui in futurum deliquisse dicentur, etiam aliis contra eos probationibus non factis, praesumantur, intelligantur, & judicentur, scienter literis praedictis (quantum attinet ad receptionem consilii, auxilii, victualium, loci, & favoris praestationem) contrivisse, poenasque in illis contentas incurrisse, quicumque aliquem in Alma Urbe, seu alia qualibet Sanctae Romanae Ecclesiae immediate subiectis Civitatibus, Terris, & locis, pro quocumque crimine capitali per ipsos Urbis aliarumque Civitatum, ac Terrarum, & locorum iudices publice bannitum receptaverit, seu illi consilium, victualia,

YY y

Bullar. Mag. Tom. I.

Marginal notes on the right side of the page, including 'Et summarie', 'Bannito um', 'Civitate...', 'Incolas...', 'Civitate...', 'Civitate...'

auxilium, favorem, ac pro singulari certamine faciendo locum praestiterit, seu praestari iusserit, curaverit, vel permiserit, aut aliquid aliud de praemissis in discessu Praedecessorum literis prohibitis fecerit, & per eum, etiam absentis, & ignorantis Vassallos, Officiales, Ministros, agentes, & homines quoscumque talia facta, aut permitti fuerint, aequè enim peccata arbitramur quae per seipsum facit, & qui non curat, ne fiat per eos quos ipse cohibere potest, alioquin facile esset literarum praefatarum effectum illudere, si illis, qui scire, & curare per se ipsos debent, ignorantiae propriae, culpaeque alienae permitteretur allegatio, nisi forte de receptione facta delati fuerint publici hospitatores, quos quoniam suorum hospitem conditionem explorare non tenentur, nolunt censeri esse in culpa, nisi probetur quod scienter peccaverint.

Solum signaturam sufficere, & ejus exempla Notario Curiae Gubernatoris subscribere fidem facere declarat. Contrariis quoque derogat.

§. 8. Volumus quoque praesentis cedulae solam signaturam, etiam absque eo quod data, & registrata fuerit, & tam ipsam originalem, quacumque constitutione vel regula forsan contraria non obstantibus, quam ejus exempla per Notarium Curiae praesentis, & pro tempore futuri Gubernatoris suscripta, ubique fidem facere.

§. 7. Non obstantibus omnibus illis quae dicti Praedecessores in suis literis praedictis voluerunt non obstantibus, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque & consuetudinibus juramento, &c. roboratis, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis quibusvis, etiam S. R. E. Card. & aliis quibusvis quacumque, tam mundana quam Ecclesiastica auctoritate fulgentibus personis, concessis, & innovatis, illorum tenores, etiam si pro sufficienti illorum derogatione, totalis expressio seu insertio, vel alia certa forma requireretur, pro sufficienter expressis habentes, ceterisque contrariis quibuscumque.

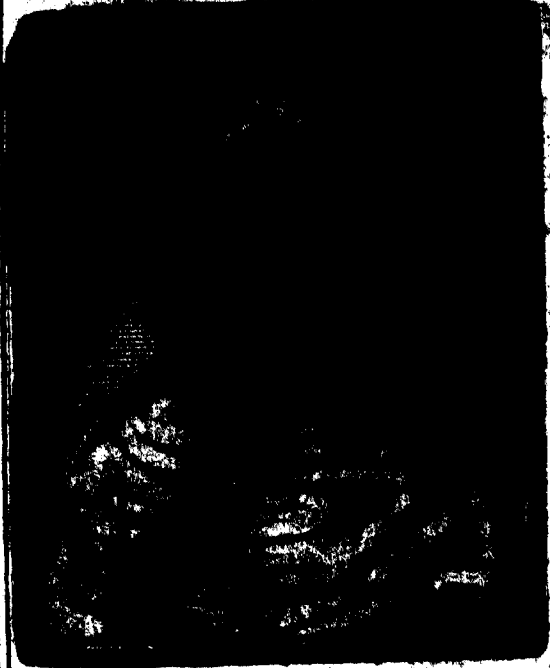
Papa subscribit. Placet, & ita Motu proprio praecipimus, & ordinamus. I.

MARCELLUS SECUNDUS PONT. CCXXVI.
ANNO DOMINI MDLV.

Marcellus II. de Oppido Montisfani, quod est in Piceni agro, Marcellus Cervinus antea dictus. Richardi filius, Presbyter Cardinalis tit. S. Crucis in Hierusalem. Creatus 5. Idus Aprilis, Anno Domini 1555. Sedit dies 22. nullos creavit Cardinales. Obiit 4. Kal. Maii eodem anno, sepultus fuit in Basilica Vaticana. Vacavit Sedes dies 22.

PAULUS QUARTUS PONT. CCXXVII.
ANNO DOMINI MDLVI.

Paulus IV. Archiepiscopus Theatinus, Neapolitanus, Petrus Carafa antea dictus, Episcopus Card. Ostiensis, & sacri Collegii Decanus. Creatus 10. Kal. Coronatus 7. Kal. Junii 1555. Sedit annos 4. menses 2. dies 27. Creavit Cardinales 19. Obiit 15. Kal. Septemb. Anno Domini 1559. Corpus ejus in Basilica Vaticana conditum à Pio V. in Ecclesia S. Mariae super Minervam translatum fuit. Vacavit Sedes menses 4. dies 7.

Privilegium Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia, deputandi personas extra Ordinem, in Syndicos, & oeconomicos, ad exigenda legata pia, & alia negotia pertractanda, una cum aliarum gratiarum ejusdem Ordinis confirmatione.

Quoad secundam partem, habes infra aliam Clem. VIII. constit. n. 51. Ratio, ubi omnia privilegia Ordinis, quatenus Concilio Tridentino non sint contraria, confirmantur. Syndici autem gaudent omnibus privilegiis Ordinis, ex indulto Clem. VII. de quo sup. in const. 19. Dum consideramus.

P A U L U S P A P A I V. Edita Anno 1555.
Ad perpetuam rei memoriam.

In Clementi Sedis Apostolicae provisione, necnon personarum devotarum profectu sub regulari castimonia Domino militantium pia devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pont. quandoque per praedecessores suos Roman. Pont. pro Relig. conservatione, & augmento, ac personarum earundem quiete, & comodo concessa approbet, & innovet, ac probata, & innovata Apost. auctoritate communiat, ut eo firmiora persistant, quo saepius fuerint ejusdem Sedis auctoritate circumfusa.

§. 1. Sanè pro parte dilecti filii Clementis de Monelia, Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum Regularis Observantiae, nobis super exhibita petitio continebat, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth, Dei gratia, Ordo ipse magnos probitatis, & doctrinae, ac animarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferre conetur, ac exinde pro suis sanctis operibus, honestisque laboribus, proque salute

1.

Exordium

Ordinis
fratrum
minorum
regulae
sunt.